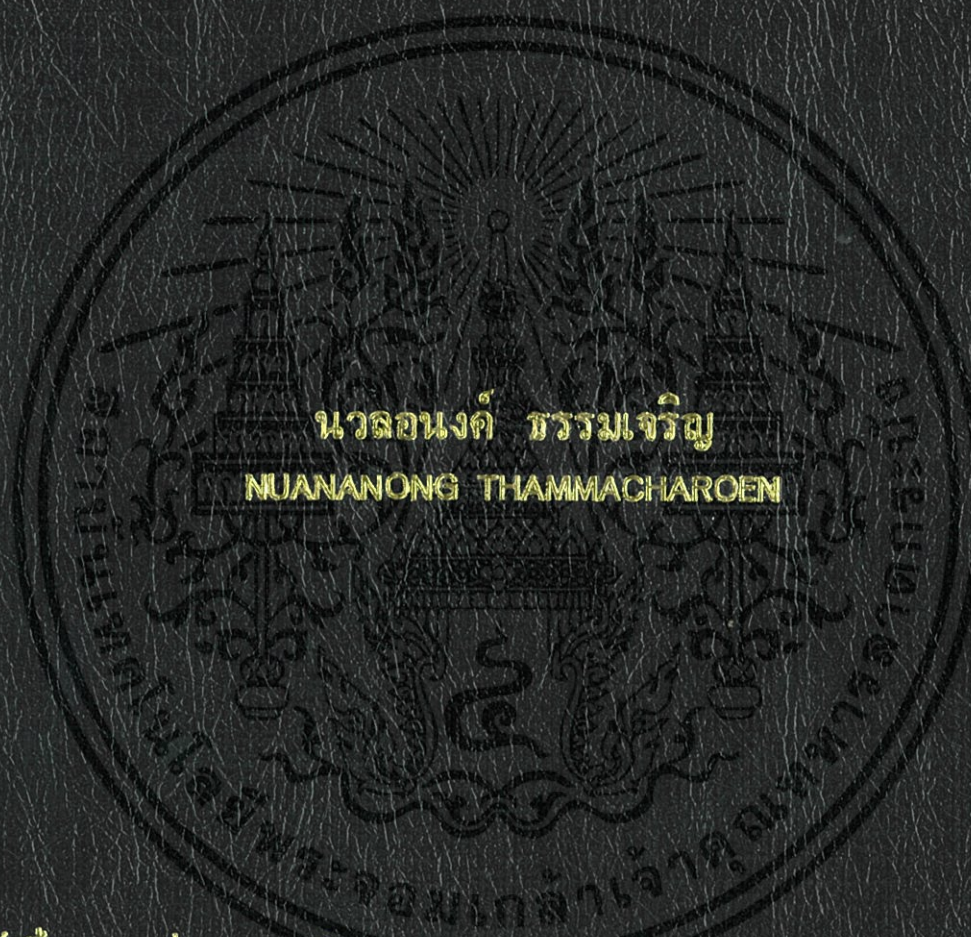

ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม

EMPLOYERS' SATISFACTION TOWARDS PERFORMANCE IN FACTORIES
OF VOCATIONAL EDUCATION GRADUATES

นวลอนงค์ ธรรมเจริญ

NUANANONG THAMMACHAROEN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิตอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-746-9

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม

EMPLOYERS' SATISFACTION TOWARDS PERFORMANCE IN FACTORIES
OF VOCATIONAL EDUCATION GRADUATES

เลขที่.....
เลขทะเบียน 47447
วัน, เดือน, ปี 5 ส.ค. 2546

.b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2545
ISBN 974-648-746-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**EMPLOYERS' SATISFACTION TOWARDS PERFORMANCE IN FACTORIES
OF VOCATIONAL EDUCATION GRADUATES**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-648-746-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม
EMPLOYERS' SATISFACTION TOWARDS PERFORMANCE IN
FACTORIES OF VOCATIONAL EDUCATION GRADUATES
ชื่อนักศึกษา นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ
รหัสประจำตัว 38063121
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สมพร ไชยะ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
รศ.ดร.สมพร ไชยะ	
ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์	
ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์	
รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 3 พฤษภาคม 2545 เวลา 9.00 น. เป็นต้นไป
สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....10.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ.2545.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม
นักศึกษา	นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ
รหัสประจำตัว	38063121
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร ไชยะ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทราใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาใน 3 ด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 100 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบโดยหาค่าความแตกต่างของระดับความพึงพอใจ

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

นายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง 3 ด้านในภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านเจตคติ ด้านทักษะพิสัย และด้านพุทธิพิสัย

ด้านเจตคติ นายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับที่หนึ่ง คือมีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันขันแข็งในการทำงาน และลำดับสุดท้ายคือ เป็นคนประหยัด มัธยัสถ์

ด้านทักษะพิสัย นายจ้างมีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับที่หนึ่ง คือใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ และลำดับสุดท้าย คือ มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ

ด้านพุทธิพิสัย นายจ้างมีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับที่หนึ่ง คือปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง และลำดับสุดท้าย คือ สื่อสารหน่วยงานด้วยภาษาต่างประเทศ

ผลการเปรียบเทียบพบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ใน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจแตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือ ด้านพุทธิพิสัย และจำแนกตามขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม พบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจแตกต่างกัน ด้านพุทธิพิสัย กับด้านทักษะพิสัย

Thesis Title	Employers' Satisfaction Towards Performance in Factories of Vocational Education Graduates
Student	Mrs.Nualanong Thumjaroen
Student ID.	38063121
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Somporn Chaiya
Thesis Co-Advisor	Dr.Siripan Choomnoom

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate employers' satisfaction towards vocational education graduated workers in industrial factories located in Suwinthawong area, Chachoengsao. Two levels of education are examined: the certificate of vocational education and the higher certificate of vocational education.

The subjects were 200 the sole - proprietors or personal managers. They were recruited from 100 factories in Suwinthawong area, Chachoengsao.

The research instrument was five-scaled anonymous questionnaires, comprised of three determinants: cognitive, affective and psychomotor. The comparison was done as accordance with their years of work experiences and sizes of the factories.

The percentage, average and standard deviation were used to analyses the data by the ready-made programme called SPSS/PC* (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus).

The results:

It indicated that the satisfaction among the employers was in high degree of all domains : Affective domain, Psychomotor domain and Cognitive domain respectively.

The results of each item in each determinant was found that:

1. Affective domain : the satisfying level among employers was in high degree.

The first rank was at the honesty, then the commitment and hardworking. The last qualification was reasonable expenditure.

2. Psychomotor domain : the satisfying level among employers was in high degree. The first rank was at the safe and effective utilization of tools. The last qualification was to implement new techniques to work.

3. Cognitive domain : the satisfying level among employers was in high degree. The first rank was to exactly act as the commands. The last qualification as to communicate through foreign languages.

The finding of comparison of different work experiences of employers towards vocational education graduated workers in industrial factories was not different in all domains. The finding of each aspect, Cognitive domain was different from the others.

The finding of comparison of factories' sizes, the employers' satisfaction was not different. The finding of each aspect, Psychomotor domain and Cognitive domain had no statistically significant differences. The result did not get along with the prior set hypothesis in all three domains.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ให้ความเอาใจใส่ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามผลการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนความห่วงใยที่มีต่อผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้คำแนะนำ อย่างดียิ่ง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่ได้ประสาทวิชาความรู้ ประสบการณ์ ให้คำแนะนำ ความห่วงใย และกำลังใจสม่ำเสมอ เป็นความประทับใจต่อผู้วิจัยตลอดมา ตลอดจนเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา ทุกท่าน

ขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณรุ่นพี่ คุณสุรัตน์ ศรีตามา คุณเพียงใจ คันธรัตน์ และเพื่อนร่วมรุ่น คุณวรรัตน์ คำเมือง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลอีกหลายท่าน ที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบคุณงามความดีอันนี้ ให้แก่ ครอบครัวธรรมเจริญ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นวลอนงค์ ธรรมเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
1.7 ประชากร.....	4
1.8 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	5
1.9 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การอาชีวศึกษา.....	7
2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ.....	15
2.3 หลักสูตรและความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	27
2.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา.....	34
2.5 ความหมายของโรงงานอุตสาหกรรม.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
3.1 ประชากร.....	59
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	87
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	87
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	87
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	88
5.5 อภิปรายผล.....	91
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก.....	112
ภาคผนวก ข.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1	แสดงจำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....64
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายด้าน.....66
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพุทธิพิสัย.....67
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านเจตคติ.....69
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านทักษะพิสัย.....71
4.6	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน.....73
4.7	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ด้านพุทธิพิสัย.....74
4.8	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ด้านเจตคติ.....76
4.9	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ด้านทักษะพิสัย.....78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงาน ในภาพรวม.....80
4.11	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงาน ด้านพุทธิพิสัย.....81
4.12	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงาน ด้านเจตคติ.....83
4.13	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงาน ด้านทักษะพิสัย.....85

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากการเป็นประเทศเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว มาเป็นการพึ่งพาการผลิตในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้มีผลสืบเนื่องมาจากที่ประเทศไทยมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ประกอบกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นด้านการรักษาความมั่นคงทางการเมือง นโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจ การสนับสนุนของภาคเอกชน และการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตลอดจนการส่งเสริมแรงงานฝีมือ ทำให้นักลงทุนทั้งหลายเกิดความเชื่อถือในความมั่นคงของธุรกิจ ก่อให้เกิดการลงทุนอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการทำให้เกิดภาวะการแข่งขันกันในตลาดค่อนข้างสูง (กองวิชาการและวางแผน. 2535 : 68) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วอยู่ในระดับแนวหน้าของโลกเสรี และทุกฝ่ายก็ยอมรับว่าการพัฒนาที่รวดเร็วนี้ ส่วนหนึ่งมาจากผลของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของแรงงานไทย ดังนั้น การพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุเป้าหมายนั้น ปัจจัยสำคัญนอกเหนือจาก วัตถุดิบ เงินทุน และเทคโนโลยี คือ ประชากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ในการที่จะให้ประชากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งได้แก่การศึกษา การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศและเป็นตัวเร่งที่สำคัญก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสิ่งต่างๆ ในสังคม การผลิตผู้มีการศึกษาเป็นการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งจะผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย (จีระ หงส์ดารมภ์. 2532 : 118)

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่จัดไว้เพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคต และเพื่อช่วยผู้มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตนหรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม (วิรัช กมุทมาศ. 2528 : 49) โดยมีกรมอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลโดยจัดการศึกษาวิชาชีพแบ่งเป็น 5 หมวดใหญ่ ๆ คือ (กรมอาชีวศึกษา. 2524 : 4)

1. หมวดวิชาชีพประเภทเกษตรกรรม
2. หมวดวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม
3. หมวดวิชาชีพประเภทพาณิชยกรรม
4. หมวดวิชาชีพประเภทคหกรรม
5. หมวดวิชาชีพประเภทศิลปหัตถกรรม

นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษา(2544 : 11)มีนโยบายในการผลิตกำลังคนในระดับกลางทั้งช่างเทคนิค(Technician) ช่างฝีมือ (Skilled Labour) และช่างกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Labour) ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการในการประกอบอาชีพอิสระและการเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ ทักษะฝีมือ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่น่าพอใจของนายจ้างหรือตลาดแรงงาน ปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ กระจายอยู่ทั่วประเทศทุกจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตนักเรียน นักศึกษา ด้านวิชาชีพโดยตรง ใน 5 ประเภทวิชาชีพ คือ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมและศิลปกรรม ซึ่งเน้นถึงทักษะ ฝีมือให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นที่พอใจของนายจ้าง โดยจัดการศึกษาในระดับที่เทียบเท่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี 4 ระดับ คือ

1. ระดับช่างกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Labour) คือนักเรียนที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น 225 ชั่วโมง
2. ระดับช่างฝีมือ (Skilled Labour) คือ นักเรียนที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ระดับช่างเทคนิค(Technician) คือ นักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค(ปวท.) ซึ่งเทียบเท่าอนุปริญญา
4. ระดับช่างเทคนิคและนักเทคโนโลยี (Technologist)คือ นักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเทียบเท่าปริญญาตรี

การจัดการศึกษาวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษาดังกล่าวได้มีการกำหนดเป้าหมายของการผลิตกำลังคนให้ได้แนวทางตามคุณลักษณะช่างฝีมือและช่างเทคนิคที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
2. เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงตนอยู่ในทุกสังคมที่ดีได้อย่างเต็มภาคภูมิ
3. เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตปัจจุบัน

ได้แก่

- 3.1 มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์
- 3.2 มีความสนใจด้านวัฒนธรรมไทยหรือศิลปะและวรรณกรรม
- 3.3 มีความสามารถในการเล่นกีฬาอย่างใดอย่างหนึ่ง
- 3.4 มีความรู้พื้นฐานภาษาต่างประเทศ
4. มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการ

นอกจากนั้น ศิริพรรณ ชุมชุม (2538 : 2) ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของการอาชีวศึกษาไว้ว่า คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นจุดหมายปลายทางที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและอย่างเป็นระบบ คือ ต้องพัฒนาคุณภาพองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบุคลากรและระบบงาน

การขยายปริมาณในอนาคตจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังรอบคอบและพิจารณาถึงคุณภาพควบคู่กันไป โดยคำนึงถึงปัจจัยเกื้อกูลที่พร้อมและเหมาะสม ควรมีการทบทวนถึงบทบาทของการอาชีวศึกษาที่มีใช้การศึกษาสำหรับทุกคน เนื่องจากมีการลงทุนสูงแต่เป็นการศึกษาสำหรับกลุ่มบุคคลที่มีความรู้พื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด มีความถนัดและสนใจตั้งใจจริงในวิชาชีพที่เลือกเรียน กระบวนการเรียนการสอน ต้องมีความยืดหยุ่นหลากหลาย โดยเฉพาะในเรื่องรูปแบบเทคโนโลยี เป้าหมายในด้านคุณภาพ จะมุ่งเน้นการสร้างผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ในการปรับตัวและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้

ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการผลิตกำลังคนของกรมอาชีวศึกษาและเพื่อทำการวางแผนผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของนายจ้างหรือตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างโอกาสการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. นายจ้างที่มีประเภทการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน แตกต่างกัน
2. นายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ตามกรอบแนวคิดของ Benjamin S. Bloom (1976 : 11) ซึ่งได้กล่าวถึงการเรียนรู้ของบุคคลที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้

ความคิด ความเข้าใจ (Cognitive Domain) การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Domain) และการเปลี่ยนแปลงทางการเคลื่อนไหวของร่างกายเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ (Psychomotor Domain) และการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จากองค์ประกอบ 3 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของ Bloom คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านเจตคติ (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างคือเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนทั้งสิ้น 100 แห่ง ใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย

1.6 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 ประสบการณ์การทำงาน

1.1.1 1 – 5 ปี

1.1.2 5 ปีขึ้นไป

1.2 ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

1.2.1 ขนาดกลาง

1.2.2 ขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย

1.7 ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 100 แห่งๆละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 200 คน(ข้อมูลปี พ.ศ. 2542)

1.8 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนทั้งสิ้น 100 แห่ง

1.9 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกพอใจ ความรู้สึกที่ดีที่เป็นไปตามความคาดหวังหรือมากกว่าความคาดหวังของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย

1.1 ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ความสามารถทางปัญญาหรือสมองเช่น มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาชีพ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตลอดจนนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพรู้จักการวิเคราะห์สังเคราะห์และการประเมินค่าในการปฏิบัติงาน สามารถติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมืองในด้านการศึกษา เศรษฐกิจการเมืองและสังคม อีกทั้งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา

1.2 ด้านเจตคติ หมายถึง ความสามารถทางการแสดงออกทางด้านความรู้สึก อารมณ์ และทัศนคติต่อบุคคล ความคิด หรือสิ่งต่างๆ เช่นความรู้สึกนึกคิด การแสดงออก ท่าที หรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดความตั้งใจจริงต่ออาชีพ มีเจตคติที่ดี มีระเบียบวินัยในการทำงาน มีบุคลิกภาพที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์มีความสามารถในการปรับตัว การควบคุมอารมณ์ มีความอดทน ตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุมีผลตลอดจนความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

1.3 ด้านทักษะพิสัย หมายถึง ความสามารถทางด้านกายภาพ การใช้กล้ามเนื้อในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ทักษะความชำนาญในวิชาชีพ สามารถแนะนำการทำงานได้ มีความสามารถในการซ่อมแซมบำรุงรักษา จัดวางระบบการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน

2. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง อายุการทำงานของนายจ้าง โดยคิดจากจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ แบ่งออก 2 ประเภท คือ 1 - 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป

3. โรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง บริษัท ห้างหุ้นส่วน และกิจการที่ดำเนินการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 2 ขนาด คือ

3.1 โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง หมายถึง ทำการผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ที่มีเงินลงทุนมากกว่า 10 ล้านบาท ถึง 100 ล้านบาทหรือมีจำนวนพนักงานตั้งแต่ 50 คนไม่เกิน 200 คน

3.2 โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หมายถึง ทำการผลิตประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ที่มีเงินลงทุน ตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไปหรือมีจำนวนพนักงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป

4. นายจ้าง หมายถึง เจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างาน ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูง และผู้บังคับบัญชาระดับรองลงมา มีหน้าที่ควบคุมการทำงาน การให้คุณให้โทษ การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับเข้า และไล่ออกจากตำแหน่ง ดำเนินการวางแผน วินิจฉัย สั่งการ และการควบคุมประเมินผล หัวหน้างานยังทำหน้าที่ทั้งฝ่ายปฏิบัติและผู้ควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิดกับปฏิบัติงาน

5. เขตพื้นที่อุตสาหกรรม หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ย่านถนนสุขุมวิท ในเขตอำเภอเมือง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จนถึง คลองหลวงแห่งเขตติดต่อระหว่างจังหวัด ฉะเชิงเทรา และจังหวัดกรุงเทพมหานคร

6. ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ของกรมอาชีวศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ย่านถนนสุนทรวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา บทความ ผลงานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 การอาชีวศึกษา
- 2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
- 2.3 หลักสูตรและความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
- 2.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
 - 2.4.1 ด้านพุทธิพิสัย
 - 2.4.2 ด้านเจตคติ
 - 2.4.3 ด้านทักษะพิสัย
- 2.5 ความหมายของโรงงานอุตสาหกรรม

2.1 การอาชีวศึกษา

2.1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 กำหนดความหมายของอาชีพหรืออาชีพะหมายถึง การเลี้ยงชีพ การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ และคำว่าอาชีวศึกษา หมายถึงการศึกษาที่มุ่งไปทางด้านฝีมือ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของคำว่า การอาชีวศึกษาไว้หลากหลาย ต่างก็เป็นแนวความคิดที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกัน ดังเช่น Carter V.Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ว่าการอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่า มหาวิทยาลัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษาด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและคหกรรม ในทำนองเดียวกัน เมธี ปลันธนานนท์ (2533 : 45) ได้กล่าวว่า

อาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากร ด้านฝีมือ ระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมศึกษา จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกฝนภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกันแต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

ความหมายทั้งสองประการนี้แสดงให้เห็นชัดเจน การอาชีวศึกษาเป็นการสร้างความพร้อมและความสมบูรณ์เพื่องานอาชีพ ซึ่งเมื่อตำแหน่งงานว่างลง หน่วยงานในสังคมนั้น ๆ ก็จะมีความต้องการกำลังคน และบุคคลที่จะได้รับการบรรจุเข้าทำงานก็จะถือว่าบุคคลมีประโยชน์เท่า ๆ กับผลผลิตที่ต้องการ เช่นนั้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นบุคคลผู้เป็นกำลังงานนั้นจะต้องได้รับความสุข ความพอใจ ถูกใจในการทำงานได้รับบรรจุในตำแหน่งงานด้วย การอาชีวศึกษาจึงเป็นไปเพื่อการฝึก การสอนนั้นมันเป็นไปในด้านเกษตรกรรม การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม คหกรรมศาสตร์ ธุรกิจ เป็นต้น แต่ในความเป็นจริงแล้วน่าจะครอบคลุมถึงการเรียนการสอน และการฝึกฝนอะไรก็ได้ ที่ไปหากินได้ก็น่าจะถือเป็นการอาชีวศึกษาได้ จึงสรุปความหมายของการอาชีวศึกษาไว้คือ

“อาชีวศึกษา (Vocational Education) คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ จะต่างกันแต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ”

ในขณะที่ วิทยุ สสาร (2526 : 31) ได้ให้ทัศนะว่า “การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษารัฐบาลสนับสนุน และควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคม และตลาดแรงงานเพื่อมิให้การลงทุนทางการศึกษาเปล่าประโยชน์”

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527 : 34) ให้แนวคิดไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การใช้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยจัดให้อยู่บน พื้นฐานของสังคม และให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ซึ่งไม่แตกต่างจากการที่ พงศ์ หรดาล (2531 : 27) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การอบรมวิชาชีพในสาขากว้างทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา เพื่อที่จะให้ออกไปประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางพุดพิงศ์ (2525 : 25) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาลดชีวิตจะต้องมีการพัฒนารูปแบบ โดยผสมผสานทั้งในระบบโรงเรียน และนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น แต่ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2535 : เอกสารอัดสำเนา) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และทักษะความรู้ใหม่ ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท คือ วิศวกร นักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือและแรงงานไร้ฝีมือ

วิรัช กุญฑมาศ (2528 : 49) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคต และเพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตนหรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า

การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อผลิตกำลังคนวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถมีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2.1.2 หลักการจัดการอาชีวศึกษา

Powell (อ้างใน เมธี ปิลันธนาพันธ์. 2533 : 148-149) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

การอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ และทำงานต่อไปด้วยความสำเร็จ โดยมีเป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ การอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และวุฒิภาวะของนักศึกษาจะต้องจัดให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคมมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพได้โดยแต่ละบุคคลมีสิทธิ์จะเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาได้ รัฐมีหน้าที่ที่จะจัดให้รายบุคคลได้รับการฝึก เพื่อประกอบอาชีพได้ ตามที่แต่ละบุคคลได้ตั้งเป้าหมายไว้ และประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูงถ้าจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้รับการฝึก โดยจำลองสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมือนสภาพเมื่อจะไปทำงานจริง การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผลเมื่องานฝึกกระทำในลักษณะเดียวกันกับงานจริง นั่นคือใช้ขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือ และเครื่องจักร เช่นเดียวกับที่ใช้ในการทำงานจริงในอาชีพนั้น ประสิทธิผลของการอาชีวศึกษาจะสูงเมื่อจัดให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ใช้ความสนใจนิสัย ความถนัด และมันสมองของผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยการฝึกอาชีพของแต่ละอาชีพช่าง หรืองานจะมีประสิทธิผล ก็ต่อเมื่อได้จัดให้แก่กลุ่มที่ต้องการและได้รับประโยชน์จากการฝึกเท่านั้น และการฝึกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องฝึกประสบการณ์เฉพาะด้านหลาย ๆ ครั้งเพื่อสร้างนิสัยที่ถูกต้องในการทำและการคิด จนกระทั่งนิสัยที่ต้องการได้พัฒนาขึ้นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการหางานทำ

ดังนั้นครูฝึกจึงมีบทบาทที่สำคัญ ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์วิชาชีพในการประยุกต์ทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงานและขบวนการ การทำงานของสิ่งที่ตนสอน สำหรับแต่ละอาชีพผู้ฝึกจะต้องมีความสามารถในการผลิตชิ้นต่ำระดับหนึ่ง เพื่อที่จะทำงานและรักษาตำแหน่งงานไว้ได้ ถ้าการอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดได้ถึงขั้นนี้แล้ว ก็จะไม่มีความประสิทธิผลทั้งสำหรับรายบุคคลและสำหรับสังคม การสร้างนิสัยการปฏิบัติงานได้ผลต่อเมื่อผู้ฝึกได้ทำงานจริงไม่ใช่ทำแบบฝึกหัดหรือทำงานปลอม ซึ่งแหล่งของเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้ของการอาชีพนั้น และการอาชีวศึกษาจะบริการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อสามารถบริการในเรื่องที่มีความต้องการ และผู้ต้องการได้ประโยชน์มากที่สุด โดยจะแปรผันตามวิธีการสอน และความสัมพันธ์กับผู้เรียนจึงควรพิถีพิถันพิจารณาคุณลักษณะพิเศษของกลุ่มที่เรียนและผู้สอนด้วยประสิทธิภาพของการบริหารจะเกิดต่อเมื่อมีการจัดการในลักษณะยืดหยุ่นแทนการมีมาตรฐานที่ตายตัวเกินไป ขณะที่ควรพยายามลดค่าใช้จ่ายต่อหัว แต่ก็ต้องใช้งบประมาณขั้นต่ำจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าจ่ายต่ำจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าจ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่ำกว่านี้แล้ว จะไม่สามารถจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ และถ้าไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณขั้นตอนนี้แล้ว ก็ไม่ควรจะจัดให้มีระบบอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่และภารกิจหลักในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพ อิสระ โดยจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมศาสตร์และศิลปหัตถกรรมในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม วิชาชีพของกรมอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 14-15)

1. การจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน กรมอาชีวศึกษาดำเนินการจัด ใน 4 หลักสูตร ดังนี้

1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อ 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ, กรมอาชีวศึกษา, 2538 : 6) มีดังนี้

1. สาขาวิชาช่างยนต์
2. สาขาวิชาช่างกลโลหะ
3. สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์
4. สาขาวิชาการก่อสร้าง
5. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมสิ่งทอ
6. สาขาวิชาช่างต่อเรือไม้ - เหล็ก
7. สาขาวิชาช่างพิมพ์
8. สาขาวิชาเทคนิคแว่นตาและเลนส์
9. สาขาวิชาเทคนิคการผลิต

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสาขาที่เลือกเรียน

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่เปิดสอน (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรมอาชีวศึกษา, 2539 : 197) มีดังนี้

1. สาขาวิชาช่างยนต์
2. สาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต
3. สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
6. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง

1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้สำเร็จการศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตร
วิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ตามสาขาที่เลือกเรียน

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
(ปวท.) พุทธศักราช 2533 มีดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 30)

1. ประเภทวิชาเกษตรกรรมมี 13 สาขาวิชาดังนี้

- 1.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชไร่ - นา
- 1.2 สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชสวนประดับ
- 1.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีไม้ผลไม้น้ำยืนต้น
- 1.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผัก
- 1.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีประมง
- 1.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีสัตว์ปีก
- 1.7 สาขาวิชาเทคโนโลยีสัตว์เล็ก
- 1.8 สาขาวิชาเทคโนโลยีโคนม
- 1.9 สาขาวิชาเทคโนโลยีโคเนื้อและกระบือ
- 1.10 สาขาวิชาช่างกลเกษตร
- 1.11 สาขาวิชาชลประทาน
- 1.12 สาขาวิชาธุรกิจเกษตร
- 1.13 สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

2. ประเภทวิชาคหกรรมมี 3 สาขาวิชา คือ

- 2.1 สาขาวิชาเทคนิคเสื้อผ้า
 - 2.1.1 สาขางานอุตสาหกรรมเสื้อผ้า
 - 2.1.2 สาขางานธุรกิจผ้าและเครื่องแต่งกาย
 - 2.1.3 สาขางานออกแบบในธุรกิจแฟชั่น
 - 2.1.4 สาขางานเสื้อผ้าเพื่อการอาชีพ
- 2.2 สาขาวิชาคหกรรมธุรกิจ
 - 2.2.1 สาขางานดอกไม้และใบตอง
 - 2.2.2 สาขางานประดิษฐ์
 - 2.2.3 สาขางานคหกรรมเพื่อการอาชีพ
- 2.3 สาขาวิชาเทคนิคอาหาร
 - 2.3.1 สาขางานเทคโนโลยีการอาหาร
 - 2.3.2 สาขางานธุรกิจอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 สาขางานอาหารเพื่อการอาชีพ

3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจมี 10 สาขาวิชาคือ

- 3.1 สาขาวิชาการตลาด
- 3.2 สาขาวิชาการบัญชี
- 3.3 สาขาวิชาการเลขานุการ
- 3.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 3.5 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
- 3.6 สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 3.7 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม
- 3.8 สาขาวิชาบริหารงานธุรการสถานพยาบาล
- 3.9 สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์
- 3.10 สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

4. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มี 7 สาขาวิชา คือ

- 4.1 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
- 4.2 สาขาวิชาพาณิชยศิลป์
- 4.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผา
- 4.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องถลุงและเครื่องประดับ
- 4.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์รองเท้า
- 4.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์กระเป๋า
- 4.7 สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อัญมณี

5. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มี 19 สาขาวิชา คือ

- 5.1 สาขาวิชาเทคนิคการจัดการงานก่อสร้าง
- 5.2 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมบริการอาคาร
- 5.3 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมโยธา
- 5.4 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
- 5.5 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมสำรวจ
- 5.6 สาขาวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม
- 5.7 สาขาวิชาช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า
- 5.8 สาขาวิชาเทคนิคเครื่องเย็นและปรับอากาศ
- 5.9 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- 5.10 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมเครื่องใช้สำนักงาน
- 5.11 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
- 5.12 สาขาวิชาเทคนิคเคมีสิ่งทอ
- 5.13 สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม
- 5.14 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมสิ่งทอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.15 สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรมปีโตรเคมี
- 5.16 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมการผลิต
- 5.17 สาขาวิชาเทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล
- 5.18 สาขาวิชาเทคนิควิศวกรรมเหมืองแร่
- 5.19 สาขาวิชาเทคนิคแวนตาและเลนส์

1.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิเทียบเท่าปริญญาตรีตามสาขาที่เลือกเรียน

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พุทธศักราช 2533 (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ต่อจาก ปวส.) มีดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 26)

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมี 4 สาขาวิชา คือ

- 1.1 สาขาวิชาเทคนิคการผลิต
 - วิชาเอกเครื่องมือกล
 - วิชาเอกเชื่อมและประสาน
- 1.2 สาขาวิชาไฟฟ้า
 - วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้าสื่อสาร
 - วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้ากำลัง
- 1.3 สาขาวิชาเครื่องกล
 - วิชาเอกเทคนิคช่างยนต์
- 1.4 สาขาวิชาโยธา
 - วิชาเอกการก่อสร้าง
 - วิชาเอกออกแบบก่อสร้าง

2. ประเภทวิชาบริการธุรกิจ มี 2 สาขาวิชา คือ

- 2.1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 2.2 สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม

3. ประเภทวิชาเกษตรกรรมมี 5 สาขาวิชา คือ

- 3.1 สาขาวิชาพืชสวน
- 3.2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์
- 3.3 สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร
- 3.4 สาขาวิชาธุรกิจเกษตร
- 3.5 สาขาวิชาการประมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ (อศ.กข.)

รับผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นเยาวชนที่มีประสบการณ์ในงานเกษตร 2-3 ปี อายุระหว่าง 15 ปี เข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม อาจกลับไปปฏิบัติงานฟาร์มในไร่นาของตนเองและกลับมาศึกษาต่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร ในขณะเดียวกัน นักศึกษาวิชาสามัญหลักสูตรเร่งรัด จะได้รับวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า จบการศึกษาแล้ว จะได้รับวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ (อศ.กข.) ปัจจุบันดำเนินการสอนเฉพาะในสาขาวิชาเกษตรกรรมเท่านั้น

3. การจัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งมีการจัดตั้งทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อบริการวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็น 4 หลักสูตร คือ

3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาวิชาชีพ 1 ปี หรือ 1,350 ชั่วโมง เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) ตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

3.2 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น รับสมัครประชาชนทั่วไปหรือผู้สนใจที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างต่ำ เข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งมีระยะเวลาแตกต่างกันตามเนื้อหาวิชา เช่น หลักสูตร 45, 75, 100, 120 และ 225 ชั่วโมง ในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อผ่านการศึกษาแล้วจะได้รับ ใบสำคัญรับรองความรู้ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

3.3 หลักสูตรเสริมวิชาชีพชั้นมัธยม เป็นหลักสูตรวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนเอกชน

3.4 หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพในงานบริการวิชาการด้านเกษตรกรรม โดยจัดฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นแก่เกษตรกรในพื้นที่ และเกษตรกรรมเคลื่อนที่ โดยออกไปให้บริการความรู้แก่เกษตรกรในชนบท

การจัดการอาชีวศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วกรมอาชีวศึกษา (2536 : 23-36) ได้สรุปจุดหมายที่สำคัญไว้คือ

1. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรมที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพโดยตรง และเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจและความต้องการของตลาดแรงงานอย่างกว้างขวางโดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อให้ฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยี โดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรมและสติปัญญา สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรมและเชิงเทคโนโลยีที่นำไปประกอบอาชีพได้จริง
3. เพื่อให้การอาชีวศึกษาครบวงจร โดยฝึกให้มีทักษะในวิชาชีพจนสามารถผลิตได้จำหน่ายได้ จัดการได้ บริการได้ และบริโภคได้ ตามความหลากหลายของอาชีพ ตามเนื้อหาวิชาตามเวลาฝึก ตามวุฒิภาวะและตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกัน
4. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพเข้าสู่อาชีพ รักษาอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เพื่อให้สามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้

6. เพื่อให้รู้สำนึกในการป้องกันอุบัติเหตุ รักรงาน รักรหน่วยงาน สามารถทำงาน เป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่น

7. เพื่อให้มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีสุขภาพและ อนามัยสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

8. เพื่อให้มีความเข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศของโลก ปัจจุบัน มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากจุดหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าเป็นการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่าง กว้างขวางมุ่งฝึกงานฝีมือให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงตามความหลากหลายของอาชีพ เนื้อหา วิชา ระยะเวลาฝึกปฏิบัติ และตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกัน โดยให้ผู้เรียนมีงานทำสามารถ ประกอบอาชีพอิสระได้และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ได้ด้วยความผาสุก และเจริญ ก้าวหน้าในอาชีพ

2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถ ที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี และการศึกษาที่เป็นไปใน แนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม จะสามารถสร้างสรรค์ความสมดุลของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การอาชีวศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาของชาติที่ผลิตกำลังคนระดับกลางเพื่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาอาชีวศึกษาจึงนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของชาติ นับตั้งแต่มีการ ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ใน พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา กรมอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนมาโดยตลอด ตั้งแต่แผนพัฒนาระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 8 (พ.ศ. 2504 – พ.ศ. 2544)

การพัฒนาอาชีวศึกษาได้ยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษาที่กำหนดในแผน พัฒนาการศึกษานแห่งชาติ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 8 ซึ่งจากสรุปการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของระบบผลิต” สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2538 : 33-38) ได้สรุปแนวนโยบายการอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ ในระยะต่าง ๆ ไว้ดังนี้

2.2.1 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 – 2509)

ได้มีการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ว่า ขยายและปรับปรุงมาตรฐานการอาชีวศึกษา ให้เหมาะสมตามความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งจะเน้นการผลิตครูอาชีวศึกษา เพื่อให้เพียงพอและทันกับการขยายตัวด้านการอาชีวศึกษาด้วย ด้วยเหตุนี้ ในช่วงแผนพัฒนา

อาชีวศึกษาในระยะที่ 1 จึงมีโครงการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวางเพื่อผลิตกำลังคนให้สนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และความต้องการทางด้านแรงงาน โดยเฉพาะการผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิคให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าในขณะนั้นประเทศไทยขาดผู้มีความรู้ระดับกลาง เช่น ช่างเทคนิคจำนวนมาก นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษายังได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2506 ได้ยกฐานะโรงเรียนส่งเสริมอาชีพก่อสร้างเป็นวิทยาลัยวิชาก่อสร้าง รับผิดชอบสำเร็จชั้น ม.ศ. 5 แผนกวิทยาศาสตร์เข้าเรียนต่อหลักสูตร 3 ปี

2.2.2 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1 ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง คือ ช่างเทคนิค จำนวนมาก ดังนั้นในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องวางแผนกำลังคน โดยมีแนวการผลิตกำลังคนในสาขาต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศให้เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้นจึงกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติไว้ว่า เน้นการผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพเพื่อสนองความต้องการด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมคนที่มีความรู้ความชำนาญในระดับกลางให้เพียงพอกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว ได้มีการขยายและปรับปรุงอาชีวศึกษาทุกประเภท โดยได้มีการปรับปรุงโรงเรียนการช่างอุตสาหกรรม 12 โรงปรับปรุงอาคารสถานที่ เครื่องมือและเพิ่มปริมาณครูในวิทยาลัยเทคนิค จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคตาก และในปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าขึ้นโดยแยกวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคมและวิทยาลัยวิชาการก่อสร้างออกจากกรมอาชีวศึกษาไปจัดตั้งเป็นวิทยาเขตของสถาบันฯ

ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 2 นี้ มีการขาดแคลนแรงงานระดับกลางอย่างมาก ทำให้หน่วยงานต้องพัฒนากำลังคนขึ้นใช้เอง เช่น โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งปัจจุบันก็ยังดำเนินการต่อเนื่องมาโดยตลอด สำหรับการช่วยเหลือจากต่างประเทศที่ให้การอาชีวอุตสาหกรรม มีดังนี้

โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 1 (2510 - 2514) เนื่องจากความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วของการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการอาชีวศึกษา จึงได้มีโครงการเงินกู้จากธนาคารโลกเพื่อปรับปรุงทั้งด้านอาคารสถานที่ หลักสูตร ครู - อาจารย์ เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอน

โครงการนี้มีผลอย่างมากต่อการพัฒนาอาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสิ่งก่อสร้าง ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับในด้านหลักสูตรได้มีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่าง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

โครงการผลิตครูเทคนิคชั้นสูง เป็นโครงการผลิตครูปริญญาในวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูตามความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษแห่งสหประชาชาติ ระยะที่ 2 (2509 - 2512) สำหรับจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ทุนการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ และบางส่วนได้รับความช่วยเหลือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

การปรับปรุงโรงเรียนช่างกลพระนครเหนือ รัฐบาลออสเตรเลียให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งสถานศึกษาเพื่อเปิดสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ โดยให้ความช่วยเหลือในด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การสอนผู้เชี่ยวชาญและทุนการศึกษา (วิรัช กมุทมาศ. 2527 : 49 - 60)

2.2.3 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519)

ในช่วงแผนพัฒนาฉบับนี้ได้มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แยกออกเป็น ส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยในส่วนของ การอาชีวศึกษาได้กำหนด วัตถุประสงค์เพื่อ “เน้นการผลิตแรงงานระดับกลางทั้งในระดับแรงงานฝีมือและช่างเทคนิค เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของประเทศทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ” โดยกำหนดนโยบายหลัก 4 ประการ ในการพัฒนาการอาชีวศึกษา ได้แก่

1. ปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาชั้นสูงเพื่อผลิตแรงงานระดับกลาง โดยเฉพาะ ในด้านเกษตรกรรม
2. ลดการผลิตแรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมการอาชีวศึกษาเข้ากับ การศึกษาสายสามัญในโรงเรียนประเภทนี้
3. มีนโยบายสนับสนุนวิชาชีพครูอาชีวศึกษา และส่งเสริมสวัสดิการครูสายอาชีพที่มี ความสามารถพิเศษทางด้านทักษะวิชาชีพ
4. ปรับปรุงการอาชีวศึกษา หลักสูตรระยะสั้น โดยใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

2.2.4 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524)

ได้กำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ เน้นการปรับปรุงเนื้อหาสาระและกระบวนการ เรียนรู้ มีโครงสร้างของหลักสูตรที่มีลักษณะจบในตัวเอง จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นแบบ ไม่แยกสาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการความ สนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล ขยายปริมาณและปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดต่าง ๆ ตามสภาพท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เสมอภาคกัน ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความสามารถประกอบอาชีพได้

ในช่วงระยะของแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 และเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง สามารถประกอบอาชีพได้โดยตรง นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษายังได้ปรับปรุงและกำหนดมาตรฐาน ของสถานศึกษา ให้ใกล้เคียงกันทั้งด้านอาคาร - สถานที่ ครู - อาจารย์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ การเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังมีการปฏิรูปการศึกษาจาก 4-3-3-2 เป็น 6-3-3 ทำให้มีผู้สำเร็จ ม.ศ.3 และ ม.3 พร้อมกันในปี 2523 ประกอบกับการอาชีวศึกษาได้รับความนิยอย่างสูงจึงมีการขยายปริมาณการรับนักเรียนเพิ่มเพื่อสนองความต้องการของสังคม แต่ก็ได้พิจารณาโอกาสการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ขาดการจัดหางานและการจัดหาทรัพยากรที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพและปัญหาการว่างงานอันเป็นแรงผลักดันส่วนหนึ่งให้มีการศึกษาต่อในอัตราค่อนข้างสูง

2.2.5 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)

นโยบายในแผนฯ 5 มุ่งพัฒนาและปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของการอาชีวศึกษา ให้สามารถฝึกอาชีพที่เหมาะสมได้อย่างกว้างขวาง เพื่อสนองความต้องการทั้งการประกอบอาชีพอิสระและตลาดแรงงาน

ด้านปริมาณ สนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา มากขึ้น โดยเน้นเฉพาะประเภทวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ ส่วนประเภทวิชาที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ จะมุ่งให้มีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

ด้านคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกประเภทวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น โดยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาหลักสูตร และให้สถานประกอบการภาคเอกชน เป็นสถานที่ฝึกงานอาชีพของนักเรียนนักศึกษามากขึ้น นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุน และส่งเสริมในการพัฒนาครู-อาจารย์ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้เกิดผลกระทบจากการขยายปริมาณการผลิตกำลังคนมากเกินไป ความต้องการ ทำให้เกิดภาวะการว่างงานในอัตราสูง โดยเฉพาะกำลังคน ด้านอาชีวศึกษา บางสาขา และในขณะเดียวกัน การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขายังขาดแคลน ดังนั้น นโยบายจึงพยายามชลอการผลิตกำลังคนบางสาขาที่เกินความต้องการและขยายการผลิตในสาขาขาดแคลนและสาขานำ

นอกจากนี้ยังได้กำหนดนโยบายหลักในแผนฯ ฉบับนี้ได้แก่

1. ประสานการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการดำเนินการอาชีวศึกษา ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดเอกภาพ
2. ปรับปรุงหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนวิชาชีพให้เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมุ่งให้เป็นการศึกษาที่เหมาะสมกับอาชีพอิสระ และสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง
3. เร่งผลิตและปรับปรุงคุณภาพของครูอาชีวศึกษา ให้ประสานและสอดคล้องกัน ระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยใช้
4. รัฐจะกำหนดมาตรฐานของผู้ที่จะประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ เท่าที่เห็นมีความจำเป็น
5. เร่งปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น และอยู่ในระดับ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ขยายการศึกษาวชิชาชีพให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะในชนบทตามรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและสังคม ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของความสามารถในการจัดตามความต้องการของตลาดแรงงานและกำลังทางเศรษฐกิจของประเทศด้วย

7. เร่งส่งเสริม และพัฒนาการอาชีวศึกษาระยะสั้นให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

8. ให้สถานศึกษามีการร่วมมือกันในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการประหยัดและมีประสิทธิภาพ

9. ให้สถานศึกษาหาทางร่วมมือกับวงการธุรกิจอุตสาหกรรม และสถานประกอบการเอกชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษา ฝึกงาน และสนองความต้องการซึ่งกันและกัน

10. รัฐจะกำหนดมาตรการให้รัฐวิสาหกิจ และสถานประกอบการเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจดำเนินการโดยเอกเทศหรือร่วมกับสถานศึกษาก็ได้

11. ให้สถานศึกษาดำเนินภารกิจในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และสังคมให้กว้างขวาง เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบอาชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

12. ส่งเสริมให้เอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาให้มากขึ้น

13. ให้มีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างการศึกษาอาชีวศึกษา และการศึกษาระดับอื่น

14. ให้มีการศึกษาวิจัยและติดตามประเมินผล เพื่อหารูปแบบและลักษณะของการจัดการอาชีวศึกษาและนำมาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2.6 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534)

ได้กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา ไว้ว่า เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ

เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ฉบับที่ 6 โดยได้กำหนดนโยบายการบริหารกรมอาชีวศึกษาไว้ 13 ข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

ขยายการศึกษาวชิชาชีพ และการบริการฝึกอาชีพให้กว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

1. เร่งรัดพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการอาชีวศึกษาครบวงจร

2. ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตร และปัจจัยการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านสื่อการเรียนการสอน ครูภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องมือ และอาคารสถานที่

3. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูประจำการทั้งในด้านจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี

4. ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรใน และ

นอกกระบวนโรงเรียน งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นศูนย์บริการวิชาชีพในชุมชน เพื่อให้บริการฝึกทักษะอาชีพ การพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นและในชนบทได้เต็มกำลังความสามารถ

6. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

7. สนับสนุนให้มีการกำหนด การทดสอบ และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบ

8. ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการภาครัฐบาล รั่ววิสาหกิจ และเอกชนอย่างมีระบบ โดยให้มีกฎหมายรองรับ

9. ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ นิสัยในการทำงาน และบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา

10. สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ สวัสดิภาพและพละนาามัยของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

11. เร่งรัดพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริหาร การตรวจ การรายงาน และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

12. สนับสนุนการวิเคราะห์ วิจัยการติดตามประเมินผล การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา และการจัดระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางาน

ตามนโยบาย 13 ข้อ ดังกล่าวกรมอาชีวศึกษา ได้พยายามดำเนินงานให้ตอบสนองนโยบาย ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สรุปเป็นสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ด้านปริมาณ ได้มีการกระจายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยได้จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีวะมุกดาหาร วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุลานนท์ โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ฯลฯ นอกจากนี้ในด้านการผลิตกำลังคน ได้ผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพิ่มการผลิตกำลังคนประเภท วิชาภาคอุตสาหกรรม อาทิ สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ได้จัดอบรมหลักสูตรสาขาอื่นในวิชาช่าง เช่น จักรอุตสาหกรรม สาขาช่างอัญมณีและเครื่องประดับ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม เป็นต้น ภาคบริการ ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาถ่ายภาพ เป็นต้น ภาคเกษตรกรรม ได้แก่ สาขาวิชาประมง นอกจากนี้ยังได้จัดการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ในสาขาวิชาช่างอัญมณีและเครื่องประดับ ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องมือวัดและควบคุมในอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคการผลิต (สาขางานแม่พิมพ์พลาสติกและสาขางานแม่พิมพ์โลหะ) สาขาวิชาติดตั้งและซ่อมบำรุง

ด้านคุณภาพ มีการปรับทิศทางการเรียนการสอนแต่ละประเภทวิชา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรเครื่องมือที่ทันสมัยเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครู - อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารด้านการส่งเสริมการศึกษา จัดฝึกอบรม - สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งในรูปแบบของโรงเรียน โรงงาน จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาคีรัฐบาลและเอกชน เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ ความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตร ปรับปรุงหลักสูตรเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ได้แก่ โครงการอาชีพเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท โครงการอาชีพศึกษาพัฒนามีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ซын อุดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์วิจัย

กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน แต่การดำเนินงานยังคงประสบปัญหาอุปสรรคในหลายด้าน ดังนี้

1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาในบางประเภทวิชาและบางระดับ มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอย่างมาก แต่กรมอาชีวศึกษา ยังคงผลิตกำลังคนด้านนี้ได้ ในปริมาณที่จำกัด
2. จำนวนผู้มีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมพณิชยกรรม เกษตรกรรม ศิลปหัตถกรรม และคหกรรม มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีในช่วงแผนฯ 6 อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษายังต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม ทักษะวิชาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษ ความสามารถพิเศษอื่นก่อนการปฏิบัติงาน และนายจ้างยังคงต้องการคุณลักษณะพึงประสงค์ในการทำงาน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ซын อุดทน มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีในการทำงาน รวมทั้งการทำงานเป็นทีม เป็นต้น
3. ผู้เรียนอาชีวศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในประเภทวิชาเกษตรกรรมการขาดแคลนครู - อาจารย์ วิชาชีพในสาขาที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูงและยังขาดความรู้และทักษะ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี
4. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับบางอย่างไม่สนับสนุนและเอื้อต่อการบริหารอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
5. งบประมาณที่ได้รับมีจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ได้
6. การวางแผนยังไม่เป็นระบบ ขาดข้อมูลทั้งด้านความต้องการ กำลังคน ด้านการบริหารและกระบวนการบริหาร การติดตามประเมินผล ยังไม่มีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2.2.7 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนฯ นี้ได้กำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษาไว้ในส่วนที่เป็นนโยบายการศึกษา เพื่ออาชีพ โดยระบุว่า “จะเร่งรัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกๆ ระดับและประเภทการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย” และได้กำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นโยบายข้อ 1 เร่งรัดพัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ทักษะสอดคล้องกับ การขยายตัวทางเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการประกอบอาชีพอิสระ

มาตรการ

1.1 ให้มีการศึกษา ทบทวนความต้องการกำลังคนตามการเปลี่ยนแปลงของตลาด แรงงานและอาชีพใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อการปรับแผนการผลิตและพัฒนา กำลังคนให้สอดคล้อง

1.2 ให้มีการกำหนดและทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชา ที่จำเป็น

1.3 ให้มีการจัดตั้งกองทุนและองค์กรในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนให้ผู้สำเร็จ การศึกษา เป็นผู้ประกอบการขนาดย่อม

1.4 จัดหาและพัฒนาอาคารสถานที่ เครื่องมือ ครุภัณฑ์และสื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมเพียงพอกับการพัฒนาการผลิตกำลังคน และให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

นโยบายข้อ 2 ปรับปรุงโครงสร้างและรูปแบบการจัดอาชีวศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน และจำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดแรงงาน ในภาคอุตสาหกรรมเกษตรกรรม และบริการทันสมัย

มาตรการ

2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการจัดอาชีวศึกษา โดยให้ความสำคัญการผลิตกำลังคน ในระดับที่สูงกว่า ปวส. และ ปวท.

2.2 พัฒนารูปแบบการอาชีวศึกษา โดยเน้นการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อประสานประโยชน์ในการผลิตกำลังคน การพัฒนาบุคลากร และการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลด้านการผลิต และการใช้กำลังคน

นโยบายข้อ 3 พัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยรักการทำงาน มีศรัทธาและมีจรรยาบรรณ วิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ พร้อมมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

มาตรการ

3.1 พัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยให้เน้นการสร้างคุณธรรมและปลูกฝัง ความศรัทธาในวิชาชีพที่เลือกเรียน

3.2 ให้มีกิจกรรมหรือโครงการพิเศษที่จะเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นหมู่คณะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ

3.3 สนับสนุนกิจการองค์การนักศึกษา ให้สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างทักษะอาชีพความเป็นผู้นำและความศรัทธาในวิชาชีพ

นโยบายข้อ 4 ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

4.1 สร้างความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพ

4.2 เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย นโยบาย 1 ข้อ

นโยบายข้อ 5 ส่งเสริมการประดิษฐ์ คิดค้น ดัดแปลง และพัฒนาเทคโนโลยีท้องถิ่น เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและอาชีพ

มาตรการ

5.1 สนับสนุนการค้นคว้า ทดลอง จัดทำเครื่องมือครุภัณฑ์ เพื่อสามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 เร่งรัดพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลผลิต เพื่อให้เกิดการประดิษฐ์และพัฒนาเทคโนโลยี ท้องถิ่น

5.3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ ครุภัณฑ์ ที่สถานศึกษาประดิษฐ์มาปรับปรุงพัฒนา และใช้ในระบบอาชีวศึกษาให้กว้างขวาง

5.4 สนับสนุนให้สถานศึกษาทดลอง ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี ท้องถิ่น

5.5 ส่งเสริมการพัฒนาต้นแบบเทคโนโลยีให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ อย่างจริงจัง ต่อเนื่องและกว้างขวาง

การกระจายโอกาสทางการศึกษาและพื้นฐานการศึกษาประกอบด้วยนโยบาย 4 ข้อ

นโยบายข้อ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพอย่างกว้างขวาง แก่ทุกกลุ่มชน

มาตรการ

6.1 พัฒนาปรับปรุงและขยายโครงการอาชีวศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความยากจน ในชนบท (อค.กช.) ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

6.2 ปรับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการขยายโอกาสทางการศึกษา แก่เกษตรกร และผู้ประกอบอาชีพอื่นในชนบท

6.3 ส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมแก่สตรี และผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ในสาขาวิชาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

นโยบายข้อ 7 ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านอาชีพให้กว้างขวาง ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรม เน้นเกษตรกรกรรม และผู้ที่จะเป็นเกษตรกร ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ

7.1 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของสถานศึกษาทุกประเภท โดยเฉพาะด้าน เกษตรกรรมให้สามารถให้บริการวิชาชีพพื้นฐานได้อย่างกว้างขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2 เร่งรัดปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการศึกษาวิชาชีพขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชน
 นโยบายข้อ 8 ส่งเสริมการบริการวิชาชีพพระยะสั้นแก่ชุมชนอย่างกว้างขวางสอดคล้อง
 กับความต้องการของบุคคล สภาพทรัพยากรท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

มาตรการ

8.1 เพิ่มขีดความสามารถของโรงเรียนสารพัดช่างให้สามารถจัดหลักสูตรวิชาชีพ
 ระยะสั้นได้กว้างขวางยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

8.2 เร่งพัฒนา จัดหาเครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่และสื่อการเรียนการสอน
 วิชาชีพพระยะสั้นให้เพียงพอ

8.3 ขยายบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฝึกวิชาชีพและสถานศึกษาประเภทอื่นให้สามารถ
 บริการวิชาชีพได้กว้างขวางสอดคล้องกับทรัพยากร และการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

8.4 ส่งเสริมการศึกษา วิเคราะห์สภาพทรัพยากรและอาชีพท้องถิ่นเพื่อพัฒนา
 การบริการวิชาชีพได้

นโยบายข้อ 9 เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นผู้ดำเนินการจัดวิชาชีพในท้องถิ่น
 มีความพร้อมและศักยภาพในการกิจหลัก ทั้งการสอน การบริการวิชาชีพแก่ชุมชนและ
 การวิเคราะห์วิจัยเพิ่มพัฒนาการศึกษาวิชาชีพและเทคโนโลยีในท้องถิ่น

มาตรการ

9.1 พัฒนาขีดความสามารถของสถานศึกษาให้เป็นผู้ดำเนินการจัดวิชาชีพในท้องถิ่น

9.2 เริ่มพัฒนาสถานศึกษาทั้งด้านบริหารจัดการและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติภารกิจ
 หลักทั้งการสอน การบริการวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาหลักสูตรและเครือข่ายการเรียนรู้ ประกอบด้วยนโยบาย 1 ข้อ

นโยบายข้อ 10 เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีระยะเวลา
 และสาขาวิชาที่หลากหลาย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของสภาพตลาดแรงงานและ
 ทรัพยากรท้องถิ่นและการประกอบอาชีพอิสระ

มาตรการ

10.1 ให้มีการวิเคราะห์อาชีพและสมรรถนะของอาชีพในกระบวนการจัดทำหลักสูตร
 เพื่อให้หลักสูตรมีระยะเวลาที่หลากหลายตามลักษณะวิชาชีพ

10.2 จัดให้มีกลไกประสานการพัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการ
 ของตลาดแรงงานและทรัพยากรท้องถิ่น

10.3 พัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาให้เอื้อต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะ
 และความตระหนักในความสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ

การพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วยนโยบาย 1 ข้อ

นโยบาย ข้อ 11 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพบุคลากร ครู – อาจารย์ และผู้บริหารให้มี
 ความรู้ ทักษะ สอดคล้องกับวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่

มาตรการ

11.1 สร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรเร่งพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และเทคโนโลยี

11.2 จัดให้มีหรือแสวงหาทุนการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง

11.3 ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภาระกิจของสถานศึกษา

11.4 ให้มีการศึกษาวิเคราะห์ทำการเปลี่ยนแปลงวิทยาการและเทคโนโลยีเผยแพร่ความรู้แก่บุคลากรและศึกษาความต้องการในการพัฒนาของบุคลากร

11.5 พัฒนางค์กรและกลไกในการศึกษาความต้องการในการพัฒนาบุคลากร การวางแผนบุคลากร การพัฒนาและการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

11.6 ให้มีการกำหนด ทดสอบ และควบคุมมาตรฐานครูวิชาชีพในสาขาวิชาที่จำเป็น

11.7 ส่งเสริมให้มีการวางแผน การพัฒนาและการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากร การศึกษา ครู - อาจารย์ และผู้บริหาร

การบริหารและการระดมสรรพกำลังเพื่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วยนโยบาย 3 ข้อ
นโยบายข้อ 12 พัฒนางค์กรและกลไกการจัดอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับกรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีเอกภาพประสานสัมพันธ์ สอดคล้องเป็นกระบวนการเดียวกันอย่างเป็นระบบ

มาตรการ

12.1 เร่งพัฒนางค์กรและกลไกในการวางแผนและจัดระบบข้อมูลเพื่อให้เสนอแนะแนวทางการปรับโครงสร้างและรูปแบบของการจัดอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับโครงสร้างตลาดแรงงาน

12.2 ให้มีการวางแผนพัฒนาอาชีวศึกษาในระดับภาคและระดับจังหวัด เพื่อความมีเอกภาพ

12.3 พัฒนางค์กรระดับกรม เพื่อให้สามารถประสานการดำเนินงาน ระดับภาค ระดับจังหวัดและระดับสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

12.4 ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติให้เอื้อต่อการพัฒนาอาชีวศึกษา

นโยบาย ข้อ 13 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การจัดอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

มาตรการ

13.1 ให้มีการระดมทรัพยากรระหว่างสถานศึกษาจากสถานประกอบการ มาใช้ในการจัดอาชีวศึกษาได้กว้างขวางขึ้น

13.2 เร่งพัฒนางค์กรและกลไก ในการประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ

เพื่อให้สามารถหาแหล่งความช่วยเหลือได้คล่องตัวรวดเร็วและกว้างขวางขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นโยบาย ข้อ 14 ส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัยและการจัดระบบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการบริหาร ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจังต่อเนื่อง

มาตรการ

14.1 พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ ให้เอื้อต่อการวางแผนและบริหารงาน

14.2 เร่งพัฒนาการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานได้ทันต่อเหตุการณ์

14.3 ส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัย ระดับสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารและการจัดอาชีวศึกษา

14.4 พัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย ทั้งระดับสถานศึกษาและระดับกรม

14.5 พัฒนาระบบแนะแนวอาชีพ และจัดหางานในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายข้อ 15 สนับสนุนการอาชีวศึกษาในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ เพื่อเตรียมคนยุคใหม่ที่จำเป็นในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อเพิ่มบทบาทของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

มาตรการ

15.1 เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษา ให้มีขีดความสามารถในการเป็นผู้นำการพัฒนาและจัดวิชาชีพเพื่อเตรียมคนยุคใหม่

15.2 เร่งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของทุกระดับให้ทันสมัย สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงจังทันต่อเหตุการณ์

15.3 เร่งพัฒนาสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาครูอาชีวศึกษาในภูมิภาคเอเชีย

ด้วยเหตุนี้ กรมอาชีวศึกษาได้วางแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเป็นการซ่อมเสริมประสิทธิภาพการบริหารให้พร้อมที่จะก้าวต่อไปในแผนฯ 7 ที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ด้านปริมาณ

1. จัดสัดส่วนการผลิตกำลังคนทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ ให้เหมาะสมและสมดุล

2. เน้นการผลิตกำลังคนสาขา (High Technology) ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต

3. เพิ่มทักษะวิชาชีพให้กับแรงงานไร้ฝีมือหรือด้อยทักษะในการประกอบอาชีพ ผู้ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้ที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มพูนทักษะในรูปแบบต่าง ๆ

ด้านคุณภาพ

1. ให้นำหน่วยงานอาชีวศึกษาจังหวัดและอาชีวศึกษาภาคเป็นกลไกนำการพัฒนากระบวนการวางแผน การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนพัฒนาคุณภาพของครู – อาจารย์
2. สนับสนุนการบริหารอาชีวศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอนในทุกรูปแบบ ได้แก่ การปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่ได้สนับสนุนและเอื้อต่อการพัฒนาอาชีวศึกษา การจัดตั้งกองทุนการจัดหาเงินทุนจากภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ให้สถานศึกษาเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในท้องถิ่น
4. พัฒนาระบบความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการ วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ โดยเน้นการให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และการปลูกฝังนิสัยในการทำงาน เพื่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัย การบริการ วิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม

2.2.8 แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540 – 2544)

มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้กระบวนการศึกษา และฝึกอบรมเพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนระดับกลาง และระดับสูง รวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ คือ

ด้านปริมาณ การผลิตกำลังคนให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการกำลังคนของประเทศและให้ผู้ด้อยโอกาสทุกประเภทได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและได้รับบริการพื้นฐานทางสังคมอย่างทั่วถึง รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการศึกษาวิชาชีพได้อย่างกว้างขวาง

ด้านคุณภาพ ใ้บุคคลในประเทศมีลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม ทั้งในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ตลอดจนทั้งความรู้ ความสามารถด้านทักษะและการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคงสามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกด้วยดี บนพื้นฐานของความเป็นไทย

2.3 หลักสูตรและความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับใด สิ่งที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จ การศึกษานั้น จะต้องมีความมุ่งหมายของการศึกษาที่แน่นอนชัดเจน ความมุ่งหมายของการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้อย่างหนึ่งว่า การศึกษานั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำการศึกษาให้ดำเนินไปตามความมุ่งหมาย ก็คือ หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า

หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผน และจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้น ในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนรู้นั้นจำเป็นจะต้องประกอบด้วย เนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

Good (1973 : 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการดังนี้

1. หลักสูตร คือ ระบบของกลุ่มรายวิชา หรือลำดับรายวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษา หรือประกาศนียบัตรในวิชาเอกที่ศึกษา
2. หลักสูตร คือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชาหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน พิเศษ ซึ่งโรงเรียน ได้จัดไว้เพื่อให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่เพียงพอที่จะจบการศึกษาได้ หรือได้รับประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่อาชีพหรือวิชาชีพ
3. หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาและประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับโดยการนำของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา

ความหมายที่กล่าวมานี้ จะคล้ายคลึงกับ สมิตร์ คุณากร (2518 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร คือ โครงการที่ประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ไม่ว่าจะเรียนภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อให้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สวัสดิ์ ประทุมราช (2521 : 1) และคณะได้กล่าวว่า

หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางของการจัดการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู – อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ทั้งหมด ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนหรือเยาวชนในชาติ เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของชาติได้พัฒนาตนเอง ทั้งในความรู้ ทักษะและคุณสมบัตินี้ ยังประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

ความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใดหลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน อาทิ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรจะมีความเหมาะสมและใช้ได้ดีกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปหลักสูตรนั้นอาจจะนำไปใช้ไม่ได้ผล จำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของการเวลา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน กรมอาชีวศึกษากับการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ปวส.) ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา” (2538 : 58) ได้สรุปการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลา รวมทั้งการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในการทำงาน

1. ให้หลักสูตรมีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. พัฒนาการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพอย่างจริงจัง
3. ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ควรฝึกทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน (Generic Skills) ซึ่งเป็นคุณลักษณะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เช่น การมีเป้าหมายในการทำงาน การทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่น มีความมุ่งมั่นสัมพันธ มีความอดทน มีความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น
4. เร่งพัฒนาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ให้ทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยพัฒนาทั้งด้านผู้สอน โรงฝึกงานและวัสดุอุปกรณ์การศึกษา
5. ควรพัฒนาการสอนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศโดยเน้นทักษะทั้งในด้าน การเขียน การอ่านและการพูด เพื่อให้สามารถใช้งานได้ เช่น การจัดทำรายงาน การศึกษาคู่มือ เพื่อให้เข้าใจวิธีการทำงานของเครื่องจักรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เป็นต้น
6. สอดแทรกความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ (Career Development)
7. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับอาชีพ (Career-related Activities)
8. เปิดโอกาสให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับงาน (Job-related Experience) อย่างกว้างขวางและทั่วถึง

การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานที่ผลิตออกมาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ไม่เกิดปัญหาการว่างงาน ดังที่ สมชอบ ไชยเวช (อ้างใน เมธี ปิรันธนานนท์. 2533 : 45) กล่าวว่า

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ความต้องการของตลาดแรงงานนี้ มีกลไกซับซ้อน และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ฉะนั้น ในการที่จะจัดการให้ได้ผลและสามารถสนองต่อความต้องการของระบบ Manpower Needs จึงประกอบด้วย Industrial Needs, Individual Needs เมื่อทราบความต้องการซึ่งจะเป็นแนวทางวางแผนพัฒนาอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว หน่วยผลิตที่จะสามารถผลิตบุคลากร ได้ตรงตามต้องการของตลาดได้

2.3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538

ประเภทช่างอุตสาหกรรม

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคน ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ และโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอน ผลการเรียนรู้และสะสมการเรียนรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบการอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นต่าง ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์นำไปปฏิบัติในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นพลดีกรรทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคมเข้าใจและ เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนัก มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดความสามารถและความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากรสถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีพอิสระ
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีเรียนวิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้ความรู้และทักษะในวิชาสามัญ สำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
 2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
 3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพมีความมั่นใจและภาคภูมิใจและมั่นใจในงานอาชีพ รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี
 4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีนิสัยใฝ่เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน
 5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ชยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง
 6. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
 7. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ดังนั้น กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงนี้ จึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความรู้ทักษะ ประสบการณ์และคุณภาพ ลักษณะของกำลังคนที่จะเข้าสู่รองตอบความต้องการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของตลาดแรงงานได้ หลักสูตรหลายสาขาวิชาเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงานต่อไป

นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษา (2540 : 1-9) ได้กำหนดระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วย องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2540 (อ.ช.ท.) เพื่อให้การดำเนินงานและ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย เป็นไปด้วยความ เหมาะสมกับสภาวะการณปัจจุบันและเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรตั้งนั้น เพื่อให้การพัฒนา กิจกรรมที่มีคุณภาพต่อนักเรียนนักศึกษาและให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 และเพื่อความเป็นเอกภาพของนักเรียนนักศึกษา : ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษาจึงได้วางระเบียบไว้โดยมีวัตถุประสงค์ หลักการ กิจกรรมหลักและการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา

1. จุดประสงค์ เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนช่างอุตสาหกรรมในสาขาวิชา ที่สถานศึกษาเปิดสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จัดการแนะแนวเกี่ยวกับโอกาสการประกอบอาชีพในสาขา ต่าง ๆ ที่เปิดสอน สร้างความสามัคคี สนับสนุนคูนเคาระหว่างนักเรียนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพ ในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความเป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความรับผิดชอบอย่างสูง กระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและสังคม โดยใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองให้เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกขององค์การ และระหว่างสถานศึกษากับองค์การรวมทั้งสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยสนับสนุน การเรียนการสอนวิชาชีพนั้น ๆ ในสถานศึกษากระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษามีความสนใจและ กระตือรือร้นในการเรียนและต้องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถและ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนเรียนอย่างสม่ำเสมอ จนสามารถให้เป็นผู้นำในวงการวิชาชีพของตนได้

2. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับภาคและระดับชาติ เพื่อเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานคุณภาพ ในขณะเดียวกัน ยังสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเจตคติและลักษณะอันพึงประสงค์ในหมู่สมาชิก องค์การ โดยกำหนดกิจกรรมหลักทั้งสิ้น 12 กิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำ
2. กิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตามประเพณีไทย
3. กิจกรรมเพื่อแนะแนวการเรียนการประกอบอาชีพ
4. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้การทำงานอาชีพและออมทรัพย์
5. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
6. กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
7. กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและการพัฒนาชุมชน
8. กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม
9. กิจกรรมเพื่อทนุบำรุงรักษาและเสริมสร้างศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. กิจกรรมเพื่อเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยและองค์การต่าง ๆ ขององค์การ.ช.ท.ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

11. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย และความมั่นคงของชาติ

12. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมรักษาสุขภาพและอนามัย

และเพื่อให้มีการพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กรมอาชีวศึกษา (2543 : 13-14) ได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบจากระเบียบ อ.ช.ท. พุทธศักราช 2540 ข้อ 17 เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพสมาชิก กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็น 2 เป้าหมายประกอบด้วย

1. เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนดีและมีความสุข” ประกอบด้วยแผนพัฒนาจำนวน 3 แผน ได้แก่

1.1 แผนเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งประกอบด้วย

โครงการจำนวน 6 โครงการ

1.1.1 โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย

1.1.2 โครงการส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา

1.1.3 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สีสื่อลามกอนาจาร

การพนัน และการทะเลาะวิวาท

1.1.4 โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.1.5 โครงการเสริมสร้างสุขภาพและนันทนาการ

1.1.6 โครงการแข่งขันกีฬา

1.2 แผนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วยโครงการจำนวน 4 โครงการ

1.2.1 โครงการพัฒนาจิต

1.2.2 โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่นและมารยาทไทย

1.2.3 โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

1.2.4 โครงการประเมินคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์

1.3 แผนส่งเสริมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ประกอบด้วยโครงการ 1 โครงการ

1.3.1 โครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

2. เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนเก่งและมีความสุข” ประกอบด้วยแผนพัฒนาจำนวน 4 แผน ได้แก่

2.1 แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยโครงการ จำนวน 3 โครงการ

2.1.1 โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน

2.1.2 โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่าง

2.1.3 โครงการทดสอบมาตรฐานการใช้คอมพิวเตอร์

2.2 แผนพัฒนาส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบด้วยโครงการ

จำนวน 3 โครงการ

2.2.1 โครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และสิ่งประดิษฐ์จากสิ่งของเหลือใช้

2.2.2 โครงการประกวดโครงงานวิชาชีพ (Project) ตามหลักสูตร

2.2.3 โครงการประกวดผลงานและสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา

2.3 แผนพัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาการ ประกอบด้วยโครงการจำนวน 2 โครงการ

2.3.1 โครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ

2.3.2 โครงการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ

2.4 แผนส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วยโครงการจำนวน 3 โครงการ

2.4.1 โครงการส่งเสริมการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน

2.4.2 โครงการส่งเสริมเทคนิคการทำงานเป็นทีม

2.4.3 โครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างสมบูรณ์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์ ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการเพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ กำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นผู้ผลิตกำลังคน ส่วนสถานประกอบการเป็นผู้ใช้กำลังคน สถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาก็ย่อมมีความต้องการและการมุ่งหวังที่จะได้กำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะ คุณสมบัติตรงตามความต้องการ และมุ่งที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย การจัดการอาชีวศึกษาจึงจะต้องมีการประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการอย่างมีจุดยืนร่วมกัน เพื่อที่จะหาแนวทางร่วมกันในการผลิตกำลังคนและการใช้กำลังคน ในปัจจุบันสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญ จำเป็นที่ผลิตกำลังคนตามความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นคุณลักษณะของกำลังคนหรือผู้สำเร็จทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จึงเป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรกในการที่ผู้สำเร็จการศึกษาก้าวสู่งานอาชีพหรือตลาดแรงงานหรือแหล่งสถานประกอบการ

การศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จจากอาชีวศึกษา คือ ตามที่สถานประกอบการหรือตลาดแรงงานต้องการนั้น ส่วนใหญ่จะไม่มุ่งเน้นที่ความสามารถทางวิชาชีพ หรือวิชาการเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้สำเร็จการศึกษาควบคู่ด้วยตั้งที่ อานนท์ ลิ้มกุลธร (2534 : 60) ได้กล่าวว่า ผู้จบอาชีวศึกษาทั่วไปยังขาดคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ขาดความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สัมมาคารวะ แต่การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา (2531 : 67-68) เรื่องความต้องการกำลังคน

ในตลาดแรงงาน ธุรกิจและอุตสาหกรรมได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชน ต้องการว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้วิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. เป็นคนดีมีคุณธรรม ให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางดี ต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมจะทำงานได้
4. ถ้ามีประสบการณ์ในการเคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งสำคัญมาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภท มีความจำเป็น เช่นรถจักรยานยนต์
6. ความรู้ความสามารถพิเศษ ยังคงเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการ เช่น ภาษาจีน

ภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การส่งเทเล็กซ์ ขั้บรถได้ เป็นต้น

7. ถ้าเป็นโสด โอกาสจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น ทำงานเป็นกะได้ ออกต่างจังหวัดได้ เป็นต้น

ในขณะที่ มังกร หริรักษ์ (2536 : I-II) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาและจัดลำดับค่าเฉลี่ยของความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่าสถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และผลการเปรียบเทียบพบว่าสถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ และด้านความผูกพันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสถานประกอบการที่ขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : I-III) ได้ทำการวิจัยถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาและสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการตรงกันทั้ง 4 ด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาชีพ และด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการตรงกัน คุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุดได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ การมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านวิชาชีพ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตนมากที่สุด ในขณะที่เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้องมากที่สุดและคุณลักษณะที่มีความต้องการน้อยที่สุดตรงกัน ได้แก่ สามารถทำงานเป็นกะได้

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีบุคลิกภาพแสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่งาน และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมากที่สุด ส่วนเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการให้มีทัศนคติต่อการทำงานมากที่สุด ในขณะที่รักการกีฬาเป็นคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุดตรงกันทั้ง 2 กลุ่ม

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาและเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากที่สุดตรงกันคือมีความซื่อสัตย์และคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุดตรงกันคือ เสียสละเพื่อผู้อื่น

บุญเจือ ช่างต่อ (2540 : II) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้านปรากฏว่าสถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่มมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาผลวิเคราะห์รายชื่อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะที่ต้องการลำดับสุดท้าย คือ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ด้านวิชาชีพพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน และคุณลักษณะที่ต้องการลำดับสุดท้าย คือ มีความรู้และทักษะในการผลิตทางธุรกิจอุตสาหกรรม

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับที่หนึ่งคือ สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ ความซื่อสัตย์สุจริต และลำดับสุดท้ายคือ มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานและสังคม

นิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : II) ได้วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้านปรากฏว่าสถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่มมีความต้องการลำดับที่ 1 คุณลักษณะ

ด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และคุณลักษณะที่ต้องการลำดับสุดท้ายคือ ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านเศรษฐกิจอยู่เสมอ

ด้านวิชาชีพ พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และคุณลักษณะที่ต้องการลำดับสุดท้ายคือ รู้กฎหมายระเบียบข้อบังคับทางวิชาชีพของตน

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ ความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรงและคุณลักษณะที่ต้องการเป็นลำดับสุดท้าย คือเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นลำดับหนึ่งคือ ความซื่อสัตย์ สุจริต และคุณลักษณะที่ต้องการลำดับสุดท้ายคือ อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมในองค์กรและสังคม

อาพิชาติ สุทธิโพธิ์ (2544 : 50-51) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงานสาขาช่างยนต์โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงานสาขาช่างยนต์ในภาพรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านความรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านรายข้อปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ พบว่าความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงาน สาขาช่างยนต์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรกคือทำให้ความยอมรับและเชื่อฟังช่างประจำหน่วยงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การให้ความเคารพผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือการทำงานมีความมั่นใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่าความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงาน สาขาช่างยนต์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรก คือ ทักษะในการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือความสามารถในการซ่อมดีสก์เบรคอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับสุดท้าย คือ ความสามารถในการตรวจเช็คอุปกรณ์ไฟฟ้าในรถยนต์อยู่ระดับน้อย

ด้านความรู้ พบว่า ความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงานสาขาช่างยนต์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลำดับแรกคือ ความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของระบบหล่อลื่นอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับสุดท้ายคือ ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของอุปกรณ์ระบบปรับอากาศรถยนต์อยู่ในระดับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาดังกล่าว จะสอดคล้องกับสมาน แสงมะลิ (2529 : 17) กล่าวว่า

ในการประกอบอาชีพของคนเหล่านั้น สิ่งทีภาคธุรกิจเอกชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ นิสัยและคุณธรรม ประการที่สองคือ การมีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนอื่นได้ สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน ในการสื่อความหมายติดต่อกับผู้อื่นได้ เป็นที่เข้าใจทั้งสองฝ่าย ประการที่สาม คือ เรื่องฝีมือที่แนะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 31-39) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะพึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษาดังนี้

ก. ความพึงพอใจของหัวหน้างานต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านบุคลิกภาพ เจตคติ ความสามารถทางวิชาการ ทักษะของวิชาชีพ และผลการทำงาน

1. ด้านบุคลิกภาพและเจตคติ ได้แบ่งเป็นองค์ประกอบย่อย 6 ประการ ซึ่งปรากฏผลของการวิจัย คือ

1.1 การแต่งกาย พนักงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ต่างมีการแต่งกายอยู่ในระดับน่าพึงพอใจ จะมีผิดระเบียบก็เพียงเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่ผู้จบสายพาณิชยกรรมจะแต่งตัวอยู่ในระเบียบมากกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม อันเนื่องมาจากธรรมชาติและลักษณะงานเป็นสำคัญ กล่าวคือ ผู้จบพาณิชยกรรมเป็นพนักงานในสำนักงาน จึงมีการแต่งตัวดีกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรมที่มักทำงานในโรงงานหรือนอกสำนักงาน ในด้านมารยาทและการใช้วาจาเป็นที่ปรากฏว่าผู้จบ ปวส. และพาณิชยกรรมได้รับการประเมินอยู่ในระดับที่เหนือกว่าผู้จบ ปวช. และช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากวัยและธรรมชาติของงานเป็นสำคัญ นอกจากนี้ความแตกต่างดังกล่าวเป็นผลเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูมากกว่าการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และหน่วยงานของเอกชนเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาก จึงได้มีโครงการฝึกอบรมเพื่อให้มีการปรับตัวของพนักงานที่รับเข้ามาใหม่

1.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่นในหน่วยงานของรัฐ ปรากฏว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรมได้รับการประเมินสูงกว่าผู้จบพาณิชยกรรม ทั้งนี้เพราะพนักงานที่เป็นช่างมีการทำงานเป็นทีมมากกว่าพนักงานทางสายพาณิชยกรรม หากเปรียบเทียบระหว่างระดับผู้จบ ปวส. ได้ค่าการประเมินสูงกว่า ปวช. สำหรับหน่วยงานเอกชนผู้จบ ปวช. ช่างอุตสาหกรรมมีค่าการประเมินสูงกว่าพาณิชยกรรม แต่ผู้จบ ปวส. พาณิชยกรรมมีค่าการประเมินสูงกว่าช่างอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามหัวหน้าหน่วยงานต่างก็ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมคือ จุดอ่อนของผู้จบ ปวส. และ ปวช. ยังขาดลักษณะการเป็นผู้นำ ชอบเป็นผู้ตามมากกว่า ไม่ชอบแสดงความคิดเห็น และขาดความคิดสร้างสรรค์

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า พนักงานระดับนี้ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตามจุดอ่อนที่พบ คือการขาดความสำนึกในการให้บริการ โดยเฉพาะแก่ลูกค้า นอกจากนี้ด้านการควบคุมอารมณ์ ผู้ทำงานสายช่างมีอารมณ์แรงและเลือกร้อนกว่าผู้จบสายพาณิชยกรรม ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของงาน เพศ และลักษณะการทำงานมีส่วนเอื้อเป็นอย่างมาก

1.4 ด้านความรับผิดชอบ ปรากฏว่า พนักงานที่จบทางด้านพาณิชยกรรม ได้รับการประเมินด้านตรงต่อเวลาสูงกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม แต่ด้านการอุทิศตนต่อการทำงาน พนักงานที่เป็นช่างได้รับการประเมินสูงกว่า ทั้งนี้เพราะธรรมชาติและลักษณะการทำงาน พนักงานที่จบพาณิชยกรรมทำงานในสำนักงานซึ่งมีการทำงานและเลิกงานตรงเวลา แต่งานช่าง จะกำหนดช่วงเวลาแล้วเสร็จให้แน่นอนเหมือนงานในสำนักงานได้ยาก นอกจากนี้งานช่าง เมื่อลงมือแก้ไขเครื่องจักรกลจะต้องทำงานแล้วเสร็จ มิฉะนั้นจะเกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน การอุทิศตนในการทำงานจึงดีกว่าผู้จบพาณิชยกรรม อย่างไรก็ตามผู้จบ ปวช. ช่างอุตสาหกรรม ได้รับการประเมินด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยและวุฒิ ยังด้อยในการเอาใจใส่ต่อการทำงาน นอกจากนี้พนักงานทั้ง 2 หน่วยงาน ได้รับค่าประเมิน ด้านการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ

1.5 ด้านความซื่อสัตย์ ผู้จบสายพาณิชยกรรมที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐ ได้รับการประเมินสูงกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม โดยค่าการประเมินของช่างอุตสาหกรรมยังอยู่ใน ระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม หัวหน้าหน่วยงานระบุว่าพนักงานของตนมิได้เกี่ยวข้องกับ การเก็บรักษาเงินและทำงานเกี่ยวกับความลับนัก สำหรับหน่วยงานภาคเอกชนความซื่อสัตย์ เป็นจุดเน้นของหน่วยงาน มีการอบรมพนักงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการเงิน ฉะนั้น ค่าการประเมินจึงอยู่ในระดับดีทุกระดับและสาขาวิชา

1.6 ปฏิภาณไหวพริบ พื้นความรู้มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการรับรู้ และ ปฏิภาณไหวพริบ ดังนั้นผู้จบ ปวส. จึงได้รับค่าการประเมินสูงกว่าผู้จบ ปวช. อย่างไรก็ตามระบบ และลักษณะงานที่จัดวางไว้เป็นอย่างดี ทั้งมีคู่มือการทำงานชัดเจน ด้วยเหตุนี้ จึงไม่เปิดโอกาสให้ พนักงานแก้ปัญหาด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานมากนัก

กล่าวโดยรวมจุดอ่อนสำคัญของพนักงานที่ทำการศึกษาอยู่ที่ความสำนึกในการให้บริการ การรักษาดูแลผลประโยชน์ของส่วนรวม การมีความคิดสร้างสรรค์และการเป็นผู้นำ สำหรับผู้จบ ช่างอุตสาหกรรมอาจมีปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์ ส่วนคุณสมบัติอื่น ๆ นั้นได้รับการประเมินอยู่ในระดับที่ดีและเป็นที่น่าพอใจ

2. ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะของวิชาชีพ มีการพิจารณาองค์ประกอบ หลัก 7 ประการ คือ

2.1 การมีความรู้ในงาน หน่วยงานภาครัฐมีความเห็นว่าผู้จบสายพาณิชยกรรม มีความรู้ในงานดีถึงดีมาก ส่วนช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาเฉพาะผู้จบ ปวช. ที่ยังเห็นว่ายังมีความรู้ อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจนัก เพราะเครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียนไม่ตรงกับงานที่ทำ หน่วยงานต้องการฝึกเพิ่มเติมจึงจะทำงานได้ ส่วนหน่วยงานเอกชนประเมินผู้จบ ปวช. อยู่ใน ระดับดี แต่ผู้จบ ปวส. ซึ่งต้องรับภาระงานหลายอย่าง แต่ความรู้ที่เรียนมามีลักษณะเฉพาะทางทำให้มีความรู้ไม่เพียงพอกับภาระงาน โดยเฉพาะงานช่างที่หัวหน้างานเห็นว่าควรจะมีความรู้ เบ็ดเสร็จ ทำงานได้หลายแขนง

2.2 การใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ในหน่วยงานของรัฐพนักงานที่ไม่วุฒิปริญญา และมีอายุไม่มากนักจะใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ เพื่อความก้าวหน้าในงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากตำแหน่งในระดับสูงมีเงื่อนไขการบรรจุว่าต้องเป็นผู้ได้ปริญญา แต่ในหน่วยงานเอกชน ปรากฏว่าผู้จบ ปวช. แสดงความกระตือรือร้นที่หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น แต่ผู้จบ ปวส. ซึ่งรับผิดชอบงานหลายอย่างไม่แสดงคุณลักษณะนี้ให้ปรากฏชัดเจนนัก

2.3 การประยุกต์ความรู้ใหม่กับงาน และการจัดวางระบบและวางแผนการทำงาน โอกาสที่พนักงานจะนำความรู้ใหม่มาใช้กับงานก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมหรือมีการนำเครื่องจักรกลใหม่ ๆ มาใช้ แต่โดยทั่วไปลักษณะงานของหน่วยงานมีการจัดวางระบบงาน และระเบียบปฏิบัติไว้แน่นอน รวมทั้งเป็นการปฏิบัติงานตามคำสั่ง ฉะนั้นโอกาสจะประยุกต์ความรู้ใหม่เข้ากับงาน รวมทั้งการจัดวางระบบและวางแผนการทำงานเป็นการเฉพาะของตนจึงมีน้อย

2.4 ความคิดสร้างสรรค์โดยลักษณะงานและระบบงานพนักงานที่จบ ปวช. ปวส. มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์น้อย เป็นการปฏิบัติงานตามระเบียบและคำสั่งเป็นสำคัญ นอกจากนี้พนักงานทั้งของรัฐและเอกชน ในระดับนี้มีจุดอ่อนด้านการแสดงความคิดเห็น ชอบปฏิบัติงานเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ ชอบปฏิบัติตามคำสั่งมากกว่าการคิดระบบและวางแผนด้วยตนเอง

2.5 การเรียนรู้งานได้รวดเร็ว ปรากฏว่าพื้นฐานความรู้ มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากต่อการเรียนรู้งาน ฉะนั้นผู้จบ ปวส. จึงเรียนรู้งานได้ดีกว่าผู้จบ ปวช. และผู้จบสายพาณิชยกรรมได้รับค่าการประเมินสูงกว่าช่างอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามหัวหน้าหน่วยงานของเอกชนมีความเห็นเพิ่มเติมว่าความรู้ของผู้จบอาชีวศึกษายังแคบ ควรมีความรู้เพิ่มเติมด้านการตลาด และเศรษฐศาสตร์ อันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้น

2.6 การใช้เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้จบ ปวส. มีความสามารถสูงกว่า ปวช. โดยทั่วไปหน่วยงานมีระเบียบ และคู่มือเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้อย่างชัดเจน ประกอบกับมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้อีกด้วย ทั้งเครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่มีความยุ่งยากซับซ้อนน้อย ฉะนั้นพนักงานจึงมีทักษะการใช้อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผู้จบ ปวช. ยังมีความคล่องและทักษะการใช้ไม่ดีเท่าที่ควร รวมทั้งการดูแลรักษาด้วย

2.7 ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความเห็นต่างกันระหว่างหัวหน้างานของรัฐกับภาคเอกชน โดยในภาครัฐหัวหน้าหน่วยงานเห็นว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรมได้รับค่าการประเมินสูงกว่าผู้จบพาณิชยกรรม แต่หัวหน้างานภาคเอกชนกลับให้ค่าการประเมินตรงกันข้าม คือ ประเมินผู้จบพาณิชยกรรมว่ามีความละเอียดรอบคอบในการทำงานมากกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม

กล่าวโดยภาพรวมจะเห็นว่าความรู้ในงานของพนักงานที่จบอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ยังไม่แน่นอนนัก โดยเฉพาะการฝึกงานไม่ตรงกับงานที่ทำ ส่วนระดับ ปวส. ควรมีความรู้เบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการตลาด และเศรษฐศาสตร์ด้วย เพราะภาระงานต้องรับผิดชอบหลายด้าน ด้านการใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม หน่วยงานภาครัฐอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะต้องศึกษาหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ส่วนภาคเอกชนผู้จบ ปวช. แสดงความกระตือรือร้นเพื่อหาความรู้ แต่ผู้จบ ปวส. ไม่แสดงให้เห็นปรากฏชัดเจน นอกจากนี้จากลักษณะงานที่ทำ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปิดโอกาสให้พนักงานพัฒนางานจัดวางระบบวางแผน และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้ค่อนข้างน้อย รวมทั้งการประยุกต์ความรู้ใหม่ในงาน อย่างไรก็ดีพนักงานดังกล่าวยังมีจุดด้อยในด้านความคิดริเริ่ม การเป็นผู้นำและการแสดงความคิดเห็นรวมทั้งทักษะการใช้และดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานด้วย

3. ผลการทำงาน

3.1 ความตรงตามกำหนดของผลงานและการทำงานเสร็จทันเวลา

ผลการประเมินปรากฏว่าพนักงานสายพานิชยกรรมได้รับค่าการประเมินสูงกว่าพนักงาน สายช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้ เพราะงานช่างมักจะทำไม่แล้วเสร็จตามช่วงเวลาที่กำหนด แต่เมื่อทำงานนั้นเสร็จผลงานมักตรงตามกำหนด เนื่องจากมีเป้าหมายของงานไว้ชัดเจน นอกจากนี้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ก็มีระเบียบและคู่มือไว้ชัดเจน

3.2 ความถูกต้องของผลงาน คุณภาพของผลงานและความประณีตเรียบร้อย ในผลงาน ปรากฏว่า หัวหน้าหน่วยงานต่างประเทศประเมินผู้ปฏิบัติงานได้บังคับบัญชาของตนในเกณฑ์ดี โดยสาขาวิชาพาณิชยกรรมดีกว่าช่างอุตสาหกรรม เพราะเป็นงานประจำที่พนักงานปฏิบัติตามระเบียบ และคู่มือปฏิบัติที่แน่นอนชัดเจน ผลงานที่ออกมาจึงบรรลุผลสมกับความต้องการยกเว้นผู้จบ ปวช. ช่างอุตสาหกรรมที่ผลการประเมินที่ได้รับต่ำมากในด้านความประณีตเรียบร้อยของผลงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและคู่มือปฏิบัติเคร่งครัด และจัดเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวมากกว่าการศึกษาอบรม

3.3 การประหยัดทรัพยากรในการทำงาน หัวหน้าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความเห็นว่าหน่วยงานตนเข้มงวดในการประหยัดการใช้ทรัพยากรมาก ซึ่งในภาครัฐมีการส่งเสริมการประหยัดด้วยการให้รางวัลแก่ผู้ไม่ทำของเสียหาย จึงมีผลทำให้พนักงานบางส่วนที่มีการใช้วัสดุและทรัพยากรสิ้นเปลืองและไม่ถูกวิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานช่างมีการใช้เครื่องอะไหล่สิ้นเปลืองมาก แต่ก็ยังเป็นลักษณะเฉพาะตัวมากกว่าผลจากการศึกษาอบรม และหากพิจารณาในระดับสาขา พบว่า พนักงานที่จบสายพานิชยกรรมจะได้รับค่าประเมินสูงกว่าพนักงานช่างอุตสาหกรรม

กล่าวโดยภาพรวม หัวหน้างานภาครัฐและภาคเอกชนต่างพึงพอใจผลการปฏิบัติงานของบุคคลที่จบ ปวช./ปวส. ยกเว้นด้านช่างอุตสาหกรรมที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ด้านการมีผลงานตรงตามกำหนด ความประณีตเรียบร้อยของผลงาน การทำงานเสร็จทันเวลา และการประหยัดทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งถึงแม้จะเป็นคุณลักษณะส่วนตัวแต่การศึกษาอบรมก็มีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้จัดทำให้ดียิ่งขึ้นได้

ข. ทิศนคติของหัวหน้างานต่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษา หัวหน้างานให้ความคิดเห็น ซึ่งอาจสรุปได้คือ

ในหน่วยงานภาครัฐโอกาสเลื่อนตำแหน่งหน้าที่อยู่ที่การสอบได้ ฉะนั้นความรู้พื้นฐาน และคุณวุฒิที่เหมาะสมกับตำแหน่ง จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความก้าวหน้าด้วยเหตุนี้การมีวุฒิเพิ่มขึ้นจะช่วยเปิดโอกาสให้ก้าวหน้าเร็วยิ่งขึ้น ข้อกำหนดดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญทำให้พนักงานที่ยังไม่มีวุฒิปริญญาตรีพยายามหาความรู้ด้วยการศึกษาต่อเพิ่มเติมนอกเวลาราชการ

โดยเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค สถาบันเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย เอกชน และมหาวิทยาลัยเปิด ทั้งนี้สุดแล้วแต่จะมีหน่วยงานตั้งอยู่ใกล้สถาบันการศึกษาใด นอกจากนี้โอกาสก้าวหน้าของพนักงานในหน่วยงานภาครัฐก็ยังขึ้นอยู่กับความกระตือรือร้นของแต่ละคนที่จะเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการสอบเลื่อนตำแหน่งที่มีอยู่เป็นระยะ ๆ และตำแหน่งที่สอบเลื่อนนั้นก็มีทั้งตำแหน่งที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกับตำแหน่งเดิมของพนักงานที่จบอาชีวศึกษา และตำแหน่งที่แตกต่างไปซึ่งหากผู้ใดสอบได้ก็จะต้องเปลี่ยนหน้าที่การงาน ซึ่งทำให้หัวหน้างานบางคนเห็นว่าตนต้องสูญเสียพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ไป และจะต้องเสียเวลาในการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้พนักงานที่มาแทนอีกชั่วระยะเวลาหนึ่ง จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ดีเหมือนคนเดิม

เนื่องจากตำแหน่งระดับสูงที่เปิดให้สอบเลื่อน มีอัตราว่างอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนบุคลากรที่มีวุฒิเพิ่ม ฉะนั้นจึงมีพนักงานที่วุฒิเดิมเป็น ปวช. ปวส. และสามารถศึกษาต่อได้ วุฒิเพิ่มสูงขึ้นถึงระดับปริญญาแต่ไม่สามารถสอบเลื่อนตำแหน่งได้ จึงยังคงอยู่ทำงานในตำแหน่งเดิม ซึ่งเป็นตำแหน่งของผู้จบ ปวช. หรือ ปวส. ต่อไป และพนักงานเหล่านี้จะยังคงพยายามหาโอกาสสอบเลื่อนระดับตำแหน่งอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้โอกาสก้าวหน้าในระดับตำแหน่งของพนักงานจึงขึ้นอยู่กับการทำตำแหน่งในระดับสูงว่ามากน้อยเพียงใด และความสามารถของคนที่สอบแข่งขันได้ อย่างไรก็ตามแม้พนักงานที่มีวุฒิเพิ่มจำนวนมากไม่สามารถสอบเลื่อนตำแหน่งได้ แต่อัตราเงินเดือนของพนักงานเหล่านี้ก็ยังคงเพิ่มขึ้นในแต่ละปี และมีความมั่นคงในอาชีพมาก จึงมีพนักงานที่มีวุฒิปวช. ปวส. หรือจบปริญญาเป็นจำนวนน้อยที่ลาออกไปปฏิบัติงานที่อื่น

อนึ่ง หัวหน้าบางคนให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากเปรียบเทียบโอกาสก้าวหน้าของพนักงานที่จบสายพาณิชย์กรรมกับช่างอุตสาหกรรมแล้ว ปรากฏว่าพนักงานสายช่างอุตสาหกรรมมีโอกาสก้าวหน้าน้อยกว่า เพราะตำแหน่งระดับสูงทางช่างมีน้อย ทั้งการสอบเลื่อนตำแหน่งก็ใช้ความรู้พื้นฐานทั่ว ๆ ไปเป็นหลัก อันมีผลทำให้ผู้จบสายพาณิชย์กรรมได้เปรียบและมีโอกาสสอบได้มากกว่า

ส่วนหน่วยงานภาคเอกชนนั้นโอกาสก้าวหน้า ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและผลงานของพนักงานแต่ละคน โอกาสก้าวหน้าพิจารณาโดยการคัดเลือกแทนการสอบเหมือนหน่วยงานภาครัฐ ฉะนั้นพนักงานที่มีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการทำงาน ชยัน มีมนุษยสัมพันธ์ และมีผลงานดี ก็จะมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งมากกว่าพนักงานที่มีคุณสมบัติดังกล่าวน้อยกว่า และเมื่อหน่วยงานมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ตำแหน่งว่างในระดับสูงก็จะขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานที่มีคุณสมบัติดังกล่าวก้าวหน้ามากและเร็วขึ้น

จากโอกาสก้าวหน้าของพนักงานที่มีวุฒิปวช. ปวส. ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าขึ้นอยู่กับคุณสมบัติส่วนตัวบวกด้วยคุณสมบัติด้านอื่น ๆ กล่าวคือ พนักงานภาครัฐจะต้องกระตือรือร้นที่จะสมัครสอบเลื่อนตำแหน่ง และต้องศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้วุฒิเพิ่มขึ้น ส่วนพนักงานหน่วยงานเอกชนต้องมีผลงานดี จึงจะมีโอกาสเลื่อนตำแหน่ง โอกาสและลักษณะก้าวหน้าดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและความพึงพอใจของหัวหน้างานว่าอยู่ที่คุณสมบัติส่วนตัวด้านบุคลิกภาพและเจตคติกับผลงานที่ปฏิบัติเป็นประการสำคัญ แต่โอกาสก้าวหน้าต่อไปขึ้นอยู่กับ

กับความสามารถส่วนตนมากกว่าและหัวหน้างานที่เฟื่องเสียงคุณสมบัติดังกล่าวมากกว่าระดับการศึกษา

ค. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้างาน เพื่อการปรับปรุงหลักสูตร อาชีวศึกษาให้สนองความต้องการทั้งของสังคม และบุคคล การพิจารณาตามวัตถุประสงค์นี้ ได้แยกย่อยออกเป็น 3 เรื่อง คือ จุดเด่น จุดด้อยของผู้จบอาชีวศึกษา ความคิดเห็นต่อหลักสูตร อาชีวศึกษา และการเปรียบเทียบผู้จบอาชีวศึกษาจากสถาบันของรัฐ และเอกชน ซึ่งความคิดเห็นของหัวหน้างานอาจสรุปได้ดังนี้

1. จุดเด่น จุดด้อยของผู้จบอาชีวศึกษา หัวหน้างานให้ความเห็นว่าความรู้พื้นฐาน ผู้จบการศึกษาทั้ง 2 ระดับ/สาขาวิชา มีอย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน จุดเด่นเป็นพิเศษ คือ ความรับผิดชอบต่องาน ความขยัน อุตุน สำหรับหัวหน้าหน่วยงานภาคเอกชน ได้ประเมินจุดเด่นด้านการมีไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะ ความฉับไวในการเรียนรู้ การมีผลงานดีและการมีมารยาทดี ส่วนจุดด้อยสำคัญ คือ การใช้วาจา การฝ่าฝืนระเบียบ การขาดความคิดริเริ่ม การขาดการแสดงความคิดเห็น การขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และหัวหน้าหน่วยงานภาคเอกชน ให้ความเห็นด้วยกับจุดด้อยเพิ่มเติม คือ การขาดความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน การควบคุมอารมณ์และปฏิภาณไหวพริบ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวบุคคลที่ศึกษาอาจมีส่วนสร้างเสริมได้

2. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. ความรู้พื้นฐานและความรู้ในวิชาชีพยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ และต้องการฝึกหัดเพิ่มเติมผู้จบ ปวส. ควรมีความรู้หลายสาขา โดยผู้จบสายพาณิชยกรรมควรให้มีความรู้ด้านการใช้เครื่องมือในสำนักงานที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ และการมีความรู้ในภาษาต่างประเทศ การตลาด และเศรษฐศาสตร์ ส่วนผู้จบทางด้านช่างอุตสาหกรรมควรเน้นความรู้เกี่ยวกับงานสารบรรณ และการเขียนรายงานเพิ่มเติมด้วย เพราะภารกิจการงานจะต้องเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ๆ และการอาชีวศึกษาทั้งระดับ ปวช. ปวส. ควรเน้นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ การใช้วาจา การจัดระบบ การวางแผน ความมั่นใจในการทำงาน การแสดงความคิดเห็น ทักษะการเป็นผู้นำและมีความสำนึกในการให้บริการด้วย

กล่าวโดยภาพรวม ความก้าวหน้าในการทำงานขึ้นอยู่กับผลงานและพฤติกรรมส่วนตัว สำหรับหน่วยงานภาคเอกชน ส่วนหน่วยงานภาครัฐขึ้นอยู่กับ การสอบ ฉะนั้นความรู้พื้นฐานและทักษะวิชาชีพเฉพาะตำแหน่งที่จะสอบ จึงเป็นเครื่องกำหนดความก้าวหน้าด้านจุดเด่นของผู้จบอาชีวศึกษาอยู่ที่ความรับผิดชอบ ความขยัน ความอดทน เป็นหลัก ส่วนจุดด้อยคือ การใช้วาจา การฝ่าฝืนระเบียบ การขาดความคิดริเริ่ม การแสดงความคิดเห็น การขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานและการควบคุมอารมณ์ ฉะนั้นหลักสูตรควรเพิ่มเติมและพัฒนาจุดด้อยดังกล่าว พร้อมกับการเพิ่มทักษะทางวิชาชีพรวมทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับหลักสูตร ปวส. พาณิชยกรรมควรเพิ่มความรู้ด้านการตลาดเศรษฐศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ส่วนหลักสูตร ปวส. ช่างอุตสาหกรรมควรเพิ่มเติมความรู้ด้านการเขียนรายงาน และหลักสารบรรณ ด้านสถาบันที่ผลิตผู้จบอาชีวศึกษานั้น ผู้จบจากสถาบันของรัฐยังคงได้รับการยอมรับมากกว่า โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพพื้นฐาน วิชาการและทักษะวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลิปพนนท์ เกตุทัต (2524 : 78) ได้กล่าวในเรื่องลักษณะของบัณฑิตไทยว่า “บัณฑิตคือผู้มีวิชาซึ่งพระดับสูงพอที่จะประกอบสัมมาชีพและส่งเสริมความก้าวหน้ามีปัญญาอรบรูในวิทยาการพอที่จะรู้ถึงคุณค่าของวัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษพร้อมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ที่จะนำไปเป็นหลักให้รู้จักคิดวินิจฉัย ใฝ่ใจหาความรู้ใหม่ ๆ และพร้อมที่จะเผชิญและนำสังคมในอนาคต”

สบสันต์ อุตกฤษฎ์ (2538 : 14) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้จบอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการพึงประสงค์ไว้ว่าจะต้องเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง ดังนี้

คุณลักษณะของความเป็นคนดี

1. มีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รักการทำงาน
3. ชยันขันแข็ง มีความเพียร มานะ อดทนสู้งานไม่ท้อถอย
4. ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
5. มีคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะของความเป็นคนเก่ง

1. เป็นผู้ที่รู้จักจริงมีความสามารถในการทำงาน และแก้ปัญหาทางงานได้ดี
5. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
3. มีความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มใหม่อยู่เสมอ
4. มีความรอบรู้และทักษะในหลายด้าน (ครบวงจร)
5. มีความรู้พื้นฐานที่จะสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
6. หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในงานของตนเองอยู่เสมอ

ส่วนเอกวิทย์ ณ ถลาง (2539 : C-1) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเป็นผู้ที่มีคุณภาพคือมีความรู้ดี ฝีมือดีมีความรับผิดชอบสูง และต้องมีคุณธรรมมีความเป็นมนุษย์มีวัฒนธรรมมีศิลปะในการครองชีพที่ดีงาม และ ทองพูล บุญอึ้ง (2539 : 21) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของผู้จบการศึกษาสรุปได้ว่าเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจเป็นผู้มีความสามารถในการคิด ใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ตลอดจนมีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละและอดทนร่วมมือกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชำนาญ แอ้วม (2534 : 89) ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การสรรหาและการเลือกสรรบุคคลขององค์การขนาดใหญ่ ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า องค์การขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญต่อหลักการเลือกสรรบุคคล โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความรับผิดชอบในงาน สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีความตั้งใจในการทำงาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

จินตนา บุญบงการ กับสุธรรม จิตรานูเคราะห์ (2532 : 5-6) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพทางเรือ เพื่อหาลักษณะทั่วไปของบุคคลที่เหมาะสมจะประกอบอาชีพทางเรือ ผลการวิจัย ระบุคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพทางเรือที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. มีคุณสมบัติทางร่างกาย คือมีร่างกายแข็งแรง อุดม
2. มีความรู้เฉพาะด้าน คือการได้รับการศึกษามาทางด้านนี้ โดยตรงหรือเรียนรู้จากประสบการณ์
3. มีระเบียบวินัย คือ ทำงานถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้
4. มีมนุษยสัมพันธ์ คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. มีความชอบในอาชีพ

คุณลักษณะที่ดีของผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณารับบุคคลเข้าทำงานของสถานประกอบการต่าง ๆ ดังที่ สมนึก สิงห์แพทย์ (2521 : 6) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพนักงานโรงแรมว่า ควรจะประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางกาย ได้แก่ สุขภาพดี สายตาดำดี โสัดสัมผัสดี การปรากฏตัวดีรูปร่างเป็นปกติ มีความเข้มแข็ง ท่าทางดี แขน นิ้ว แข็งแรงคล่องแคล่ว ความสูงและน้ำหนักปานกลาง
2. คุณลักษณะทางการศึกษาระดับสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ได้แก่ มีความฉลาดและไหวพริบ หมั่นชวนขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ รู้จักเอาประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ มีความรู้ภาษาต่างประเทศสนใจในงานที่รับมอบหมาย รักวิชาชีพในโรงแรม การให้ความร่วมมือ
3. คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ สีหน้าดี มีความสำรวมเรียบร้อย มีความตรงใจดี รู้จักกาลเทศะ เป็นคนริเริ่ม มีความอดทนต่อเหตุการณ์และบุคคล มีความซื่อสัตย์
4. การปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม 3 ด้านคือ

2.4.1 ด้านพุทธิพิสัย คำว่า Cognitive Domain หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และนำไปใช้ในการการทำงาน ให้ได้มาตรฐานของงานที่ได้ฝึกฝนมา ดังที่ Carter V. Good (1973 : 84) ได้กล่าวว่าลักษณะของความรู้ความสามารถพฤติกรรมที่คาดคะเนได้ตามความต้องการเพื่อที่จะใช้ในการทำงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น “คุณลักษณะด้านพุทธิพิสัย” จึงหมายความถึง ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพหรืองานที่จะทำซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็ความรู้ทางด้านวิชาการหรือความสามารถทางด้านการปฏิบัติ

สมนึก สิงห์แพทย์ (2521 : 6) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานในโรงแรมเกี่ยวกับคุณลักษณะทางการศึกษา สรุปได้ว่าระดับสติปัญญาความสามารถในการทำงาน ได้แก่ มีความฉลาด และไหวพริบ หมั่นชวนขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ รู้จักเอาประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ มีความรู้ภาษาต่างประเทศ สอดคล้อง

กับ จำเนียร จวงตระกูล (2530 : 58-61) และปิยดา ดิลกปรีชากุล (2535 : 265-277) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านความรู้ว่ามีความสามารถในการเรียนรู้ดี มีความสามารถเข้าใจ รายละเอียดของงานได้อย่างรวดเร็วสามารถเรียนรู้แนวคิด และวิธีการใหม่ ๆ หมั่นหาความรู้เพิ่มเติมเป็นคนที่ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งประมวล เสนาฤทธิ์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติด้านวิชาการว่า บางตำแหน่งเน้นคะแนนเฉลี่ยจะต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป มีความรู้ทางธุรกิจ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ ตามกรอบความคิดของ คมคาย รอดลอยทุกข์, มังกร หริรัักษ์ และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่าหน่วยงานหรือองค์การ ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ เกี่ยวกับวิชาชีพ หรืองานที่จะทำซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงาน ในตำแหน่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็ความรู้ทางด้านวิชาการหรือความสามารถทางด้านการปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าผู้ที่มีคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยต้องมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ต้องเป็นผู้ที่แสวงหา ความรู้ที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์ รวมทั้งมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

การจัดการอาชีวศึกษาในการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของ สถานประกอบการหรือตลาดแรงงานนั้นเป็นหน้าที่หลักของกรมอาชีวศึกษา โดยเฉพาะการผลิต กำลังคน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถที่จะศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์สามารถปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิค หรือระดับ วิชาการได้
2. เพื่อให้มีเจตคติต่อสัมมาชีพ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน
3. เพื่อพัฒนาทางด้านวินัยในการทำงาน มีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวมานี้ จึงเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เป็นกำลังคนระดับกลาง ถึงในระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน หรือระดับปฏิบัติ นั้นหมายถึง การปลูกฝัง การเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติเองได้ และ ในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้ เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตาม ประเมินผล งานได้ มีการตัดสินใจที่ดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและสื่อความหมาย ได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีคือ คุณลักษณะด้านวิชาการ

การจัดการศึกษาคือการบริหารการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้น งานที่เป็นภารกิจที่สำคัญ ของการจัดการศึกษาก็คือ งานด้านวิชาการนั้นหมายถึง งานที่ฝ่ายบริหารและผู้สอนจะต้องให้

ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานประกอบการ จะปรากฏได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

คำกล่าวข้างต้นได้สอดคล้องกับอุลิต มงคลนาวิน (2530 : 36) ได้กล่าวไว้ว่า“หลัก การในการตัดสินใจพิจารณารับคนเข้าทำงานนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ พื้นฐานความรู้ทางวิชาการ” ซึ่ง จะตรงกับที่ โกวิท วรพิพัฒน์ (2529 : 21) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องว่า “การฝึกการเรียนด้าน อาชีวศึกษาน่าจะเน้นให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ใ้รู้จักตนเอง รู้จักสภาพสังคมและสิ่ง แวดล้อมอยู่ในแง่วิชาการ การวิเคราะห์วิจัย” ซึ่งตรงกับที่อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 18-21) ได้กล่าวสอดคล้องต้องกันว่า “นักศึกษาควรศึกษาค้นคว้า วิจัย เผยแพร่ความรู้ แก้ปัญหาด้วยวิชา การ หลักการและเหตุผล รู้จักผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางศิลปะ และ ทางสังคมศาสตร์เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพชีวิต” ขณะเดียวกับที่กล่าวมานี้ตรงกับที่ รัชณี สาขโรจน์ (2527 : 494) ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า การสอนนักศึกษานั้นจะต้องสอนให้เป็นคนที่ คิดและพิจารณาเป็นใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการแก้ปัญหาอย่างมี เหตุผล เพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ด้วยเหตุที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะด้าน วิชาชีพเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ดังนั้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านพุทธิพิสัยของผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลัก วิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามความก้าวหน้าของ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความ สามารถในการติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจที่ดี สามารถแก้ปัญหาได้ดี มีทักษะในการใช้ ภาษาต่างประเทศตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2.4.2 ด้านเจตคติ คำว่า Affective Domain หมายถึง การเรียนรู้ของบุคคลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน ในหน่วยงานความมีมนุษยสัมพันธ์นั้น

Scott (1962 : 3) ได้ให้ความหมาย มนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า คือ กระบวนการจิตใจ ผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เป็นอยู่อย่างได้ผล และทำให้วัตถุประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานและของ องค์กรได้ตกลงกันโดยเพิ่มความพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและช่วยให้เป้าหมายขององค์กรสำเร็จผล

Dubrin (1981 : 4) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ ศิลปะและการปฏิบัติในการใช้ความรู้ เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อบรรลุจุดประสงค์ขององค์กรและหรือจุดประสงค์ส่วนตัว

อรุณ รักธรรม (2517 : 35) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เป็นการสร้างความเข้าใจอันดี เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ เกิดความรักใคร่ เมื่อเขารักและเข้าใจเราดี แล้วก็จะเกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือให้ความร่วมมือสนับสนุนด้วยความเต็มใจและจริงใจ สอดคล้องกับ ธรรมรส โชติกุญชร (2519 : 16) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ วิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลป์ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ นับถือ ความจงรักภักดีและความร่วมมือ ทำนองเดียวกัน สงบ แสงมณี (2521 : 90) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นศาสตร์และศิลป์ในการเข้ากับคนอื่นหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในทางที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความเคารพนับถือ รักใคร่ เอื้ออารี ความจงรักภักดี ความสามัคคี มีขวัญกำลังใจ มีการร่วมมือประสานงานกันอย่างดี พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 120) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถที่คน ๆ หนึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้สึกหรือความคิดไปยังผู้อื่นและขณะเดียวกันก็สามารถที่จะเข้าใจความคิดและความรู้สึกจากอีกฝ่ายหนึ่งได้ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกิจการที่บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน และมีจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน

นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านบุคลิกภาพ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Vicent (1961 : 42-43) ได้กล่าวถึง วินัยในตนเองว่าหมายถึง การที่บุคคลไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเองในอนาคต หรือการไม่เข้ายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและสิทธิของบุคคลอื่นรวมทั้งหมายถึงการที่บุคคลกระทำสิ่งที่ตนไม่อยากทำแต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของบุคคลอื่นได้รับการตอบสนอง หรือกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้นั้นประสบผลสำเร็จในอนาคต

ส่วน Sheviakov (1955 : 8-14) ได้ศึกษาถึงประเภทของวินัยที่ปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่งและควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ นั่นคือการปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเองซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบและความรักในอุดมคติหรือการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น

วินัยจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ต้องเร่งปลูกฝังแก่เยาวชนของชาติโดยเร่งด่วนดังที่ พยุงค์ดี จันทรสุรินทร์ (2537 : 10) ได้กล่าวถึงปัญหาในเรื่องนี้ว่า

ขณะนี้ปัญหาด้านวินัยของคนเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดถึงแม้บ้านเมืองจะเจริญก้าวหน้าแต่เราจะละเลยเรื่องความมีวินัยไม่ได้ซึ่งจะต้องเร่งปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่เด็กนักเรียนและต้องใช้เวลาานนอกจากจะต้องสร้างความมีวินัยในการอยู่ร่วมในสังคมแล้วยังจะต้องสร้างวินัยในตัวของบุคคลด้วย ซึ่งหมายถึงการสอนให้คนรู้จักคิดอย่างมีหลักการเป็นกระบวนการไม่ใช่ทำอะไรโดยปราศจากหลักการมีความรู้สึกสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี ต่อไปจะต้องไม่มีคำว่าทำอะไรตามใจคือไทยแท้ในบ้านเมืองของเราอีก

บุญส่ง นิลแก้ว (2521 : 1) ให้ความเห็นว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เด่นประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายด้าน เช่น ประสบการณ์สิ่งแวดล้อม

วัฒนธรรมประสมประสานรวมกันเป็นพฤติกรรม ระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลซึ่งคล้ายคลึงกับทัศนะของวิทยา เทพยา (2520 : 1) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคลซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยามารยาท ลักษณะนิสัย และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 305) ได้อธิบายไว้ว่า บุคลิกภาพหมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะนอกจากนั้น อ่าง บั้วศรี (2527:32) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตาสัดส่วน สีผิวของร่างกายแล้ว พวกนั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมการเรียนรู้ และจากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าบุคลิกภาพหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางกาย อารมณ์ ความสามารถ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลด้วยอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพความสำเร็จหรือล้มเหลว ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ บุคลิกภาพ เป็นสำคัญ ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรจะให้ความสนใจเรื่องบุคลิกภาพอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัว และการอยู่ร่วมในสังคม บุคลิกภาพจะเป็นลักษณะอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี ดังเช่น อาภา ภมรบุตร (2524 : 1-15) ได้ให้ความเห็นว่าบุคลิกภาพที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีสุขภาพร่างกายดี
2. มีความประพฤติดี
3. มีความสามารถแสดงออกซึ่งความคิด
4. มีอารมณ์ที่มั่นคง
5. มีความกระตือรือร้น
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. แต่งกายดีเหมาะกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้คล้าย ๆ กับสุภางค์ แสงวณิช (2528 : 37-45) กล่าวถึง บุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย

1. สุขภาพอนามัยดี
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สุขภาพ วาจาไพเราะ
5. สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง
6. เป็นคนเปิดเผย

บุคลิกภาพที่ดีดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นว่ามีคุณลักษณะที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่แตกต่างจากที่ รัชณี ลาชโรจน์ (2527 : 293-294) ได้กล่าวไว้ว่า

บุคลิกภาพที่ดีนั้นจะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีสุขภาพอนามัยดี และรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของผู้อื่นเข้าใจและซาบซึ้งในการมีและการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกิริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยน วาจาไพเราะ และมีท่าทางที่สง่างาม เผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย อารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ แข็งแรง อุดมทนอย่างไรก็ดี ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีแล้ว ยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย ทั้งนี้เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสามารถร่วมงานกับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีซึ่งจะทำให้เป็นที่ชื่นชอบ ศรัทธา และยอมรับของบุคคลอื่น

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรม จริยธรรม ไว้หลายท่านที่น่าสนใจมีดังนี้ Good (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรมดังนี้

1. คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ทำจนเคยชิน
2. คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม

ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

กิริติ บุญเจือ (2519 : 82) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติดีอย่างใดอย่างหนึ่ง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง ตรงข้ามกับกิเลส และ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524 : 10) กล่าวไว้คล้ายคลึงกันว่า คุณธรรม หมายถึง ความงาม ความดี ของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่า การทำดีเป็นที่ยอมรับของสังคม และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 116) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีส่วนจริยธรรม คือ การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ หรือ พฤติกรรมที่ได้แสดงออกแต่สิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำ ที่ประสงค์จะปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น และต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งหลักจริยธรรมและคุณธรรมนี้จะต้องประกอบกันทั้งความรู้ทางจิตใจและการปฏิบัติทางกาย

ภิญโญ สาร (2523 : 352) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า คุณธรรมของผู้บริหารในสังคมไทยนั้นควรมีดังนี้

1. มีพรหมวิหารสี่ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
2. มีความหนักแน่น ไม่หวั่นไหว รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย
3. มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต

5. อ่อนหวาน อ่อนน้อม สุภาพ
6. อดทนด้วยความเยือกเย็นต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกคน
7. เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของผู้เยาว์
8. ละเว้นจากการประพฤติชั่ว ซึ่งจะก่อให้เกิดสังกรรมภัย ตามสภาพของวัฒนธรรมไทย
9. ไม่ดูต่ำว่ากล่าวคำพรูสาทใด ๆ ต่อผู้ได้บังคับบัญชาต่อหน้าคนอื่น
10. รู้จักถนอมน้ำใจ

ดังที่กล่าวมานั้น เป็นคุณธรรมของผู้บริหาร ส่วนคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรมีคุณธรรมที่ไม่แตกต่างไปจากคุณธรรมของผู้บริหารซึ่งเหมือนกับที่ รุ่งทิวา จันทรกร (2526 : 150) กล่าวว่าคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น ประกอบด้วย

1. ความยุติธรรม
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความจงรักภักดี
4. ความมีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

นอกจากนี้ กนก จันทรกร (2521 : 5) ได้กล่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรมไว้ดังนี้

1. ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์
2. มีเมตตากรุณา
3. ไม่เห็นแก่ได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
4. ไม่พูดปด ไม่ยุยงให้แตกร้าง ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเหลวไหล
5. มีความประพฤติดีในด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
6. เว้นสิ่งเสพติดมีสติสัมปชัญญะ
7. มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
8. มีความอดทน อดกลั้น
9. มีความกตัญญูกตเวที
10. มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำจิตใจให้ผ่องใส
11. ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส
12. เชื้อกฏแห่งกรรม เช่นทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

การศึกษาคุณธรรม พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นคุณลักษณะประจำ เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเองและต่อสังคม ในปัจจุบันผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติอย่างเดียวนั้นได้ จำเป็นต้องมีจริยธรรมคุณธรรมควบคู่ด้วย และฝึกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัว ที่จะต้องมี ขาดไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์

สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของหน่วยงาน มีความอดทนเป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มีน้ำใจ มีเหตุมีผลเป็นสัจธรรม สร้างสรรค์และรักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงานและสังคม

2.4.3 ด้านทักษะพิสัย คำว่า Psychomotor Domian หมายถึงการเรียนรู้ของบุคคล ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ และยังหมายถึง คุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่ง ดังนั้น คุณลักษณะด้านทักษะพิสัยควรประกอบด้วย มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่ม ทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้ความชำนาญ ในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยีจากคุณลักษณะดังกล่าวจะสอดคล้องกัน Magnuson (อ้างใน ลัทธิ ยศปัญญา. 2533 : 36) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีดังนี้

1. มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
2. มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
6. เป็นผู้นำเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
7. มีความสนใจบุคคลอื่น
8. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
9. รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
10. รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ด้วยเหตุที่การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ การให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ จะต้องพิจารณาจากปัจจัย 2 ประการ คือ ระบบการศึกษาที่จะผลิตคนออกมาจะต้องแปรเปลี่ยนด้วยกรมอาชีวศึกษาโดยกองแผนงาน ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจในเรื่อง “คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ” จากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้รับคุณสมบัติของลูกจ้าง หรือพนักงานที่ต้องการแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

คุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้าน คุณธรรม จริยธรรม สำหรับคุณสมบัติด้าน วิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแหล่งเน้นเป็นพิเศษว่าคะแนนเฉลี่ย ต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน ที่สำคัญมากประการหนึ่งที่นายจ้างระบุดก่อนข้าง เด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียนโดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่ใช่ว่าจะทำงานดีเสมอไป ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษ คือ เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้ มีหลายลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ดีถูกต้องต่องาน ตลอดจน

คุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว ทำงานกับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ

การมีความรู้ทางวิชาการนั้นไม่เพียงแต่รู้ทฤษฎี แต่จะต้องมีความรู้ในทางปฏิบัติจริง มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ เครื่องมือ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย สามารถจะใช้อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถเกิดแนวความคิดในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานที่รับผิดชอบ ซึ่งก็ตรงกับที่บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 11) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้อาจประสบการณณ์จนมีความเข้าใจ สามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์เกิดความรู้ต่าง ๆ ในสาขาที่เรียนและสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

จำเนียร จวงตระกูล ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้างที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาดังนี้

1. ความขยันหมั่นเพียรดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความขยันหมั่นเพียร ในการปฏิบัติงานของตนอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นคนเอาใจจริงเอาใจลงในเวลาทำงาน ตั้งใจทำงานให้เสร็จโดยไม่ชักช้า อีตอาจ ไม่ปล่อยเวลาให้สิ้นเปลืองไปโดยไม่ได้ทำงานให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นหรือผู้บังคับบัญชาคอยติดตามหรือกระตุ้นเตือน ทั้งงานที่ปฏิบัติเป็นผลนั้น ต้องมีปริมาณมากเพียงพอ เป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์กรหรือเกินกว่านั้น การมาทำงานเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

2. มีผลงานที่มีคุณภาพดี ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอแต่จะมีความขยันหมั่นเพียรสามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ปริมาณตามมาตรฐานหรือเกินกว่านั้น งานที่พนักงานปฏิบัติได้ผลสำเร็จออกมาด้วยความรวดเร็ว นั้นยังจะต้องมีคุณภาพดีอีกด้วย การพิจารณาเรื่องคุณภาพนั้นดูได้จากผลงานดี ย่อมพยายามไม่ให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ไม่มีความสะเพร่าหรือเผลอเรอ และไม่จำเป็นต้องให้ผู้อื่น หรือผู้บังคับบัญชามาคอยตรวจสอบผลงาน

3. มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบงานต่อตนเองต่อเพื่อนร่วมงาน

4. มีความเข้าใจงานเป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องรู้ขั้นตอนและขอบเขต

ของการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และสามารถทำได้อย่างดีด้วย

5. มีความสามารถในการเรียนรู้ดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นเสมอ มีความสามารถเข้าใจรายละเอียดของงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถเรียนรู้แนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ได้รวดเร็วสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในงานหรือสภาพการทำงานในส่วนที่ตนไม่รู้หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในงาน และนอกงาน เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

6. มีความคิดริเริ่ม พยายามที่จะสร้างและคิดค้นหาวิธีการทำงานที่ดีขึ้น สะดวกขึ้น ประหยัดและปลอดภัยมากขึ้น พนักงานผู้มีความคิดริเริ่มจะสามารถตัดสินใจสิ่งที่ควรทำไปได้เองโดยมิต้องให้ผู้บังคับบัญชามากกล่าวอยู่ทุกขณะ สิ่งใดไม่ควร มีความกล้า และมีความมั่นใจที่จะทำและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนให้ปรากฏแก่ผู้อื่นและผู้บังคับบัญชา

7. มีดุลยพินิจและสามัญสำนึกดี มีไหวพริบ มีการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลและตัดสินใจอย่างเป็นเหตุผลอีกด้วย

8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของพนักงานที่จะเข้ากับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาตลอดจนบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดี ได้รับความชอบพอกจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาลูกจ้างและคนอื่น ๆ รู้จักกาลเทศะ ความควรไม่ควร ยิ้มแย้มแจ่มใส รู้จักรับอารมณ์โกรธ มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ท่วงทำนองในการพูดจา การวางตัวเหมาะสมไม่ยกตนข่มท่าน หรือพูดจาหยาบค้ายจนเป็นที่รังเกียจของคนอื่น สรุปพนักงานที่ดีนั้นจะต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

9. มีความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานประจำวัน เป็นสำคัญของการร่วมมือและประสานงานกันในการทำงานเป็นทีม

10. มีเจตคติที่ดีต่องานและองค์กร ซึ่งจะต้องมีต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อลูกค้าและผู้อื่น ตลอดทั่วทั้งองค์กร

ในขณะที่ มังกร หริรักษ์ (2536 : 2-3) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่า สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการเรียงลำดับ 1-5 ตรงกัน คือ ลำดับ 1 ด้านความรับผิดชอบ ลำดับ 2 ด้านความมีวินัยในตนเอง ลำดับที่ 3 ด้านความผูกพัน ลำดับ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และผลการเปรียบเทียบ พบว่าสถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ และด้านความผูกพัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง “ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 78) ได้สรุปคุณสมบัติทางวิชาชีพและวิชาการไว้ดังนี้

คุณสมบัติทางวิชาชีพและวิชาการ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาดีมาก และมีเกินความต้องการของหน่วยงาน เพราะผู้จบ ปวส. มีความรู้จากการเรียนหลายอย่าง สิ่งที่ต้องการทำงานเฉพาะอย่าง ความรู้ในเชิงทฤษฎีจึงมีเกินความต้องการของหน่วยงาน สิ่งที่ขาดอยู่คือด้านทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพที่ได้จากการฝึกปฏิบัติงานจริง หัวหน้าหน่วยงานเหล่านี้มีความเห็นว่า เวลาที่ใช้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษามีน้อยเกินไปที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ทั้งในการจัดส่งผู้เรียนไปฝึกปฏิบัติตามหน่วยงานต่าง ๆ ก็มักปรากฏว่าสภาพงานที่ทำในหน่วยงานที่ไปฝึกกับสาขาวิชาที่เรียนของผู้ไปฝึกมักจะไม่ตรงกัน เช่น พวกเรียนช่างยนต์ แต่ต้องไปฝึกงานในหน่วยงานเกี่ยวกับโทรคมนาคม เป็นต้น สภาพเช่นนี้ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ประสบการณ์และทักษะวิชาชีพในสาขาที่ตนเรียนเพิ่มขึ้น

หากสถานศึกษาเช่นนี้ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ประสบการณ์และทักษะวิชาชีพในสาขาที่ตนเรียนเพิ่มขึ้น หากสถานศึกษาให้ความสำคัญและแก้ไขปัญหานี้ได้ก็จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทาง ทฤษฎีและทักษะทางวิชาชีพอย่างเพียงพอและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การเรียนการสอนในสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีสอนของครู-อาจารย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพนั้นจะต้อง เน้นการฝึกปฏิบัติ ดังที่ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2524 : 94-95) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอน ปฏิบัติดังนี้

การสอนแบบฝึกปฏิบัติ เป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุดที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะ (Psychomotor Domain) โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา มีวิชาต่าง ๆ มากมายที่ต้องจัดการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ทางทักษะได้มีผู้ให้ความสำคัญในการสอนแบบ ฝึกปฏิบัตินี้มาเป็นเวลานานแล้ว โดยเน้นการฝึกฝนให้ทำได้ ใช้อยู่เสมอ ในการประชุม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยได้สรุปความสำคัญของงานเชิงปฏิบัติ 4 ประการ คือ

1. เป็นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
 2. เป็นการขยายและเพิ่มพูนประสบการณ์และนอกเหนือไปจากสิ่งที่สอน
 3. ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสพิสูจน์แสวงหาสิ่งต่าง ๆ
 4. เป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีที่เรียนรู้ไปสัมพันธ์กับปัญหาสังคมและแก้ปัญหาสังคม
- ความสำคัญของการสอนแบบฝึกปฏิบัติแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสำคัญในแง่ของการศึกษา การสอนแบบฝึกปฏิบัติทำให้การศึกษาเป็นการ ศึกษาที่สมบูรณ์ ผสมผสานกันระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเรียนจาก ของจริงและลงมือทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะรู้ว่าสิ่งที่เรียนเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไร บางครั้งจะ แก้ปัญหาด้วยตนเองพร้อมกันไป แล้วแต่รูปแบบของการฝึกปฏิบัติ ถือเป็นการให้ประสบการณ์ ตรง (Direct Experiences) กับผู้เรียน

2. ความสำคัญในแง่ของผู้เรียนผู้สอน การสอนแบบฝึกปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดี มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ในแง่การนำไปใช้ ในขณะที่ผู้สอนมีโอกาสเห็นผลการสอน ของตนเองในทันทีว่า หลังการสอนแล้วผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ นอกจากนั้นผู้เรียนและ ผู้สอนยังมีโอกาสได้ให้ผู้ติชม (Feedback) ในทันที ซึ่งเป็นการส่งผลให้การเรียนรู้อันดีขึ้นด้วย

จุดมุ่งหมายของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ คือ การให้ผู้เรียนเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และมีวัตถุประสงค์ทางนิสัยอื่นเป็นส่วนประกอบ นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน ยังได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในรายละเอียดซึ่งได้รวบรวมจากเอกสาร ต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและคุ้นเคยกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สำคัญ
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับการวางแผน เตรียมการทดลองใช้เครื่องมือปฏิบัติและ การฝึกปฏิบัติต่าง ๆ

3. เพื่อฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการสังเกต รวบรวม และตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากห้องปฏิบัติการหรือฝึกปฏิบัติต่าง ๆ
4. เพื่อฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการเสนอรายงานผลการฝึกปฏิบัติที่ดีและมีความเหมาะสม
5. เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการที่จะรวบรวม และสัมพันธ์แนวคิด หลักการ และความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อมองเห็นภาพรวมของวิชานั้น
6. เพื่อประยุกต์หลักการทั่วไปเข้ากับสถานการณ์จริงในห้องทดลอง หรือในการปฏิบัติภาคสนามอื่น ๆ
7. เพื่อให้เห็นปัญหา และพิจารณาถึงทางเลือกในการดำเนินงานปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ
8. เพื่อให้รู้จักวิเคราะห์ผลของการฝึกฝนต่อสมมติฐานที่ตั้งไว้ และวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน
9. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทัศนคติที่ดี และก่อให้เกิดความภูมิใจในงานอาชีพด้านต่าง ๆ

2.5 ความหมายของโรงงานอุตสาหกรรม

ตามพระราชบัญญัติโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายของคำว่า “โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ตั้งโรงงาน” หมายความว่า การก่อสร้างอาคารเพื่อติดตั้งเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานหรือนำเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานมาติดตั้งในอาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่จะประกอบกิจการ

“ประกอบกิจการโรงงาน” หมายถึง การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ตามลักษณะกิจการของโรงงาน แต่ไม่รวมถึงการทดลองเดินเครื่องจักร

“เครื่องจักร” หมายความว่า สิ่งที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้นสำหรับใช้ก่อกำเนิดพลังงานเปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงานหรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ ด้วยกำลังน้ำ ลม ก๊าซ ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์โพลีล pulley สายพานเพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสนองกัน

ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทของโรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดเป็นโรงงาน 3 ประเภท คือ

โรงงานจำพวกที่ 1 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการ
โรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน

โรงงานจำพวกที่ 2 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อประกอบกิจการโรงงาน
ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน

โรงงานจำพวกที่ 3 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับ
ใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ เมื่อมีการประกาศของรัฐมนตรี มาตรา 32 (1) ให้โรงงาน
ที่กำหนดในประกาศเป็นโรงงานจำพวกที่ 3 ด้วย

นอกจากนี้ กติกา หิริยสมบุรณ์ (2538 : 13-25) ได้ให้ความหมายและหลักการจัด
องค์การไว้ว่า การจัดองค์การการผลิต คือ การกำหนดโครงสร้างขององค์การโดยแบ่งแยกกิจ
กรรมต่าง ๆ ในองค์การออกเป็นตำแหน่งมีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจนและ
ประสานงานต่าง ๆ ให้ดำเนินสอดคล้องกัน ให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปอย่าง
มีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการจัดการ ดังนี้

1. หลักการแบ่งงานกันทำตามความถนัด (Division of Work) การทำงานจะมี
ประสิทธิภาพมากขึ้นถ้าแบ่งงานเป็นส่วน ๆ ให้แต่ละคนรับผิดชอบเฉพาะส่วนที่ถนัด ซึ่งจะดีกว่า
ให้ทุกคนทำงานหลาย ๆ อย่าง เพื่อแบ่งให้ส่วนของงานที่รับผิดชอบมีขอบเขตแคบลง บุคคล
ที่ปฏิบัติจะทำงานนั้นซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญ ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพของงานดีขึ้น เสียเวลา
และค่าใช้จ่ายในการอบรมน้อยลง

2. หลักสายบังคับบัญชา (Chain of Control) อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ
จะได้รับการกำหนดไว้ชัดเจน และแบ่งลดหลั่นลงมาจากเบื้องบน เพื่อกันมิให้ผู้บริหารระดับสูง
ต้องเสียเวลาแก้ปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ จนไม่มีเวลาตัดสินใจในสิ่งสำคัญและแต่ละบุคคล
ในองค์การจะต้องรู้ว่าตนขึ้นตรงกับใครหรือต้องรายงานใคร ระบบงานจึงถูกต้องตามลำดับ
ไม่สับสน

3. หลักการมีผู้บังคับบัญชาคนเดียว (Unity of Command) หรือหลักเอกภาพ
ในการบังคับบัญชาบุคคลแต่ละคนในองค์การ ควรจะรายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตน
เพียงคนเดียว เพื่อจะได้สะดวกในการสั่งการ ไม่ซับซ้อนหรือล่าช้า ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เกิด
ความสับสน ลังเล ในการทำงานตามคำสั่ง

4. หลักช่วงการบังคับบัญชา (Span of Control) หมายถึง ผู้บังคับบัญชามีผู้ใต้บังคับ
บัญชาจำนวนจำกัดในสายงานหน้าที่นั้น หรือมีขนาดการควบคุมที่เหมาะสม เพื่อการดูแลควบคุม
การผลิตอย่างทั่วถึงและทราบถึงปัญหาสภาพแวดล้อมที่พนักงานต้องเผชิญ โดยที่จำนวน
ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่น้อยเกินไป จนการควบคุมอย่างทั่วถึงกลายเป็นที่ถ่วงถ่วงไปในความรู้ของ
ผู้ใต้บังคับบัญชา

5. หลักการมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Unity of Objective) แม้ว่าแต่ละหน่วยงานจะมี
เป้าหมายเฉพาะแต่ละบุคลากรทุกคนขององค์การจะประสานงานกัน เพื่อทำให้องค์การบรรลุ
วัตถุประสงค์หลัก

6. หลักการมีอำนาจหน้าที่อย่างเพียงพอ (Adequacy of Authority) เมื่อมีการมอบหมายความรับผิดชอบแก่ผู้ที่จะปฏิบัติงานแล้ว จะต้องให้อำนาจหน้าที่เพื่อการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่ด้วย

7. หลักการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น (Responsibility) ถึงแม้ว่าผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายอำนาจหน้าที่อย่างเพียงพอแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแล้วก็ตาม ผู้บังคับบัญชายังคงต้องรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นไม่ว่าผลนั้นจะเป็นในทางบวกหรือลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดความผิดพลาด

นอกจากนี้ ประเด็น กิจรัตน์ภร (2544 : 81-84) ได้กล่าวถึงการจัดการอุตสาหกรรมการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมไว้ดังนี้

การเคลื่อนไหวด้านแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสินค้าส่วนใหญ่จะถูกผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก ๆ โดยหลักการแล้วการกำหนดงานผลิตจะประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติแต่ละขั้นตอนนั้นจะระบุกลุ่มคนงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ดังนั้นการใช้ระบบการปฏิบัติงานเช่นนี้จะเอื้อประโยชน์และง่ายต่อการฝึกหัดคนให้ประจำหน้าที่เฉพาะซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตงานยิ่งขึ้นและลักษณะสำคัญของการผลิตอุตสาหกรรมในการผลิตด้วยยุคของเครื่องจักรนั้นจะเป็นการผลิตงานปริมาณมาก ๆ ซึ่งเป็นการผลิตที่ใช้วัสดุและมาตรการออกแบบที่ดี แรงงานที่มีคุณภาพ และตั้งอยู่บนพื้นฐานการผลิตที่รวดเร็ว มีพลัง มีความถูกต้องเป็นระบบ มีความต่อเนื่องและประหยัด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 100 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 200 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อ แบ่งเป็นด้านพุทธิพิสัย จำนวน 15 ข้อ ด้านเจตคติ จำนวน 15 ข้อ และด้านทักษะพิสัย จำนวน 15 ข้อ โดยแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (บุญธรรม กิจปริดาภิรุตย์. 2537 : 160-165) พิจารณาเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารผลงานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องแล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยของ บุญเจือ ช่างต่อ (2540 : 118-124) เรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา และวิทยานิพนธ์ของ มังกร ทริรักษ์ (2536 : 203-208) เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของตลาดแรงงาน
3. นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแนะนำปรับปรุงแก้ไขฉบับร่าง

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำ แก้ไขจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนแก้ไขภาษาที่ใช้ เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
 1. นายเชียร คุณพล เลขาธิการสภาอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา
 2. นายประจักษ์ ภักดีรัตน์ อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
 3. ผศ.ดร.สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์ รองอธิการสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา
 4. ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์ อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 5. นายทวนชัย อรุณโรจน์ อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรม ยานยนต์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. แบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะมาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดดีแล้วเพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทำการทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มบุคคลที่มีใช้กลุ่มประชากรในการวิจัยคือ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างาน ในโรงงานอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงเฟส 2 อมตะนคร จำนวน 15 แห่ง ะละ 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ของCronbach (Cronbach Alpha Coefficient) กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.80 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น รวมทุกฉบับอยู่ที่ระดับ 0.99 และเป็นรายด้านดังนี้ ด้านพุทธิพิสัย 0.95 ด้านเจตคติ 0.96 และด้านทักษะพิสัย 0.97

5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จึงนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกเรื่องขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยไปยังผู้จัดการสถานประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยตามที่กำหนดไว้เพื่อขออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

2. นำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พร้อมแบบสอบถามส่งไปยังสถานประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มประชากรจำนวน 100 แห่ง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลโดยนำส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดอากรแสตมป์จำนวนถึงผู้วิจัย กำหนดขอรับคืนภายใน 20 วัน

3. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามกำหนดผู้วิจัยติดตามทางโทรศัพท์ และขอนัดหมายไปรับคืนด้วยตนเอง ภายใน 7 วันหลังจากติดตาม ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 200 ฉบับจากจำนวนที่ส่งไป 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับสรุปมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. หลังจากการตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer Plus) ซึ่งใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ เพื่อหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยทำเป็นภาพรวม รายด้าน และรายข้อ ใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยหาค่าความแตกต่างของเกณฑ์การแปลความหมาย นำเสนอเป็นรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย การแปลความหมายระดับความพึงพอใจใช้เกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
3. หาค่าความแตกต่างของเกณฑ์การแปลความหมายระดับความพึงพอใจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย และเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ เพื่อหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย วิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลความหมายตามระดับความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม โดยหาค่าความแตกต่างของระดับความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ เพื่อหาค่าร้อยละ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิทางการศึกษา เพศ และอายุ ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน		
1-5 ปี	57	28.50
5 ปีขึ้นไป	143	71.50
รวม	200	100.00
ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม		
ขนาดกลาง	117	58.50
ขนาดใหญ่	83	41.50
รวม	200	100.00
ตำแหน่งหน้าที่		
เจ้าของกิจการ / ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	99	49.50
หัวหน้างาน	101	50.50
รวม	200	100.00
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	74	37.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	126	63.00
รวม	200	100.00
เพศ		
ชาย	158	79.00
หญิง	42	21.00
รวม	200	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 35 ปี	109	54.50
ตั้งแต่ 35 ปี	91	45.50
รวม	200	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างาน ในโรงงานอุตสาหกรรมย่านถนนสุขุมวิท จังหวัด ฉะเชิงเทรา จำนวน 200 คน ดังนี้

ประสบการณ์การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงาน 1- 5 ปี มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 ปีขึ้นไป มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 71.50

ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงงานอุตสาหกรรม ขนาดกลางมีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงงาน อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50

ตำแหน่งหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการ ฝ่ายบุคคล มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็น หัวหน้างาน มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50

วุฒิทางการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า ปริญญาตรี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 79.00 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ต่ำกว่า 35 ปี มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ตั้งแต่ 35 ปี มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่าน
ถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย
ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่
เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาพรวม	N = 200		ระดับ ความพึงพอใจ	ลำดับที่
	μ	σ		
ด้านพุทธิพิสัย	3.53	0.62	มาก	3
ด้านเจตคติ	3.85	0.57	มาก	1
ด้านทักษะพิสัย	3.58	0.63	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียง
ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านเจตคติ ($\mu = 3.85$) ด้านทักษะพิสัย
($\mu = 3.58$) และด้านพุทธิพิสัย ($\mu = 3.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพุทธิพิสัย

ข้อ	ด้านพุทธิพิสัย	N = 200		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
		μ	σ		
1.	เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร	3.47	0.79	ปานกลาง	11
2.	รู้ขอบข่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย	3.76	0.72	มาก	5
3.	สามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี	3.80	0.72	มาก	2
4.	ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง	3.92	0.73	มาก	1
5.	ใช้คู่มือการปฏิบัติงานหรือคู่มือการทำงานของเครื่องจักรได้	3.68	0.86	มาก	6
6.	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการทำงานได้ถูกต้อง	3.77	0.82	มาก	4
7.	รู้จักวางแผนการทำงาน	3.57	0.91	มาก	8
8.	สื่อสารหนังสือ ด้วยภาษาต่างประเทศ	2.65	1.13	ปานกลาง	15
9.	สามารถถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้	3.27	0.89	ปานกลาง	14
10.	ประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้	3.40	0.84	ปานกลาง	12
11.	กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้	3.48	0.85	ปานกลาง	10
12.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.52	0.84	มาก	9
13.	ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น	3.77	0.80	มาก	3
14.	มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพงาน เช่น 5 ส., Q.C.C., ISO เป็นต้น	3.60	0.87	มาก	7
15.	เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่างๆ อยู่เสมอ	3.33	0.91	ปานกลาง	13
ค่าเฉลี่ยรวม		3.53	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพุทธิพิสัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง ($\mu = 3.92$) สามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี ($\mu = 3.80$) และ ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น ($\mu = 3.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับสุดท้าย คือ เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่างๆ อยู่เสมอ ($\mu = 3.33$) สามารถถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้ ($\mu = 3.27$) และสื่อสารหน่วยงานด้วยภาษาต่างประเทศ ($\mu = 2.56$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านเจตคติ

ข้อ	ด้านเจตคติ	N= 200		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
		μ	σ		
1.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน	3.89	0.72	มาก	4
2.	เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับผู้บังคับบัญชา	4.07	0.61	มาก	2
3.	มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันขันแข็งในการทำงาน	4.15	0.70	มาก	1
4.	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน	3.92	0.77	มาก	3
5.	ตรงต่อเวลาและปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.82	0.83	มาก	9
6.	มีความมานะ อดทน ขยันขันแข็งในการทำงาน	3.80	0.83	มาก	12
7.	มีความสุภาพ อ่อนน้อม รู้จักกาลเทศะ	3.80	0.80	มาก	11
8.	ยอมรับฟังคำแนะนำ และความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	3.85	0.71	มาก	8
9.	เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนด้วยความเสมอภาค	3.80	0.76	มาก	10
10.	ให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีต่อลูกค้าหรือผู้มาติดต่อในหน่วยงาน	3.87	0.82	มาก	6
11.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.74	0.77	มาก	14
12.	แสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติงาน	3.76	0.80	มาก	13
13.	มีความตั้งใจและสนใจในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.86	0.78	มาก	7
14.	มีความศรัทธาในอาชีพ	3.88	0.80	มาก	5
15.	เป็นคนประหยัด มัธยัสถ์	3.55	0.91	มาก	15
ค่าเฉลี่ยรวม		3.85	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านเจตคติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน
และขยันขันแข็งในการทำงาน ($\mu = 4.15$) เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับผู้บังคับบัญชา
($\mu = 4.07$) และมีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน ($\mu = 3.92$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก
3 ลำดับสุดท้าย คือ แสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติงาน
($\mu = 3.76$) มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\mu = 3.74$) และเป็นคนประหยัดมัธยัสถ์ ($\mu = 3.55$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และลำดับที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านทักษะพิสัย

ข้อ	ด้านทักษะพิสัย	N = 200		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
		μ	σ		
1.	มีทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน	3.76	0.77	มาก	2
2.	สามารถดัดแปลงเทคนิควิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม	3.61	0.74	มาก	4
3.	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ	3.78	0.76	มาก	1
4.	สอนหรือแนะนำการทำงานให้กับเพื่อนร่วมงานได้	3.61	0.82	มาก	5
5.	มีทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม	3.62	0.81	มาก	3
6.	มีเทคนิคใหม่ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ	3.43	0.81	ปานกลาง	15
7.	มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อนร่วมงาน	3.47	0.81	ปานกลาง	13
8.	สามารถดัดแปลง เครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่าง เหมาะสม	3.56	0.78	มาก	10
9.	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.58	0.78	มาก	7
10.	ซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงานได้	3.59	0.79	มาก	6
11.	ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง	3.56	0.77	มาก	9
12.	สามารถประเมินเปรียบเทียบผลผลิตจากการทำงานได้	3.52	0.79	มาก	12
13.	วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการทำงานของตนเองได้	3.55	0.84	มาก	11
14.	เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้	3.47	0.92	ปานกลาง	14
15.	จัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม	3.57	0.85	มาก	8
ค่าเฉลี่ยรวม		3.58	0.63	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านทักษะพิสัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 12 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ ($\mu = 3.78$) มีทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน ($\mu = 3.76$) และมีทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม ($\mu = 3.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน ($\mu = 3.47$) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ ($\mu = 3.47$) และมีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ ($\mu = 3.43$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์จังหวัด
ฉะเชิงเทรา ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

ตารางที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ในภาพรวม

ด้าน	ประสบการณ์การทำงานของนายจ้าง					
	1-5 ปี ($N_1 = 57$)			5 ปีขึ้นไป ($N_2 = 143$)		
	μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
พุทธิพิสัย	3.40	0.52	ปานกลาง	3.53	0.62	มาก
เจตคติ	3.82	0.52	มาก	3.85	0.57	มาก
ทักษะพิสัย	3.55	0.58	มาก	3.58	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	0.50	มาก	3.65	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อ
ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวม มีระดับความพึงพอใจ
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความ
พึงพอใจแตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือด้านพุทธิพิสัย ส่วนด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย
มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ด้านพุทธิพิสัย

ข้อ	ด้านพุทธิพิสัย	ประสบการณ์การทำงานของนายจ้าง					
		1-5 ปี (N ₁ = 57)			5 ปีขึ้นไป (N ₂ = 143)		
		μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
1.	เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร	3.12	0.66	ปานกลาง	3.61	0.80	มาก
2.	รู้ขอบข่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย	3.67	0.81	มาก	3.79	0.68	มาก
3.	สามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี	3.68	0.71	มาก	3.84	0.72	มาก
4.	ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง	3.74	0.72	มาก	3.99	0.73	มาก
5.	ใช้คู่มือการปฏิบัติงานหรือคู่มือการทำงานของเครื่องจักรได้	3.53	0.68	มาก	3.75	0.92	มาก
6.	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการทำงานได้ถูกต้อง	3.70	0.68	มาก	3.80	0.87	มาก
7.	รู้จักวางแผนการทำงาน	3.53	0.80	มาก	3.59	0.94	มาก
8.	สื่อสารพนักงาน ด้วยภาษาต่างประเทศ	2.23	1.00	น้อย	2.81	1.14	ปานกลาง
9.	สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้	3.12	0.95	ปานกลาง	3.32	0.86	ปานกลาง
10.	ประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้	3.26	0.74	ปานกลาง	3.45	0.88	ปานกลาง
11.	กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้	3.33	0.74	ปานกลาง	3.54	0.89	มาก
12.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.49	0.85	ปานกลาง	3.54	0.84	มาก
13.	ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น	3.82	0.87	มาก	3.76	0.78	มาก
14.	มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพงาน เช่น 5 ส,Q.C.C., ISO เป็นต้น	3.54	0.85	มาก	3.62	0.89	มาก
15.	เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.33	0.76	ปานกลาง	3.32	0.97	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.41	0.52	ปานกลาง	3.58	0.66	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 พบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพุทธิพิสัย ในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน จำนวน 4 ข้อ คือ เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร สื่อสารทำงานด้วยภาษาต่างประเทศ กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ด้านเจตคติ

ข้อ	ด้านเจตคติ	ประสบการณ์การทำงานของนายจ้าง					
		1-5 ปี ($N_1 = 57$)			5 ปีขึ้นไป ($N_2 = 143$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
1.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน	3.77	0.78	มาก	3.93	0.69	มาก
2.	เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับผู้บังคับบัญชา	3.98	0.58	มาก	4.10	0.62	มาก
3.	มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันขันแข็งในการทำงาน	4.25	0.71	มาก	4.11	0.69	มาก
4.	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน	3.88	0.76	มาก	3.94	0.78	มาก
5.	ตรงต่อเวลาและปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.68	0.78	มาก	3.88	0.84	มาก
6.	มีความมานะ อดทน ขยันขันแข็งในการทำงาน	3.70	0.82	มาก	3.84	0.83	มาก
7.	มีความสุภาพ อ่อนน้อม รู้จักกาลเทศะ	3.75	0.81	มาก	3.82	0.80	มาก
8.	ยอมรับฟังคำแนะนำ และความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	3.89	0.75	มาก	3.83	0.70	มาก
9.	เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนด้วยความเสมอภาค	3.79	0.73	มาก	3.80	0.77	มาก
10.	ให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีต่อลูกค้าหรือผู้มาติดต่อในหน่วยงาน	3.86	0.77	มาก	3.87	0.84	มาก
11.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.82	0.73	มาก	3.71	0.79	มาก
12.	แสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติงาน	3.75	0.74	มาก	3.76	0.83	มาก
13.	มีความตั้งใจและสนใจในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.77	0.71	มาก	3.89	0.81	มาก
14.	มีความศรัทธาในอาชีพ	3.93	0.78	มาก	3.85	0.80	มาก
15.	เป็นคนประหยัด มัธยัสถ์	3.53	0.89	มาก	3.55	0.92	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.82	0.52	มาก	3.86	0.59	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านเจตคติ ในภาพรวม มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ด้านทักษะพิสัย

ข้อ	ด้านทักษะพิสัย	ประสบการณ์การทำงานของนายจ้าง					
		1-5 ปี ($N_1 = 57$)			5 ปีขึ้นไป ($N_2 = 143$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
1.	มีทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน	3.79	0.75	มาก	3.75	0.78	มาก
2.	สามารถดัดแปลงเทคนิควิธีการ ทำงานได้อย่างเหมาะสม	3.60	0.75	มาก	3.62	0.73	มาก
3.	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน ได้อย่างปลอดภัย และมี ประสิทธิภาพ	3.75	0.66	มาก	3.79	0.79	มาก
4.	สอนหรือแนะนำการทำงานให้กับ เพื่อนร่วมงานได้	3.56	0.82	มาก	3.64	0.82	มาก
5.	มีทักษะในการผลิตทางช่าง อุตสาหกรรม	3.61	0.70	มาก	3.62	0.85	มาก
6.	มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงาน อยู่เสมอ	3.39	0.77	ปานกลาง	3.45	0.82	ปานกลาง
7.	มีความชำนาญในงานที่ทำงานเป็น ตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน	3.51	0.76	มาก	3.45	0.83	ปานกลาง
8.	สามารถดัดแปลง เครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่าง เหมาะสม	3.56	0.73	มาก	3.56	0.80	มาก
9.	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับพนักงาน ที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.49	0.68	ปานกลาง	3.61	0.81	มาก
10.	ซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงานได้	3.56	0.89	มาก	3.59	0.75	มาก
11.	ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและ ถูกต้อง	3.54	0.73	มาก	3.56	0.78	มาก
12.	สามารถประเมินเปรียบเทียบ ผลผลิตจากการทำงานได้	3.53	0.73	มาก	3.51	0.81	มาก
13.	วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับ การทำงานของตนเองได้	3.56	0.85	มาก	3.55	0.85	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านทักษะพิสัย	ประสบการณ์การทำงานของนายจ้าง					
		1-5 ปี ($N_1 = 57$)			5 ปีขึ้นไป ($N_2 = 143$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความพึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความพึงพอใจ
14.	เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้	3.39	0.90	ปานกลาง	3.50	0.93	มาก
15.	จัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม	3.46	0.76	ปานกลาง	3.62	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.55	0.58	มาก	3.59	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านทักษะพิสัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน จำนวน 4 ข้อคือ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ และจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงาน ในภาพรวม

ด้าน	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม					
	ขนาดกลาง ($N_1 = 117$)			ขนาดใหญ่ ($N_2 = 83$)		
	μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
พุทธิพิสัย	3.39	0.61	ปานกลาง	3.74	0.59	มาก
เจตคติ	3.74	0.56	มาก	4.01	0.54	มาก
ทักษะพิสัย	3.46	0.62	ปานกลาง	3.75	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.53	0.56	มาก	3.83	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อ
ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึง
พอใจแตกต่างกันในด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัย ส่วนด้านเจตคติมีความพึงพอใจไม่แตก
ต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม
ด้านพุทธิพิสัย

ข้อ	ด้านพุทธิพิสัย	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม					
		ขนาดกลาง ($N_1 = 117$)			ขนาดใหญ่ ($N_2 = 83$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
1.	เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร	3.29	0.77	ปานกลาง	3.72	0.75	มาก
2.	รู้ขอบข่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย	3.63	0.75	มาก	3.93	0.64	มาก
3.	สามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี	3.71	0.77	มาก	3.92	0.63	มาก
4.	ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง	3.77	0.70	มาก	4.13	0.73	มาก
5.	ใช้คู่มือการปฏิบัติงานหรือคู่มือการทำงานของเครื่องจักรได้	3.56	0.90	มาก	3.87	0.76	มาก
6.	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการทำงานได้ถูกต้อง	3.66	0.82	มาก	3.93	0.79	มาก
7.	รู้จักวางแผนการทำงาน	3.44	0.89	ปานกลาง	3.75	0.91	มาก
8.	สื่อสารหน้างาน ด้วยภาษาต่างประเทศ	2.43	1.07	น้อย	2.95	1.16	ปานกลาง
9.	สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้	3.11	0.91	ปานกลาง	3.48	0.82	ปานกลาง
10.	ประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้	3.19	0.83	ปานกลาง	3.69	0.78	มาก
11.	กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้	3.34	0.81	ปานกลาง	3.67	0.87	มาก
12.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.41	0.83	ปานกลาง	3.69	0.83	มาก
13.	ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น	3.68	0.85	มาก	3.90	0.73	มาก
14.	มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพงาน เช่น 5 ส, Q.C.C., ISO เป็นต้น	3.38	0.95	ปานกลาง	3.89	0.66	มาก
15.	เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.19	0.95	ปานกลาง	3.52	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.39	0.61	ปานกลาง	3.74	0.59	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.11 พบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพุทธิพิสัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันจำนวน 8 ข้อ คือ เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร รู้จักวางแผนการทำงาน สื่อสารทำงานด้วยภาษาต่างประเทศ ประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพเช่น 5ส, Q.C.C.,ISO เป็นต้น และเป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม
กรรม ด้านเจตคติ

ข้อ	ด้านเจตคติ	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม					
		ขนาดกลาง ($N_1 = 117$)			ขนาดใหญ่ ($N_2 = 83$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
1.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ร่วมงาน	3.79	0.76	มาก	4.02	0.62	มาก
2.	เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับ ผู้บังคับบัญชา	3.97	0.60	มาก	4.20	0.60	มาก
3.	มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และ ขยันขันแข็งในการทำงาน	4.04	0.72	มาก	4.30	0.64	มาก
4.	มีทัศนคติที่ดีต่องานและ หน่วยงาน	3.81	0.79	มาก	4.08	0.72	มาก
5.	ตรงต่อเวลาและปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ	3.67	0.82	มาก	4.05	0.79	มาก
6.	มีความมานะ อดทน ขยันขันแข็ง ในการทำงาน	3.67	0.86	มาก	3.99	0.74	มาก
7.	มีความสุภาพ อ่อนน้อม รู้จัก กาลเทศะ	3.63	0.81	มาก	4.04	0.74	มาก
8.	ยอมรับฟังคำแนะนำ และความ คิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	3.78	0.72	มาก	3.94	0.69	มาก
9.	เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และ ปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคน ด้วยความเสมอภาค	3.69	0.75	มาก	3.94	0.75	มาก
10.	ให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีต่อ ลูกค้าหรือผู้มาติดต่อในหน่วยงาน	3.76	0.84	มาก	4.02	0.76	มาก
11.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.61	0.78	มาก	3.93	0.73	มาก
12.	แสดงความรับผิดชอบเต็มที่ เมื่อเกิดความบกพร่องในการ ปฏิบัติงาน	3.64	0.81	มาก	3.93	0.76	มาก
13.	มีความตั้งใจและสนใจในงาน ที่ได้รับมอบหมาย	3.74	0.77	มาก	4.01	0.77	มาก
14.	มีความศรัทธาในอาชีพ	3.76	0.79	มาก	4.04	0.77	มาก
15.	เป็นคนประหยัด มีธยัสถ์	3.49	0.92	ปานกลาง	3.63	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.74	0.56	มาก	4.01	0.54	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.12 พบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านเจตคติ ในภาพรวม มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน จำนวน 1 ข้อคือ เป็นคนประหยัดมัธยัสถ์

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงงาน
อุตสาหกรรม ด้านทักษะพิสัย

ข้อ	ด้านทักษะพิสัย	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม					
		ขนาดกลาง ($N_1 = 117$)			ขนาดใหญ่ ($N_2 = 83$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความ พึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความ พึงพอใจ
1.	มีทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน	3.68	0.74	มาก	3.87	0.81	มาก
2.	สามารถดัดแปลงเทคนิควิธี การทำงานได้อย่างเหมาะสม	3.54	0.74	มาก	3.71	0.72	มาก
3.	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน ได้อย่างปลอดภัย และมี ประสิทธิภาพ	3.62	0.76	มาก	4.01	0.69	มาก
4.	สอนหรือแนะนำการทำงานให้กับ เพื่อนร่วมงานได้	3.50	0.84	มาก	3.78	0.77	มาก
5.	มีทักษะในการผลิตทางช่าง อุตสาหกรรม	3.46	0.79	ปานกลาง	3.84	0.77	มาก
6.	มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงาน อยู่เสมอ	3.32	0.82	ปานกลาง	3.60	0.76	มาก
7.	มีความชำนาญในงานที่ทำงานเป็น ตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน	3.33	0.79	ปานกลาง	3.66	0.80	มาก
8.	สามารถดัดแปลง เครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่าง เหมาะสม	3.46	0.77	ปานกลาง	3.70	0.78	มาก
9.	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่งาน ที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.45	0.76	ปานกลาง	3.75	0.78	มาก
10.	ซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงานได้	3.46	0.80	ปานกลาง	3.76	0.74	มาก
11.	ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและ ถูกต้อง	3.44	0.74	ปานกลาง	3.72	0.79	มาก
12.	สามารถประเมินเปรียบเทียบ ผลผลิตจากการทำงานได้	3.37	0.78	ปานกลาง	3.72	0.75	มาก
13.	วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับ การทำงานของตนเองได้	3.44	0.85	ปานกลาง	3.70	0.82	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อ	ด้านทักษะพิสัย	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม					
		ขนาดกลาง ($N_1 = 117$)			ขนาดใหญ่ ($N_2 = 83$)		
		μ_1	σ_1	ระดับความพึงพอใจ	μ_2	σ_2	ระดับความพึงพอใจ
14.	เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้	3.33	0.95	ปานกลาง	3.65	0.86	มาก
15.	จัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม	3.43	0.82	ปานกลาง	3.77	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.46	0.62	ปานกลาง	3.75	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างก็มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุรินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านทักษะพิสัย ในภาพรวม มีความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างก็มีความพึงพอใจแตกต่างกัน จำนวน 11 ข้อ คือ มีทักษะวิชาชีพในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงานสามารถดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงานได้ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง สามารถประเมินเปรียบเทียบผลผลิตจากการทำงานได้วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการทำงานของตนเองได้ เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ และจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่องความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

5.2 สมมติฐานการวิจัย

1. นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน แตกต่างกัน
2. นายจ้างที่ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน แตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานประกอบการที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรม ตั้งในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 100 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรในสถานประกอบการ แห่งละ 2 คน คือ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างาน เป็นกลุ่มประชากรจำนวน 200 คนใช้ประชากรทั้งหมด
2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเป็นแนวทางในการทำแบบสอบถามและได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ (Objective Validity) จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ และ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมใน 3 ด้าน จำนวน 45 ข้อ คือ ด้านพุทธิพิสัย จำนวน 15 ข้อ ด้านเจตคติ จำนวน 15 ข้อ และด้านทักษะพิสัย จำนวน 15 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนายจ้างคือเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรมย่านนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงเฟส 2 อมตะนคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัย จำนวน 15 แห่งๆ ละ 2 คน รวมกลุ่มทดลองทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของ Cronbach (Cronbach Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ในภาพรวมที่ระดับ 0.99

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มประชากร จำนวนทั้งสิ้น 100 แห่ง โดยนำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนพร้อมซองเปล่าติดอากรแสตมป์จำนวนถึงผู้วิจัย กำหนดส่งคืนภายใน 20 วัน โรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ส่งคืนภายในกำหนด ใช้วิธีโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์และนัดหมายรับคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามจำนวน 200 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 200 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างโดยหาค่าความแตกต่างของเกณฑ์การแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจากจำนวนประชากร 200 คน ส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 143 คน ปฏิบัติงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง จำนวน 117 คน ขนาดใหญ่ 83 คน มีตำแหน่งหน้าที่เป็นเจ้าของกิจการกับผู้จัดการฝ่ายบุคคล จำนวน 99 คน หัวหน้างาน 101 คน มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 74 คน ปริญญาตรีขึ้นไป 126 เป็นเพศชาย 158 คน เพศหญิง 42 คน และมีอายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 109 คน สูงกว่า 35 ปี จำนวน 91 คน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเจตคติ ด้านทักษะพิสัย และด้านพุทธิพิสัย

1. ด้านเจตคติ จากผลการวิจัยพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันขันแข็งในการทำงาน เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับผู้บังคับบัญชา มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน นอกจากนั้นความพึงพอใจอยู่ระดับมาก 3 ลำดับท้าย คือ แสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นคนประหยัดมัธยัสถ์

2. ด้านทักษะพิสัย จากผลการวิจัยพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ มีทักษะวิชาชีพ ในสายอาชีพของตน มีทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม นอกจากนั้นความพึงพอใจระดับปานกลาง 3 ลำดับท้าย คือ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ และมีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ

3. ด้านพุทธิพิสัย จากผลการวิจัย พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง สามารถประสานการทำงานถึงเพื่อนร่วมงานได้ดี ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น นอกจากนั้นความพึงพอใจระดับปานกลาง 3 ลำดับท้าย คือ เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้และสื่อสารหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศ

ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือ ด้านพุทธิพิสัย ส่วนด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัยมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

1. ด้านพุทธิพิสัย พบว่า นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจำนวน 4 ข้อ คือ เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร สื่อสารหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศ กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

2. ด้านเจตคติ พบว่า นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3. ด้านทักษะพิสัย พบว่า นายจ้างมีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน จำนวน 4 ข้อ คือ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม เสนอแนะให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพได้ และจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม

ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน ด้านพุทธิพิสัยกับด้านทักษะพิสัย ส่วนด้านเจตคตินายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

1. ด้านพุทธิพิสัย พบว่านายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจำนวน 8 ข้อ คือ เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร รู้จักวางแผนการทำงาน สื่อสารพนักงานด้วยภาษาต่างประเทศ ประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพเช่น 5ส., Q.C.C, ISO เป็นต้น และเป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่างๆ อยู่เสมอ

2. ด้านเจตคติ พบว่านายจ้างที่มีขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันคือเป็นคนประหยัดมัธยัสถ์

3. ด้านทักษะพิสัย พบว่านายจ้างที่มีขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจำนวน 11 ข้อ คือ มีทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงาน อยู่เสมอ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน สามารถดัดแปลงเครื่องมืออุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์การทำงานได้ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง สามารถประเมินเปรียบเทียบผลผลิตจากการทำงานได้ วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการทำงานของตนเองได้ เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพได้ และจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม

5.5 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพุทธพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย

ผลการวิจัยพบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสามารถจัดได้บรรลุหลักการ จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร จึงสามารถผลิตกำลังคนได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถสร้างความพึงพอใจแก่นายจ้างได้ นอกจากนี้แล้ว จากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 7 ว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในระดับหนึ่งกล่าวคือ ผู้ที่เข้าศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ในช่วงนี้ ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพ จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ รับจ้าง หรือรับราชการได้ มีความเอาใจใส่ในการทำงาน และคุณภาพของผลงานรวมทั้งคุณลักษณะที่ดีอยู่ในระดับที่น่าพอใจพอสมควร อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ยังต้องได้รับการฝึกอบรมและฝึกทักษะในการพัฒนาเพิ่มเติม และบางส่วนยังมีปัญหาในการทำงานในยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ เน้นความรู้ภาษาอังกฤษและคุณลักษณะบางด้านยังเป็นที่ยังพอใจของนายจ้างไม่มากนัก ด้วยข้อค้นพบดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการปรับปรุงเนื้อหาสาระทางวิชาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงหลักสูตรตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีการสอดแทรกเทคโนโลยีใหม่ ปรับปรุงสื่อการสอน ตลอดจนส่งครู-อาจารย์ไปฝึกอบรมในสถานประกอบการ และมีบางแห่งส่งครู-อาจารย์ไปดูงานต่างประเทศทุกปี จัดสัมมนาปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาสาธิตและให้การอบรมแก่นักศึกษาเป็นครั้งคราวและมีการพานักเรียนนักศึกษาไปศึกษาดูงานและฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษา ยังสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรและยังมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชาที่สอน ดังข้อมูลที่กองแผนงาน (2543 : 35) ได้รายงานผลการศึกษาอัตรากำลังที่ใช้ในการบริหารงานและปฏิบัติงาน ในปี พ.ศ. 2542 ครู-อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มี วุฒิระดับปริญญาตรีร้อยละ 75.23 รองลงมาเป็นต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาโทร้อยละ 12.63 และ 11.96 ตามลำดับ โดยครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ตรีร้อยละ 90 มีวุฒิตรงกับสาขาวิชาชีพที่ทำการสอน สำหรับครู-อาจารย์ ระดับสูงกว่าปริญญาโท ร้อยละ 70 มีคุณวุฒิสถาวิชาชีพเฉพาะที่เหลื่อมมีคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริหาร การจัดการอาชีวศึกษา การวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา เทคโนโลยี เทคนิคศึกษา สิ่งแวดล้อม เป็นต้น และในปี 2540 กรมอาชีวศึกษามีการปรับเปลี่ยนการประเมิน สถานศึกษาดีเด่นเน้นการประเมินมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพของ การศึกษาตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพอาชีวศึกษามุ่งเน้น เพื่อยกระดับคุณภาพผลผลิต คือ เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ของผู้ใช้กำลังคนและสังคมทำให้สถานศึกษามีเป้าหมายการบริหารที่ชัดเจนขึ้น และมุ่งสู่การเรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้มีเกณฑ์มาตรฐานกลางสะตวกในการบริหารจัดการ และเพื่อ การกำกับตรวจสอบและการประเมินผล ดังนั้นเมื่อสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนได้ตรงตาม หลักสูตรตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยังมี การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่นโดยการปรับกระบวนการ เรียนการสอนโดยเน้นการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมสอดแทรกในการเรียนการสอน จึงมีผลให้นักเรียนนักศึกษาที่จบด้านอาชีวศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะในทางวิชาชีพ ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและมีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้ยังมี องค์ประกอบอื่นที่มีส่วนทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีความประพฤติ ปฏิบัติเป็นที่พึงพอใจของ นายจ้าง คือ สภาพแวดล้อมของครอบครัว ของสังคม และลักษณะส่วนตัวของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เอง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมมีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติ งานด้วย อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจด้านเจตคติ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้ส่วนหนึ่งมีผลมาจากงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการซึ่งมีผู้วิจัยมากมายเช่น งานวิจัยของมังกร หริรักษ์ (2536 : 156) วิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ ผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และงานวิจัยของมยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : 2) วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และเรียงลำดับตามความต้องการลำดับที่ 1 คุณลักษณะ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ และงานวิจัยของบุญเจือ ช่างต่อ (2540 : 91) ที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ลำดับมาก เรียงลำดับคือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ นอกจากนี้งานวิจัยที่กล่าวมาแล้วยังมีงานวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้อีกมากมาย จากผลการวิจัยต่าง ๆ ที่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ต่อองค์กร สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (2538 : 2) ข้อ 3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนและผู้อื่น ข้อ 5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 (2540 : II) ข้อ 3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี ข้อ 5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ชยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจ สมบูรณ์แข็งแรง และ ข้อ 6 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นแล้ว กรมอาชีวศึกษา ได้มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมในแผนการสอนทุกรายวิชา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเจตคติของผู้เรียน 20 คะแนน และให้สถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้านผู้เรียน (คณะทำงานสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 69-70) มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตากรุณา รู้จักความประหยัด มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียน มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน มีความขยันอดทนละเอียดรอบคอบในการทำงาน

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันขันแข็งในการทำงาน ทั้งนี้เพราะว่ากรมอาชีวศึกษามีนโยบายให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา และหนึ่งในหลายกิจกรรมก็คือการจัดกิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) มีวัตถุประสงค์ให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมองค์การวิชาชีพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพโดยส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ตามความมุ่งหมาย และหลักการของหลักสูตรยังเป็นกิจกรรมเสริมในการผลิตนักเรียนนักศึกษาให้เป็นคนดีตามโครงการ 11 ดี และในการจัดทำแผนงาน/โครงการและ

กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาองค์การวิชาชีพนั้น จรูญ ชูลาภ (อ้างใน กรมอาชีวศึกษา. 2543 : 9) ได้ให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยในการกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมขององค์การฯ ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ชัดเจนโดยจัดกิจกรรมให้เกิด “เน้นฝีมือทางช่าง สร้างภาวะผู้นำ นำประชาธิปไตย ใส่ใจคุณธรรม” คำว่าใส่ใจคุณธรรม หมายถึง ให้ความสำคัญรับผิดชอบตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ มีวินัย เมื่อนักเรียนนักศึกษาสำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่ได้จากกิจกรรมตามโครงการ 11 ดี ทั้งหมด 19 ข้อ โดยได้กล่าวถึงข้อ 3 ความซื่อสัตย์ ข้อ 8 ความขยันประหยัด ข้อ 19 ความอดทนและอดกลั้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งมีผู้ทำวิจัยไว้หลายท่าน เช่นงานวิจัยของ นิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : 93) วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมที่สถานประกอบการต้องการมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เลาหะกิจ (2540 : 152) วิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของธนาคารในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของธนาคารในจังหวัดนครปฐม ด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 1 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และรักษาชื่อเสียงและความลับของลูกค้า และงานวิจัยของ บุญเจือ ช่างต่อ (2540 : 34) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจที่สถานประกอบการต้องการในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ด้านเจตคติต่อการประกอบการอาชีพต้องการผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในงานอาชีพของตนและมีความเสียสละเพื่องานอยู่ในระดับมากที่สุด นับว่ากรมอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของนายจ้างหรือสถานประกอบการอย่างแท้จริง นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเป็นการจำลองสภาพของโรงงานอุตสาหกรรมมาเป็นโรงฝึกงานในสถานศึกษา ฉะนั้นการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ นักเรียน นักศึกษาจะได้รับการปลูกฝังการทำงานอย่างมีระบบ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงฝึกงาน จะได้รับการฝึกฝนและปลูกฝังตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนจบหลักสูตร นอกจากนั้นนักเรียน นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาในแต่ละปีสถานศึกษาจัดให้มีการปัจฉิมนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงานตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ซึ่งถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้ว่าการเขียนเป็นตำราแนะนำแนวทางหรือเขียนเป็นบทความ ดังเช่น วิกรม สามารถดี (2534 : 16 -17) ได้นำเสนอบทความเรื่อง ลูกน้องควรทำตัวอย่างไรหัวหน้าจึงรัก สรุปได้ดังนี้ ต้องศึกษาลักษณะขององค์กร เรียนรู้ผังโครงสร้างการบริหารขององค์กร เรียนรู้วัฒนธรรมการบริหารงานขององค์กร และปฏิบัติอย่างไรให้นายรัก โดยเสนอแนวทางในการปฏิบัติงานดี กับแนวทางในการประพฤติตนดี นอกจากนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนของสถานประกอบการจะจัดปฐมนิเทศให้กับพนักงานใหม่ให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น ประวัติของสถานประกอบการ ผู้บริหาร ลักษณะขององค์กรและอื่น ๆ

ด้านทักษะพิสัย ในภาพรวมพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ทั้งนี้เพราะว่า การจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมนั้นจัดได้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 (2538 : 2) ข้อ 1 เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์นำไปปฏิบัติในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม ข้อ 2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญาที่มีทักษะในการจัดการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 (2540 : II) ข้อ 2 เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญเฉพาะทางสามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และได้มีการปรับหลักสูตรให้มีสัดส่วนภาคปฏิบัติต่อภาคทฤษฎีดังนี้ 80 : 20 เน้นการฝึกงานและการจัดทำโครงงานวิชาชีพ (กองแผนงาน. 2543 : 14) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของบรรจง ชูสกุลชาติ (2534 : 9) ที่กล่าวว่า จุดสำคัญในการจัดการอาชีวศึกษา คือ จะต้องเน้นการฝึกการทำงานอย่าไปเน้นเรื่องความรู้หรือทฤษฎีกันมาก การทำมากความรู้จะเกิดขึ้นเอง ไม่ควรเน้นเรื่องทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นปฏิบัติ นอกจากนั้นแล้วก่อนนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนวิชาปฏิบัติในโรงฝึกงานช่างอุตสาหกรรม ครู-อาจารย์ผู้สอนจะต้องสอนทฤษฎีพื้นฐานเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้ขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับงานที่จะปฏิบัติจริงโดยฝึกจากอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรจริงตามขั้นตอนของใบงาน ซึ่งจะทำให้นักเรียนนักศึกษาปฏิบัติงานได้ถูกต้องเกิดทักษะจากการปฏิบัติจริง และเมื่อพิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรระดับ ปวช. และ ปวส. จะเห็นว่ากำหนดให้นักเรียนนักศึกษาจะต้องฝึกงานในสถานประกอบการเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้นำความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากการเรียนไปบูรณาการในการฝึกปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพเพื่อเตรียมตัวสู่อาชีพอย่างมีคุณภาพสามารถวิเคราะห์วางแผนดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงาน ตลอดจนพัฒนาจินตริสัยในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และประการที่สำคัญที่สุดคือเกิดการกระตุ้นเจตคติอันพึงปรารถนาต่อการทำงานการฝึกเรื่องความตรงต่อเวลาและการทำงานอย่างสม่ำเสมอซึ่งคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานจะเรียนรู้ได้จากโลกของการทำงานมากกว่าในสถานศึกษา ดังนั้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร กรมอาชีวศึกษาจึงได้กำหนดให้นักเรียนนักศึกษาต้องผ่านการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการจึงจะจบตามหลักสูตรได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลำดับที่ 1 คือ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงาน ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะว่าการจัดการเรียนสอนในวิชาภาคปฏิบัติก่อนที่จะต้องฝึกปฏิบัติงานในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ครู-อาจารย์จะต้องให้ความรู้แนะนำการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียนก่อนมีการอบรมเกี่ยวกับอันตรายที่จะเกิดจากการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ไม่ถูกต้องเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายที่จะเกิดขึ้นนอกจากให้การอบรมแล้วยังมีการสาธิตแนะนำการใช้อุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือ เครื่องจักรและการป้องกันอันตรายก่อนปฏิบัติงานจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้สอนภาคปฏิบัติทุกคนพึงตระหนักและให้ความสำคัญพึงกระทำต่อผู้เรียนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพโรจน์ ตรีธนากุล (มปป. : 36-37) ที่กล่าวว่า หน้าที่ของครู - อาจารย์ผู้ควบคุมโรงฝึกงานจะต้องนิเทศให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงฝึกงานความปลอดภัยและมาตรฐานการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงฝึกงานช่วงอุตสาหกรรมของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษามีการจัดแบ่งพื้นที่ปฏิบัติงานชัดเจน มีการจัดแบ่งเป็นสถานีการฝึกปฏิบัติ เส้นติดเทปพลาสติกสีเป็นการบอกขอบเขตพื้นที่ปฏิบัติงานหรือพื้นที่อันตรายควระมัดระวัง เป็นต้น เป็นการฝึกนิสัยการทำงาน ระเบียบวินัยในส่วนของเครื่องมือ เครื่องจักรตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดทำคำอธิบายขั้นตอนการใช้เครื่องจักรไว้อย่างชัดเจนในแต่ละเครื่อง ตลอดจนคำเตือนอันตราย วิธีเก็บและการบำรุงรักษา เพื่อความปลอดภัยและเพื่อประสิทธิภาพการฝึกปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรินทร์ ตีบุชา (2536 : 74) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดอุบัติเหตุในโรงฝึกงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทางเดินภายในโรงฝึกงานควรจะใช้เดินได้สะดวกปลอดภัย มีระยะสั้นสะดวกต่อการติดต่อระหว่างจุดงานหนึ่ง ๆ ดังนั้นความกว้างของทางเดินควรไม่ต่ำกว่า 36 นิ้ว ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนที่ประกอบกิจกรรมอยู่ภายในโรงฝึกงาน จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพโรงฝึกงานเพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยซึ่งสอดคล้องกับการจัดสภาพจริงในโรงงานอุตสาหกรรม นอกเหนือจากการเรียนภาคปฏิบัติแล้ว ในรายวิชาทางทฤษฎีตามโครงสร้างของหลักสูตรยังมีรายวิชาที่ส่งผลต่อการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพอีก เช่นรายวิชาความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม วิชาการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 วิชาการเพิ่มผลผลิต สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ มีทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน และทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้เพราะว่า กรมอาชีวศึกษามีนโยบายให้มีการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา โดยมีการพัฒนาหลักสูตรและปฏิรูปวิธีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ปวช. 2538 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษามีคุณภาพและคุณลักษณะตรงตามที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงาน กรมอาชีวศึกษาจึงได้จัดทำคุณลักษณะและมาตรฐานอาชีวศึกษา หรือ Vocational Education Qualification (VQ) ซึ่งจะให้นักเรียนนักศึกษาที่มีทักษะในอาชีพของตน ดังเช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 1 (2542 : 123) ได้เรียบเรียงลักษณะงานและสมรรถนะด้านอาชีพสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่นักเรียนนักศึกษาจะต้องมีทักษะตามมาตรฐานอาชีวศึกษา (Vocational Education Qualification) ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. อ่านแบบและเขียนแบบวงจรอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานสากล
2. ตรวจสอบ ปรับแต่ง ติดตั้ง และทดสอบแผงวงจรไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ตามแบบวงจรและคู่มือ
3. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือวัดไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบการบริการเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป
4. ตรวจสอบ ปรับแต่ง ทดสอบ ติดตั้งและบำรุงรักษาเครื่องรับวิทยุ เครื่องเสียงตามแบบวงจรและคู่มือ โดยใช้เครื่องมือวัดและทดสอบที่เกี่ยวข้อง
5. ตรวจสอบ ปรับแต่ง ทดสอบ ติดตั้งและบำรุงรักษาเครื่องรับโทรทัศน์ และวีดีโอตามแบบวงจรและคู่มือ โดยใช้เครื่องมือวัดและทดสอบที่เกี่ยวข้อง
6. ตรวจสอบและปรับแต่งทดสอบติดตั้งและบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรมตามแบบวงจรและคู่มือ โดยใช้เครื่องมือวัดและทดสอบที่เกี่ยวข้อง
7. ตรวจสอบ ปรับแต่ง ทดสอบติดตั้ง บำรุงรักษา และเผ่าระวังเครื่องมืออุปกรณ์และวงจร ในระบบโทรคมนาคม ตามแบบวงจรและคู่มือ โดยใช้เครื่องมือวัดและทดสอบที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้นเป็นที่น่าสังเกตข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับที่ 14 เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ และลำดับที่ 15 มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจัดระบบการผลิตงานอุตสาหกรรมที่เป็นการผลิตงานหรือสินค้าจำนวนมาก ๆ และมีวิธีการประกอบชิ้นงานแยกจากกันตามแนวการผลิตงานจำนวนมากในระบบโรงงานอุตสาหกรรม (Assembly Line Method of Production) ซึ่งนายจ้างได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ และการปฏิบัติตามแต่ละขั้นตอนนั้นจะระบุกลุ่มพนักงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนให้ประจำหน้าที่เฉพาะตามสายการผลิต (Line Production) (เป็รื่อง กิจรตน์กร. 2544 : 81) จึงเป็นเหตุปฏิบัติงานแบบเดิม ๆ ซ้ำ ๆ เพราะลักษณะของงานเป็นตัวกำหนดจึงเคยชินไม่ต้องคิดเทคนิคในการทำงานใหม่ ๆ

ด้านพุทธิพิสัยในภาพรวม พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะว่ากรมอาชีวศึกษามีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมองค์การวิชาชีพเพื่อให้นักเรียนนักศึกษา “เป็นคนเก่งและมีความสุข” สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ตามเอกสารแผนงานโครงการและกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (กรมอาชีวศึกษา. 2543 : 13-14) โดยมีเป้าหมายการพัฒนาทางวิชาชีพให้เป็น”คนเก่งและมีความสุข” ประกอบด้วยแผนพัฒนา 4 แผน 11 โครงการ คือ แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยโครงการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือทางวิชาชีพ โครงการทดสอบมาตรฐานการใช้คอมพิวเตอร์ แผนพัฒนาส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบด้วยโครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้ โครงการประกวดโครงงานวิชาชีพ (Project) ตามหลักสูตร โครงการประกวดผลงานและสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา แผนพัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบด้วยโครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ โครงการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ และแผนส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วยโครงการส่งเสริมการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน โครงการส่งเสริมเทคนิคการทำงานเป็นทีม (Co-Project) โครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนโยบายพัฒนาคนเก่ง 11 โครงการนี้มีผลทำให้นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จอาชีวศึกษามีความรู้ความสามารถตรงตามที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการจึงเป็นผลให้นายจ้างมีความพึงพอใจในด้านพุทธิพิสัยมาก

และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จ

อาชีวศึกษาเรียงตามลำดับที่ 1 - 3 คือ ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง สามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี และยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของกรมอาชีวศึกษา นอกเหนือจากให้มีความรู้มีทักษะแล้วยังมีวัตถุประสงค์ให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยได้จัดให้มีกิจกรรมเสริมต่าง ๆ เพื่อเป็นการฝึกและปลูกฝังนิสัยการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย กำหนดให้นักเรียนนักศึกษาทุกคนจะต้องสังกัดองค์การวิชาชีพและเป็นสมาชิกของชมรมวิชาชีพนั้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ขององค์การจากโครงการพัฒนาคนเก่ง 11 โครงการดังกล่าวข้างต้น ทำให้นักเรียนนักศึกษาร่วมทำงานเป็นทีมในระดับสถานศึกษา ระดับภาค และระดับชาติ เช่น การแข่งขันทักษะวิชาชีพ การประชุมวิชาการองค์การวิชาชีพ การจัดประกวดแข่งขันสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นนโยบายของกรมอาชีวศึกษาร่วมกับบริษัทต่าง ๆ จัดประจำต่อเนื่องทุกปี นักเรียนนักศึกษาทุกระดับจึงมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงาน เป็นหมู่คณะได้ดี อันส่งผลต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเมื่อไปประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีผลทำให้นายจ้างและผู้ประกอบการพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามคำสั่ง การประสานงานกับเพื่อนร่วมงาน การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อาพิชาติ สุทธิโพธิ์ (2544 : 53) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงานสาขาวิชาช่างยนต์ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา พบว่า การให้การยอมรับและเชื่อฟังช่างประจำหน่วยงานและเคารพผู้บังคับบัญชาและปฏิบัติตัวได้เหมาะสม ขณะที่เป็นักเรียนฝึกงานอยู่ในระดับมาก ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานตามสถานประกอบการจริง จนเป็นที่ยอมรับของนายจ้าง และมังกร หริรักษ์ (2536 : I) วิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.

ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการจังหวัดสมุทรปราการต้องการ 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ และทักษะวิชาชีพ ความรับผิดชอบ มนุษย์สัมพันธ์ ความผูกพัน และความมีวินัยในตนเอง ด้านต่าง ๆ เหล่านี้ได้พบในผลงานวิจัยที่ทำให้นายจ้างมีความพึงพอใจในระดับมากย่อมแสดงถึงผลสำเร็จระดับหนึ่งของการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนด้วยเช่นกันและสำหรับความพึงพอใจลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับปานกลาง คือ การสื่อสารหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะว่าหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ที่จัดการเรียนการสอนวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาอังกฤษยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน หลักสูตรทั้งสองระดับมุ่งเน้นการสอนภาษาอังกฤษ ในลักษณะของภาษาอังกฤษสำหรับช่างเทคนิคไม่มีวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานวิชาชีพ จึงมีผลทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษไม่ดีพอ จึงทำให้นายจ้างมีความพึงพอใจสำหรับการสื่อสารหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศเป็นลำดับสุดท้าย ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามกรมอาชีวศึกษาได้มีการปรับหลักสูตรโดยเฉพาะในด้านภาษาอังกฤษเมื่อปีการศึกษา 2543 ได้มีการกำหนดให้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ นอกจากนี้มีการปรับในรายวิชาแล้วในส่วนของผู้สอนกรมอาชีวศึกษา ได้มีโครงการพัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีเทคนิควิธีการที่น่าสนใจโดยมีโครงการร่วมมือกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือด้านการสอนภาษาอังกฤษ และข้อจำกัดอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาสื่อสารหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศเป็นที่พึงพอใจของนายจ้างอยู่ในระดับปานกลางเป็นลำดับสุดท้ายคือสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้ภาษาและการพัฒนาภาษาให้ได้ ซึ่งเห็นได้จากกรมอาชีวศึกษาได้พบจุดอ่อน จึงได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาจัดห้องศูนย์การเรียนรู้ทางภาษา (Self-Access) นอกจากนั้นแล้ว กรมอาชีวศึกษา (2545 : 3.25-3.26) ได้ปรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแบ่งตามสาระหลักคือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่น และสาระที่ 4 ภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนโลก กำหนดมุ่งเน้นให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานด้านการสื่อสาร ซึ่งน่าจะมีผลทำให้การสื่อสารหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศดีขึ้นในโอกาสต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และด้านทักษะพิสัย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า โรงงานอุตสาหกรรมในปัจจุบันส่วนใหญ่มีการจัดวางระบบการผลิตโดยใช้เครื่องจักรเครื่องมืออุปกรณ์เข้าช่วยในการผลิต จึงเป็นระบบการผลิตระบบโรงงาน ที่มีการแบ่งกระบวนการผลิตเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจนและเป็นการผลิตที่ได้สินค้าจำนวนมาก แต่ละครึ่งของการผลิต ซึ่งกระบวนการผลิตดังกล่าวจะต้องอาศัยพนักงานที่มีความรู้ความสามารถมีทักษะในสาขางานที่ทำตลอดจนต้องมีความขยัน อดทน มีวินัย ในตนเองเป็นคนตรงต่อเวลา นอกจากนี้ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมทุกคนจะต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้จากสถานศึกษาทั้งด้านความรู้ ความสามารถทักษะ ตลอดจนการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม มีทัศนคติที่ดีต่องานและต่อองค์การซึ่งสถานศึกษาสังกัด

กรมอาชีวศึกษาทุกแห่งได้จัดการเรียนการสอนและดำเนินการตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษา และหลักสูตรยังได้กำหนดจุดมุ่งหมายของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาไว้อย่างชัดเจนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพจึงทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีก่อนแล้ว และเมื่อได้รับคัดเลือกให้เข้าเป็นพนักงานใหม่ในโรงงานอุตสาหกรรมที่โดยทั่วไปนายจ้างหรือโรงงานอุตสาหกรรม จะมีการฝึกอบรมปฐมนิเทศในระยะเริ่มแรกก่อน เพื่อให้คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมรวดเร็วยิ่งขึ้น ให้รู้จักสถานที่ทำงานใหม่ ให้ทราบถึงกฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆของหน่วยงาน ตลอดจนถึงรูปแบบของการจัดองค์การโดยทั่ว ๆ ไปของโรงงานอุตสาหกรรม ให้รู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนร่วมงาน และยังเป็นการสร้างขวัญและความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ประการสำคัญเพื่อส่งเสริมการผลิตให้มีประสิทธิภาพ มีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานน้อยลงหรือไม่เกิดขึ้นเลย จึงทำให้พนักงาน เข้าใจสภาพและบรรยากาศของการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ นายจ้างในโรงงาน อุตสาหกรรมต่างก็มีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษาใน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันถึงแม้จะมี ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันก็ตาม นอกจากนี้สภาพขอบเขตพื้นที่ของโรงงานอุตสาหกรรม ที่สำรวจนั้นอยู่ในเขตปริมณฑลเดียวกันเพราะฉะนั้นในการคัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานก็จะได้ บุคคลที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันใน 3-4 จังหวัดรอบข้างจึงทำให้นายจ้างมีความพึงพอใจเพราะ มาจากสภาพสังคมที่ใกล้เคียงกันและสภาพครอบครัวของท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน จึงทำให้พฤติกรรมการแสดงออกของผู้ปฏิบัติงานเหล่านี้เป็นที่พึงพอใจของนายจ้างไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ นายจ้างยังมีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นชมรมนายจ้างในสถานประกอบการย่านถนน สุวินทวงศ์ที่เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลได้ร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กันโดยตลอดและยังมีสภาอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นหน่วยกลางประสานติดต่อประชุมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นของนายจ้างในสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งจังหวัดจึงทำให้นายจ้างมีโอกาสได้ทราบความเคลื่อนไหวของแรงงานด้านวิชาชีพอยู่ตลอดเวลาและสถานศึกษา ตลอดจนจนหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบการของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในจังหวัด ก็จะได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับภาคอุตสาหกรรมทุกครั้งที่มีประชุม สัมมนา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความ พึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา แตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือ ด้านพุทธิสัย ทั้งนี้เพราะว่า การปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมนั้นจะต้องอาศัยพนักงานที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ในสาขางานอาชีพนั้น ๆ หากโรงงานอุตสาหกรรมใดเลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ไม่ตรงสายงานเข้า เป็นพนักงานจะต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมหรือส่งไปฝึกอบรมภายนอก ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะถือเป็นต้นทุนการผลิตประเภทหนึ่งซึ่งจะทำให้ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อหน่วย สูง ด้วยเหตุนี้ นายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานมานานจะเข้าใจระบบการผลิตและสามารถ วิเคราะห์ต้นทุนการผลิตได้ ในขณะที่ปัจจุบันธุรกิจอุตสาหกรรมมีการแข่งขันกันสูงมาก เพราะฉะนั้นนายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปีจึงมีความพึงพอใจผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาที่ได้เรียนรู้ทางสาขาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมมาโดยตรง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันมีจำนวน 4 ข้อคือ เข้าใจระบบบริหารขององค์กร สื่อสารนํ้างานด้วยภาษาต่างประเทศ กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน โดยนายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจแต่ละข้ออยู่ในระดับมากกว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงาน 1- 5 ปี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่านายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 5 ปีมุ่งหวังการทำงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสูงมากเกินไปในหัวข้อดังกล่าว โดยที่ยังไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปรัชญา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการผลิตกำลังด้านช่างฝีมือและช่างเทคนิคในระดับกลางเท่านั้น ซึ่งต่างกับกับนายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี มีประสบการณ์ในการควบคุมดูแล และมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จอาชีวศึกษามากกว่าตลอดจนนายจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี ได้ศึกษาปรัชญา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. ซึ่งวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาได้ร่วมประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ปกครอง สำหรับนายจ้างของโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่านายจ้างที่มีอายุมากกว่า 5 ปี เข้าใจหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ เลหาเกกิจ (2540 : 157) วิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของธนาคารในจังหวัดนครปฐมที่พบว่า หัวหน้าแผนกการเงินการธนาคาร กลุ่มที่ 2 ที่มีอายุการทำงาน 10 - 20 ปี มีความพึงพอใจคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของธนาคารมากกว่า หัวหน้าแผนกการเงินการธนาคาร กลุ่มที่ 1 ที่มีอายุการทำงาน น้อยกว่า 10 - 20 ปี

ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามขนาดโรงงานอุตสาหกรรมในภาพรวม พบว่า นายจ้างที่ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า ระบบการทำงาน of โรงงานอุตสาหกรรมโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่หรือขนาดกลางก็ตามต่างก็มีระบบการทำงานเดียวกันมีมาตรการต่อพนักงานที่มุ่งมาตรฐานของผลผลิตและมีกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานชัดเจนคล้ายคลึงกัน จึงทำให้ระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มังกร ทรัพย์ (2536 : 156) ที่พบว่า ความต้องการของสถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ที่มีต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษา แตกต่างกันในด้านพุทธิพิสัย กับ ด้านทักษะพิสัย กล่าวคือ ด้านพุทธิพิสัย พบว่า นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีความพึงพอใจแตกต่างกันทั้งนี้เพราะว่าโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่นั้นมีการลงทุนสูงกว่าและยังมีจำนวนพนักงานมากกว่า ตลอดจนระบบการผลิตจะเป็นระบบโรงงาน (Factory System) ที่มี

การวางระบบงานและระเบียบปฏิบัติไว้อย่างดีแล้วอีกทั้งเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐาน นอกจากนี้การคัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ นั้น มีระบบขั้นตอนที่ได้มาตรฐานจึงทำให้มีโอกาสคัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานได้ตรงตามคุณลักษณะ ที่ต้องการคือได้ทั้งคนที่ดีและเก่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ แอ้ววม (2534 : 89) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การสรรหาและการเลือกสรรบุคคลขององค์การขนาดใหญ่ในจังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าองค์การขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญต่อหลักการ เลือกสรรบุคคลโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ มีความรับผิดชอบในงาน สุขภาพอนามัย สมบูรณ์แข็งแรงมีความตั้งใจในการทำงาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สบสันต์ อุตกฤษฎ์ (2538 : 14) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้จบอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการพึงประสงค์ไว้ว่าจะต้องเป็นทั้ง คนดีและคนเก่ง โดยคุณลักษณะของความเป็นคนเก่งมีดังนี้คือเป็นผู้ที่รู้จักจริงมีความสามารถในการ ทำงานและแก้ปัญหาทางงานได้ดี มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มีความริเริ่มคิดสร้างสรรค์ ใหม่อยู่เสมอ มีความรอบรู้และทักษะในหลายด้าน (ครบวงจร) มีความรู้พื้นฐานที่จะสามารถ เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในงานของ ตนเองอยู่เสมอ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2532 : 40) ที่กล่าวว่า การรับคนเข้าทำงานด้านต่าง ๆ จึงต้องจ้างแต่คนดีมีมาตรฐาน เช่นดีเยี่ยมด้านทักษะประสิทธิภาพ ดีเยี่ยมด้านคุณธรรมที่สำคัญกิจนิสัยต้องดีเลิศประเสริฐสุดมีกลยุทธ์ปรับตนได้หลายชั้น มีศรัทธา ต่องานจริงทุกสิ่งอัน คิดสร้างสรรค์และพัฒนาครีธางาน

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีความ พึงพอใจมากกว่านายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง ในข้อต่อไปนี้ เข้าใจระบบงานบริหาร งานขององค์กร รู้จักวางแผนการทำงาน สื่อหน้างานด้วยภาษาต่างประเทศ ประยุกต์การทำงาน ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ในการทำงาน มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพงาน เช่น 5ส, Q.C.C., ISO เป็นต้น เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงงานอุตสาหกรรม ขนาดใหญ่มีโอกาสคัดเลือกผู้สำเร็จด้านอาชีวศึกษาเข้าสู่ตำแหน่งการปฏิบัติงานมากกว่าโรงงาน อุตสาหกรรมขนาดกลางและยังมีจำนวนผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ มากกว่าโรงงาน อุตสาหกรรมขนาดกลางด้วยเช่นกัน ประกอบกับโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีเป้าหมาย การรับผู้สำเร็จจากอาชีวศึกษาเข้าสู่ตำแหน่งการปฏิบัติงานของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้หลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับระบบบริหาร คุณภาพ เช่น 5 ส, Q.C.C, ISO อยู่แล้ว ซึ่งเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นายจ้างโรงงาน อุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีระดับความพึงพอใจในข้อต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมากกว่านายจ้างโรงงาน อุตสาหกรรมกลาง

ด้านทักษะพิสัย พบว่า นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความพึงพอใจแตกต่างกันทั้งนี้เพราะว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้ผ่านการเรียนรู้จากสถานศึกษาที่จำลองสภาพการฝึกปฏิบัติงานในการเรียนการสอนทางวิชาชีพตลอดหลักสูตรโดยเฉพาะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตร (ปวส.) นั้นจะมีทักษะประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพราะสามารถเรียนรู้งานได้รวดเร็วกว่า สามารถวิเคราะห์แก้ไขปัญหางานช่างเบื้องต้นในโรงงานได้กรณีเกิดปัญหาขึ้นในขณะปฏิบัติงานโดยไม่ต้องแจ้งหัวหน้างาน วิศวกรผู้ควบคุมหรือผู้จัดการฝ่ายโรงงานซึ่งจะทำให้เกิดการประหยัดเรื่องเวลาการปฏิบัติงานของระดับพนักงานขึ้นไปที่ไม่ต้องกังวลในเรื่องงานขั้นเบื้องต้นเหล่านี้ และอีกประการหนึ่งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีระบบและกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและมีการใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยมีระบบการควบคุมคุณภาพที่ชัดเจนด้วยเหตุนี้จึงทำให้นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่กว่ามีความพึงพอใจผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากกว่านายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง นอกจากนี้โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางนั้นเป็นโรงงานในลักษณะบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ยังไม่เป็นบริษัท (มหาชน) ที่มีเงินลงทุนไม่สูงมากนักและมีพนักงานไม่ถึง 200 คน จึงทำให้นักงงานที่อยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางนั้นมักจะอยู่ไม่นานเมื่อมีโอกาสก็จะเปลี่ยนงานไปอยู่โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ซึ่งมีระบบขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบดีกว่า

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีความพึงพอใจมากกว่านายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง ในข้อต่อไปนี้มีทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน สามารถดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์การทำงานได้ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง สามารถประเมินเปรียบเทียบผลผลิตจากการทำงานได้ วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการทำงานของตนเอง เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ และจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม ซึ่งหากพิจารณาเหตุผลสำหรับด้านทักษะพิสัยแล้วไม่แตกต่างจากด้านพุทธิพิสัยคือนายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีโอกาสคัดเลือกและกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของพนักงานเข้าสู่ตำแหน่งการปฏิบัติงานมากกว่าโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและยังกำหนดโทษของการพิจารณาพนักงานออกจากตำแหน่งมากกว่าโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางด้วย เช่นกัน ตลอดจนกำหนดระเบียบข้อบังคับของพนักงานและข้อปฏิบัติอย่างจริงจังมากกว่า ทั้งนี้ด้วยเหตุผลมีจำนวนพนักงานมากกว่านั่นเอง

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมด้านเจตคติเป็นลำดับแรกและข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับท้ายคือ แสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นคนประหยัดมัธยัสถ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครู-อาจารย์ผู้สอนต้องบูรณาการการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในแผนการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จรรโลงรักในงานที่ทำซึ่งครู-อาจารย์ต้องจัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้และสนใจคุณธรรม จริยธรรมและมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน

ด้านทักษะพิสัย พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจรองลงมา และข้อค้นพบ 3 ลำดับท้ายคือ มีความชำนาญในงานที่ทำจนเป็นตัวอย่างที่ดีของร่วมงาน เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ มีเทคนิคใหม่ๆในการทำงานอยู่เสมอ ครู-อาจารย์ผู้สอนต้องตระหนักในการสอนภาคปฏิบัติในโรงฝึกงานให้นักเรียนนักศึกษาเกิดทักษะในงานอย่างแท้จริงต้องตรวจสอบผลงานและดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านพุทธิพิสัย พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจลำดับสุดท้าย และข้อค้นพบ 3 ลำดับท้ายคือเป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่างๆอยู่เสมอ สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้ และสื่อสารรายงานด้วยภาษาต่างประเทศ ครู-อาจารย์ต้องกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษารู้จักการค้นคว้าและแสวงหาความรู้โดยการสอดแทรกในแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

ผลการวิจัยครั้งนี้กรมอาชีวศึกษาอาจจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5.6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างหรือสถานประกอบการต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม, บริหารธุรกิจ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม
2. ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างหรือสถานประกอบการต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมในระดับภาค หรือระดับประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ทร. 2521. ความรู้และจริยธรรมเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : เพชรสยามการพิมพ์.
กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2538. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช
2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา. 2543. รายงานการศึกษาสภาพการจัดอาชีวศึกษาของ
กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- กตัญญู หิรัญสมบุรณ์. 2538. การบริหารอุตสาหกรรม. โครงการตำราคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
กิริติ บุญเจือ. 2519. จริยศาสตร์สำหรับผู้เรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
โกวิท วรพิพัฒน์. 2529. “อาชีวศึกษา - ทางที่มองเห็น.” วารสารอาชีวศึกษา. 2 (23) :
21.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2539. รายงานการประเมินผล แผนพัฒนา
การศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) การอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2538. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพ
ของการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- คณะทำงานสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน. 2543. แนวทางการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- จักรรินทร์ ดีบุชา. 2536. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดอุบัติเหตุในโรงฝึกงานและ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จินตนา บุญบังการและสุธรรม จิตรานุเคราะห์. 2535. “สรุปผลการวิจัย : ลักษณะผู้ประกอบการ
อาชีพทางเรือ.” จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์. 9(33) : 5-6.
- จีระ หงส์ดารมภ์. 2531. “การศึกษา : ยุทธวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนา
ประเทศ.” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. (1) : 183.
- จำเนียร จวงตระกูล. 2530. ลักษณะลูกจ้างที่นายต้องการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชำนาญ แอ่อ่วม. 2534. “การวิเคราะห์การสรรหาและการเลือกสรรบุคคลขององค์การ
ขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทองพุล บุญอึ้ง. 2539. “จากนโยบายรัฐบาลถึงการปฏิรูปการศึกษา.” *ข้าราชการครู*. 16 (3) : 20-21.
- ธรรมรส โชติคุณุช. 2519. *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อำรง บัวศรี. 2527. *หลักการศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ : อเนกศิลป์การพิมพ์.
- นิพนธ์ สุขไชยะ. 2543. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตการศึกษา 2.” *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*.
- บรรจง ชุสกุลชาติ. 2527. *แนวความคิดการปรับปรุงหลักสูตรเกษตรศาสตร์และคหกรรมศาสตร์เพื่อการมีงานทำของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. กรุงเทพฯ : มิตรครู.
- บรรจง ชุสกุลชาติ. 2530. *คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ*. กรุงเทพฯ : พิมพ์พรรณการพิมพ์.
- บรรจง ชุสกุลชาติ. 2534. *สารจากกรมอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- บุญเจือ ช่างต่อ. 2540. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการภายในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา.” *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2535. “ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผน 7.” กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2536. *52 ปี กรมอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- บุญส่ง นิลแก้ว. 2521. *คู่มือการใช้แบบทดสอบฮีปีพีเอส*. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.
- บุศรินทร์ ปัทมาคม. 2537. *แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา.
- ปิยดา ดิลกปรีชากุล. 2535. “การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม.” *ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. *ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
- เป็รื่อง กิจรัตน์ภร. 2544. *การจัดการการอุตสาหกรรมและการผลิต*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร.
- พงศ์ หรดาล. 2531. *เอกสารประกอบการสอน*. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ. 2531. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พนัส หันนาคินทร์. 2524. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พยุงค์กัฒ จันทรสุรินทร์. 2537, 9 ธันวาคม. “สวช.เร่งรณรงค์คนไทยมีวินัย.” เดลินิวส์.
หน้า 10.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2524. การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2530. ปริญญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพโรจน์ ตีรณธนากุล. มปป. การจัดการโรงงานช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สหมิตร
ออฟเซ็ท.
- ภิญโญ สาธร. 2533. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ส.ศ. การพิมพ์.
- มยุรี ชัยสวัสดิ์. 2538. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหาร และครู –
อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มังกร หริรักษ์. 2536. “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส.
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เมธี ปิลันธนานนท์. 2533. การบริหารการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รัชณี ลาชโรจน์. 2527. คหกรรมศาสตร์ทั่วไป เล่ม 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- รุ่งทิวา จันทรกร. 2526. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรือง.
- ลัทธิต ยศปัญญา. 2533. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษาตามทัศนของครู – อาจารย์ในจังหวัดพังงา.” ปริญญาานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- วิกรม สามารถดี. 2534. 58 เรื่องน่ารู้เทคนิคการจัดการสำหรับผู้บริหารโรงงาน.
กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส.
- วิทยา เทพยา. 2527. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อ. อิทธิพล, 2527.
- วิรัช กมฺุทมาศ. 2527. “โครงการเงินกู้จากธนาคารโลกเพื่อปรับปรุงอาชีวศึกษา.”
อาชีวศึกษา. 49-60.
- วิรัช กมฺุทมาศ. 2528. รายงานการวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
ในการพัฒนาอาชีวศึกษาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- วิเวก ปางวุฒิพงศ์. 2525. คุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศิริพรรณ ชุมนุม. 2538. “วิสัยทัศน์ของกรมอาชีวศึกษา.” ตำราเรียน กรมอาชีวศึกษา.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา. มีนาคม. เอกสารอัดสำเนา.
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 1. กรมอาชีวศึกษา. 2542. มาตรฐานอาชีวศึกษา.
กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 1.
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 1 กรมอาชีวศึกษา. 2540. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงพุทธศักราช 2540 ประเภทช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนา
อาชีวศึกษา 1.
- สงบ แสงมณี. 2521. “บัญญัติสิบประการของมนุษย์.” วารสารคณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : 90.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2524. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- ส่วนนโยบายและแผน สำนักวิชาการแรงงานและสวัสดิการสังคม. 2543. รายงานประจำปี
2542 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ : บริษัท เอเชีย แปซิฟิก
ออฟเซ็ท จำกัด.
- สบสันต์ อุดกฤษฏ์. 2538. “การเรียนการสอนทางอาชีวศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์.” พัฒนา
เทคนิคศึกษา. 7 (13) : 13-14.
- สมนึก สิงห์แพทย์. 2521. การบรรยายวิชาธุรกิจโรงแรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สมพร พวงเพ็ชร. 2535. การบริหารการผลิต. ลพบุรี : ศูนย์ผลิตตำราวิทยาลัยครูเทพสตรี.
- สมศักดิ์ เล่าหะกิจ. 2540. “การศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจตามความต้องการของธนาคาร ในจังหวัด
นครปฐม.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมาน แสงมะลิ. 2529. “อาชีวศึกษา – ทางที่มองเห็น.” วารสารอาชีวศึกษา. 2(23) : 17.
- สวัสดิ์ ประทุมราช. 2529. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครูหลักสูตร
ประถมศึกษา พ.ศ. 2521. ม.ป.ท.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2532. “ความสำคัญของลักษณะที่พึงประสงค์.” แนว. 23(120) :
40.
- สวัสดิ์ อุดมโภชน. 2540. “การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจไทย.” สัมมนาทาง
วิชาการ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ลิปพนนท์ เกตุทัต. 2524. “แนวคิดในการสร้างบัณฑิต.” สารพัฒนาหลักสูตรระดับ
อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณะอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตร คุณากร. 2518. หลักสูตรและการสอน. พระนคร : โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์.
- สุรางค์ แสงวานิช. 2528. บุคลิกภาพ. ศูนย์การศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.

- เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์. 2543. “คุณสมบัติผู้สำเร็จระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการคัดเลือกเข้าทำงานของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อมรรัตน์ เจริญชัย. 2531. *แนะนำคหกรรมศาสตร์*. วารสารวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สารพัดช่างพระนคร.
- อรุณ รักรธรรม. 2517. *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2524. *โลกกว้างทางอาชีวศึกษา*. ม.ป.ท.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2531. *โลกกว้างทางอาชีวศึกษา*. ม.ป.ท.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2533. *โลกกว้างทางอาชีวศึกษา*. ม.ป.ท.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2536. *โลกกว้างทางอาชีวศึกษา*. ม.ป.ท.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2539. *โลกกว้างทางอาชีวศึกษา*. ม.ป.ท.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2543. *แผนงาน/โครงการและกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย(อ.ว.ท.)*. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยเทคนิค.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2544. *หนังสือที่ระลึก 60 ปีกรมอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อานนท์ สิมะกุลธร. 2534. “ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง” รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา.
- อาพิชาติ สุทธิโพธิ์. 2544. “ความพึงพอใจของหัวหน้าช่างที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนฝึกงานสาขาวิชาช่างยนต์โรงเรียนอาชีวเอกชนในจังหวัดสงขลา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2539. *คำบรรยายเรื่องยุทธศาสตร์เชิงคุณภาพในการขยายปริมาณการผลิตบุคลากร*. ในการสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาประจำปีงบประมาณ 2539 ณ โรงแรมแอมบาสเตอร์ซีดีจอมเทียน จังหวัดชลบุรี, กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- อำภา ภมรบุตร. 2524. *จิตวิทยาในการปกครอง*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, .
- อุลิต มงคลนาวิน. 2530. “บทสัมภาษณ์ อุลิต มงคลนาวิน” คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- Best, W. John. 1970. *Resarch in Education*. New Jersey : Prentice Hall Inc.
- Bloom, Benjamin S. 1976. *Human Charateristics and School Learning*. New York : Mc Graw – Hill.
- Carter, V. Good. 1973. *Dictionary of Education*. New York : Mc Graw–Hill.
- Dubrin, A.T. 1981. *Human Relations : A Job Oriented Approach*. Virginia Reston Publishing.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Sheviakov, G. V. and R Fritz. 1955. **Discipline For Today's Children and Youth.**

Washington, D.C. : National Education Association.

Vicent, Elizabeth Lee. 1961. **Human Psychological Development.** New York :

The Ronal Press Company.

William, G Scott. 1962. **Human Relations in Management A Behavioral Science**

Approach. Illinois : Richard D. Irwin Inc.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๒๑ / 2540

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สมพร

ไชยะ

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ศิริพรรณ

ชุนนุ

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์

วิไลชนม์

ประธานกรรมการ

ดร.มาลัย

จิรวัดนเกษตร์

กรรมการประจำสาขาวิชา

อาจารย์ไพรัตน์

พิกน้อย

กรรมการประจำสาขาวิชา

ผศ.ดร.สมพร

ไชยะ

กรรมการ

ดร.ศิริพรรณ

ชุนนุ

กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คนปกติ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2542

1. นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม” โดยมี ศศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษากันคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 1101

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/๑ มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเกียรติ คุมพล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1101

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประจักษ์ ภัคษัตริ์ตัน

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1101

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.สุทธิ ประจงศักดิ์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อนางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิต สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 1101

วันที่ 19 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504/1101

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายทวนชัย อรุณโรจน์

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม”

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0357

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติงานใน โรงงานอุตสาหกรรม " คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ

1. บริษัท ฮอนด้าส็อคไทย จำกัด
2. บริษัท เอส เอ็น จี ซาวด์พรัฟ จำกัด
3. บริษัท อินาบา (ประเทศไทย) จำกัด
4. บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนลพรีซิชั่น เพอร์จิ้ง จำกัด
5. บริษัท ออโต้ซีเอส เอ็นจิเนียริง จำกัด
6. บริษัท สยามอิตาชิ ออโตโมทีฟ โปรดักซ์ จำกัด
7. บริษัท สยาม ดีเค เทคโนโลยี จำกัด
8. บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)
9. บริษัท มิตรบุษิ อิเล็กทริก คอนซูเมอร์โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด
10. บริษัท ทีเจ้น อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด
11. บริษัท บางกอกโคมัสสู อินดัสทรีส์ จำกัด
12. บริษัท เซอร์รีเสรีนา จำกัด
13. บริษัท ซี.วี.ดี. เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด
14. บริษัท ชันอิ (ประเทศไทย) จำกัด
15. บริษัท จิบูฮัน (ประเทศไทย) จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2073

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๗ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ” ได้รับอนุมัติ
หัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2542 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้อง
เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ในสถานประกอบการของท่าน คณะครุศาสตร
อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรด ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยใน
สถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรม เขตพื้นที่อุตสาหกรรมย่านถนนสุขุมวิทวงศ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา

- 1 บริษัท คาร์กิลล์สยาม จำกัด
- 2 บริษัท ไทยเวทฟีตส์ จำกัด
- 3 บริษัท มีดี จำกัด
- 4 บริษัท ยูนิคดีไซน์ จำกัด
- 5 บริษัท เอส.พี.เอส.โคออปเพอเรท จำกัด
- 6 บริษัท แปดริ้วเปเปอร์ จำกัด
- 7 บริษัท ไทยโปรดัคท์ เปเปอร์มิลล์ จำกัด
- 8 บริษัท ไทยแปดริ้วเปเปอร์ จำกัด
- 9 บริษัท เอช.เอส.แอล.คาร์บอนส์ จำกัด
- 10 บริษัท เลิฟฟลาวเวอร์ส จำกัด
- 11 บริษัท ฌัฐกานอินตัสตรี จำกัด
- 12 บริษัท เค.พี.ซี. จำกัด
- 13 บริษัท กรีนสวีลส์ จำกัด
- 14 บริษัท นิปปอนแบบเตอรีและการยาง จำกัด
- 15 บริษัท บางกอกเมลามีนมาร์เก็ตติ้ง จำกัด
- 16 บริษัท เลนโซไวเนิล จำกัด
- 17 บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด(มหาชน)
- 18 บริษัท บางกอกคอนกรีตอินตัสตรี จำกัด
- 19 บริษัท ฉะเชิงเทราคัสติงเว็ค จำกัด
- 20 บริษัท ไทยโซนาโยไนเต็ดคาสติงค์ จำกัด
- 21 บริษัท สยามไวร์อินตัสตรี จำกัด
- 22 บริษัท พีดีไอ แคสติง จำกัด
- 23 บริษัท ฟิลแพค จำกัด
- 24 บริษัท อุตสาหกรรมป้มน้ำบรูโน่ จำกัด
- 25 ห้างหุ้นส่วนจำกัด คิทเช่นซัพพลาย
- 26 บริษัท ซิสเต็มฟอร์ม จำกัด
- 27 บริษัท ทอร์ด จำกัด
- 28 บริษัท เค.เอส.โมลด์พาร์ท จำกัด
- 29 บริษัท ยูเนี่ยนกัลวาไนเซอร์ จำกัด
- 30 บริษัท กรุงเทพอัลลอยด์เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 31 บริษัท เค.พี.ที. แมชชีนเนอร์รี่ (1993) จำกัด
- 32 บริษัท คัลลาแซน (ประเทศไทย) จำกัด
- 33 บริษัท ชันโยยูนิเวอร์แซล อเล็กทริก จำกัด (มหาชน)
- 34 บริษัท แอร์ลี่อิลคตริกมอเตอร์ (1989) จำกัด
- 35 บริษัท ไมโครชิพเทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด
- 36 บริษัท ไทยสตาร์ไลท์แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด
- 37 บริษัท อเล็กซอน จำกัด
- 38 บริษัท วิสดอม ออโตพาร์ท จำกัด
- 39 บริษัท ดูอิท จำกัด
- 40 บริษัท เจ.เอส.เอส.อาร์.แมชชีนเนอร์รี่ จำกัด
- 41 บริษัท ยูไนเต็ดโอโตเซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 42 บริษัท ชันโยยูนิเวอร์แซล อเล็กทริก จำกัด
- 43 บริษัท ชัมวา (ไทยแลนด์) จำกัด
- 44 บริษัท ควอลิตี้คอปฟีโปรดักส์ จำกัด
- 45 บริษัท นิวพลัสนิตติ้ง จำกัด
- 46 บริษัท โชคธานี จำกัด
- 47 บริษัท มาโรซิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
- 48 บริษัท พิราปสทาส จำกัด
- 49 บริษัท อาร์.เจ.ลวดดอมนเคมีคอลอินดัสทรี จำกัด
- 50 บริษัท ซิงเฮ้าส์ จำกัด
- 51 บริษัท โรโตฟอร์ม (ไทยแลนด์) จำกัด
- 52 บริษัท พาโกโฟมแพ็คทรี จำกัด
- 53 บริษัท ไทยโพลีซิลเมทที่เรียลอุตสาหกรรม จำกัด
- 54 บริษัท ทรัพย์มณีคอนสตรัคชั่น จำกัด
- 55 บริษัท กุศลรเคอร์บี้เฟาน์ดรี จำกัด
- 56 บริษัท เมททัล จำกัด
- 57 บริษัท ซี.ซี.ออร์โตพาร์ท จำกัด
- 58 บริษัท กุศลรคอนโทรล จำกัด
- 59 บริษัท ไทยซินเตอร์โปรดักส์ จำกัด
- 60 บริษัท อุตสาหกรรมคอมเพรสไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 61 บริษัท แอ็คมีคูลิ่ง จำกัด
- 62 บริษัท อัลฟาเทคเซมิคอนดักเตอร์แพคเกจจิ้ง จำกัด
- 63 บริษัท อาโกอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 64 บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน) (3)
- 65 บริษัท เอ็ท.ดี.นิคคิโซ จำกัด
- 66 บริษัท ไทยจีนร่วมทุนอุตสาหกรรมเกลือ จำกัด
- 67 โรงสีรุ่งเรืองธัญญกิจฉะเชิงเทรา จำกัด
- 68 บริษัท สุวินทวงศ์ธุรกิจ จำกัด
- 69 ห้างหุ้นส่วนจำกัดธนรัชบรรจุกภัณฑ์
- 70 ห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามค้าเศษกระดาษ
- 71 บริษัท เอส.บี.พี. แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด
- 72 นายอภิชา อรุณอินทัย
- 73 บริษัท โดโต้ แมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด
- 74 บริษัท ไทยชินฟู เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด
- 75 บริษัท เอ็นเอสดีบลิว โปรดักส์ จำกัด
- 76 บริษัท อินเตอร์เทคสเปคเซียลตีกลาส จำกัด
- 77 บริษัท สุวินทวงศ์คอนกรีต จำกัด
- 78 บริษัท กุลศิริวัฒน์ จำกัด
- 79 บริษัท บ้านเมืองกรุ๊ป จำกัด
- 80 บริษัท บุญเจริญสตีลกลวาไนซ์ จำกัด
- 81 บริษัท ไทยพัฒนาหน้าต่าง จำกัด
- 82 บริษัท ไอทีอี จำกัด
- 83 บริษัท เกรทเพาเวอร์เอ็นจิเนียริง จำกัด
- 84 บริษัท ทราก่อนอุตสาหกรรม (1995) จำกัด
- 85 บริษัท ธารสีทอง จำกัด
- 86 บริษัท รัฐิตา จำกัด
- 87 บริษัท เอสทีวาย มอเตอร์เซลส์ จำกัด
- 88 ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงสีชุมแสงไทยพาณิชย์
- 89 โรงสีไฟมงคลธัญญกิจ
- 90 บริษัท ชุ่นเฮงเจริญทรัพย์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 91 บริษัท นิวพลัสนิตติ้ง จำกัด (มหาชน) (1)
- 92 บริษัท นิวพลัสนิตติ้ง จำกัด (มหาชน) (2)
- 93 บริษัท บอสนี่-วินาเนีย จำกัด
- 94 บริษัท ศ.และเพื่อนอุตสาหกรรม จำกัด
- 95 บริษัท พรี่ไซส์สตีลแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด
- 96 บริษัท กุลธรรคอนโทรลส์ จำกัด
- 97 บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน) (1)
- 98 บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน) (2)
- 99 บริษัท สยามไฟเบอร์อ็อปติกส์ จำกัด
- 100 บริษัท บอสนี่ เพนส์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ที่มีต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งนี้ การวิจัยครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพได้ ก็โดยอาศัยการตอบแบบสอบถาม ให้ตรงตามความคิดของท่านให้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความเป็นจริง และครบถ้วนทุกข้อ คำตอบของท่านไม่มีข้อผิดหรือข้อถูก และท่านไม่ต้องลงชื่อในแบบสอบถาม คำตอบของท่านในครั้งนี้จะถือว่าเป็นความลับและไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือสถานประกอบการของท่าน ไม่ว่าทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากทุกท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงาน
ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
ของท่าน

1. ประสบการณ์การทำงาน

() 1-5 ปี

() 5 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม

() ขนาดกลาง

() ขนาดใหญ่

3. ตำแหน่งหน้าที่

() เจ้าของกิจการ / ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

() หัวหน้างาน

4. วุฒิทางการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรีขึ้นไป

5. เพศ

() ชาย

() หญิง

6. อายุ

() ต่ำกว่า 35 ปี

() ตั้งแต่ 35 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยจำแนกคุณลักษณะของผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษาในระดับ ป.ว.ช. และ ป.ว.ส. ที่นายจ้างพึงพอใจ ออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้
รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าในการปฏิบัติงาน
2. ด้านเจตคติ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม
ความเชื่อ และความสนใจในการปฏิบัติงาน
3. ด้านทักษะพิสัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านความเคลื่อนไหวของร่างกาย
ความชำนาญงาน และความสามารถในการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ
โปรดอ่านคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของความพึงพอใจ
ที่ตรงกับความพึงพอใจของท่าน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถาม

คุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่นายจ้าง พึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านพุทธิพิสัย					
1. เข้าใจระบบบริหารงานขององค์กร					
2. รู้ขอบข่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย					
3. สามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี					
4. ปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง					
5. ใช้คู่มือการปฏิบัติงานหรือคู่มือการทำงานของ เครื่องจักรได้					
6. ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการทำงานได้ถูกต้อง					
7. รู้จักวางแผนการทำงาน					
8. สื่อสารทำงาน ด้วยภาษาต่างประเทศได้					
9. สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้					
10. ประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้					
11. กำหนดมาตรฐานการทำงานของตนเองได้					
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน					
13. ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น					
14. มีความรู้เรื่องระบบบริหารคุณภาพงาน เช่น 5 ส. , QCC , ISO เป็นต้น					
15. เป็นผู้แสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ					
2. ด้านเจตคติ					
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน					
2. เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับผู้บังคับบัญชา					
3. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการทำงาน					
4. มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน					
5. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
6. มีความมานะ อดทน ขยันขันแข็งในการทำงาน					
7. มีความสุภาพ อ่อนน้อม รู้จักกาลเทศะ					
8. ยอมรับฟังคำแนะนำ และความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ					
9. เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และปฏิบัติต่อ เพื่อนร่วมงานทุกคนด้วยความเสมอภาค					
10. ให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีต่อลูกค้าหรือ ผู้มาติดต่อในหน่วยงาน					
11. มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
12. แสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดความ บกพร่องในการปฏิบัติงาน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่นายจ้าง พึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13. มีความตั้งใจและสนใจในงานที่ได้รับมอบหมาย					
14. มีความศรัทธาในอาชีพ					
15. เป็นคนประหยัด มัธยัสถ์					
3. ด้านทักษะพิสัย					
1. มีทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน					
2. สามารถดัดแปลงเทคนิควิธีการทำงานได้อย่าง เหมาะสม					
3. ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานได้อย่าง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ					
4. สอนหรือแนะนำการทำงานให้กับเพื่อนร่วมงานได้					
5. มีทักษะในการผลิตทางช่างอุตสาหกรรม					
6. มีเทคนิคใหม่ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ					
7. มีความชำนาญในงานที่ทำงานเป็นตัวอย่างที่ดี ของผู้ร่วมงาน					
8. สามารถดัดแปลง เครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการ ทำงานได้อย่างเหมาะสม					
9. แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน้าที่รับผิดชอบ ได้อย่างเหมาะสม					
10. ซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ การทำงานได้					
11. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง					
12. สามารถประเมินเปรียบเทียบผลผลิตจากการ ทำงานได้					
13. วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการทำงาน ของตนเองได้					
14. เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้					
15. จัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางนวลอนงค์ ธรรมเจริญ
วัน เดือน ปีเกิด	23 กันยายน 2499
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2518 มัธยมศึกษาปีที่ 5 พ.ศ. 2522 ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2545 ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2522 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยอาชีพศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาเขต 1 พ.ศ. 2536 อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2538 ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้